

ಮುನ್ಮಡಿ

ವಿಶೇಷ ಸಂಗೀತ: ತಾಳವಾದ್ಯ: ನೃತ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಚಲಿತ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರೈಥಮಿಕ್ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಲಿಯು 1982ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಪ್ರಚಲಿತ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟಕೆ ತರಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ದಿನಾಂಕ: 21-3-88ರಲ್ಲಿ ಆಯುಕ್ತರ ಕಬೀರಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದ ಸಂಗೀತ, ತಾಳವಾದ್ಯ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಕಲಾ ಪರಿಣಿತರು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವವರ ನೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರು ಸಭೆ ಸೇರಿ, ಪರಿಷ್ಕತ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಆಯುಕ್ತರ ಕಬೀರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದರು.

ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಗೀತ : ಶ್ರೀ ಆರ್.ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ

ಕನಾಂಟಿಕ ತಾಳವಾದ್ಯ :ಬೆಂಗಳೂರು ಶ್ರೀ ಕೆ.ವೆಂಕಟರಾಂ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ : ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಗವಾಯಿ

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ

ಈ ಕರಡು ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಈಗ ತಯಾರಿಸಿರುವ ಪರಿಷ್ಕತ ಡಾ.ವಿ. ದೊರೆಸಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ.ಕೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದುದರಿಂದ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತರ ಇಲಾಖೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ತಾಳವಾದ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪಠ್ಯವಸ್ತು ಪರಿಷ್ಕರಣವನ್ನು ಇಡೀ 100 ಪ್ರಾ.ಅ.ಸೆ 90 ಬೆಂಗಳೂರು ದಿನಾಂಕ: 23-3-91 ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿತು. ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಹೊರತಂದಿದೆ.

ಪಠ್ಯವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣಾಕಾರ್ಯ: ಈ ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿರುವ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

1. ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪ್ರಸ್ತರಗಳನ್ನು ತರುವುದು.
2. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಪಕ್ಷಮುವಿವಾದ ಪಾಠಕ್ರಮ ತರುವುದು.

3. ಜೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೋಧಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಕಲಾಪ್ರೇಮಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸರಳವಾದ ಹಾಗೂ ವಿದ್ದು ಪ್ರಾರ್ಥಾವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದು.
4. ಒಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ದೊರೆಯಿದಿರುವ ಮೂಲ ಸಂಗೀತ ರಚನೆಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದು.

ಪರಿಷ್ಕಾರ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತವಿನ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು, ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರು, ಟೇಕಾಕಾರರು, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮದ್ರಾಸಿನ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್.ಎನ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರವರು ನೃತ್ಯವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಿ, ನೆರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ ಇಲಾಖೆ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಪರ್ಯಾಪ್ತನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿ ನೆರವು ನೀಡಿದ ಸರ್ವರಿಗೂ ಇಲಾಖೆಯ ಯೊಂದಿಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರೆ.ಆರ್. ಅಚ್ಚುತರಾವ್

ನಿರ್ದೇಶಕರು

ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಕೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ
(ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕ ವಿಭಾಗ).

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ, ತಾಳವಾದ್ಯ, ನೃತ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಪರಿಪೂರ್ವಕ ಪರ್ಯಾಪ್ತವಾದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಕಲಾಪರಿಶೇತರ ಹೆಸರಿನ ಪಟ್ಟಿ.

* * *

ಕನಾಟಕ ಸಂಗೀತ

ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ರೀಯುತರು

1. ಅನೂರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ	ಸದಸ್ಯರು
2. ಎಂ.ಎ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್	"
3. ತಿರುಮಲೆ ಡಾ. ಶಚಿದೇವಿ	"
4. ಇ.ಪಿ. ಅಲಮೇಲು	"
5. ಶಶಿಧರ	"
6. ಸರ್ವಾಮಂಗಳ ಶಂಕರ್	"
7. ಪ್ರೌ. ಗೋರಿಕುಪ್ಪಸ್ವಾಮಿ	ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿ

ಕನಾಟಕ ಸಂಗೀತ – ತಾಳವಾದ್ಯ

8. ಹೆಚ್.ಪಿ. ರಾಮಾಚಾರ್	ಸದಸ್ಯರು
9. ಕೆ. ಹರಿಶ್ವಂದ್ರನ್	"
10. ಬೆಂಗಳೂರು ಕೆ.ವೆಂಕಟರಾಂ	"

ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ತಾಳವಾದ್ಯ

11. ಆರ್. ವಿ. ಶೇಷಾದಿ ಗವಾಯಿ	ಸದಸ್ಯರು
12. ಡಾ. ಬಿಂದುಮಾಧವ ಪಾಠಕ್	"
13. ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಬಿ. ಹರಿಂದ್ರ	"
14. ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಶ್ಯಾಮರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡ	"
15. ಸಂಜೀವರಾಯ ಯು. ಪೋತೆದಾರ್	"
16. ಡಾ. ನಾಗರಾಜರಾವ್ ಹವಾಲ್ಕಾರ್	ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿ

ನೃತ್ಯ – ಭರತನಾಟ್ಯ

17. ಹೆಚ್.ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ	ಸದಸ್ಯರು
18. ಪದ್ಮಾಂತಿ ರಾವ್	"
19. ರಾಧ ಶ್ರೀಧರ್	"
20. ಬಿ.ಪ್ರೇಮನಾಥ್	"

ಕೂಚಿಪ್ಪುಡಿ

21. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ರಾಜಾಮೂರ್ತಿ ಸದಸ್ಯರು

22. ಬಿ.ಎಸ್. ಸುನಂದಾದೇವಿ "

ಕಥಕ್

23. ಮಾಯಾ ರಾವ್ "

24. ಜಿತ್ರೆ ವೇಳಗೋಪಾಲ್ "

ಕಥಕಲಿ

25. ಯು.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣರಾವ್ "

26. ಲೀಲಾ ರಾಮನಾಥನ್ ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿ

27. ಕೆ.ಬಿ. ಹೈಮಾವತಮ್ಮಣಿ ಆಹ್ವಾನಿತರು

ಪ್ರಭಾರ ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು

28. ಎಂ. ರುಕ್ಷಿಣಿಯಮ್ಮಣಿ ಸಂಚಾಲಕಿ

ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು.

ಪರ್ಯವಸ್ತುವಿನ ವೃತ್ತಿಷ್ಟಗಳು

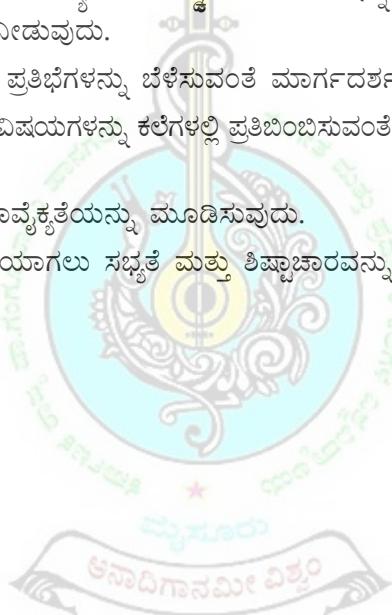
ಲಲಿತಕಲೆಗಳ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಮಟ್ಟವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಈ ಪರ್ಯವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದೆ:

1. ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಇತರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಸರಿಮಾಗುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಂತರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ ಈ ಎರಡು ಅಂಶಗಳಿಗೂ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ದೊರಕಿಸಿದೆ.
3. ವಿದ್ವತ್ ಪರ್ಯವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಪ್ಪು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ವಿಧ್ಯತ್ವಾರ್ಥ ಮತ್ತು ವಿದ್ವತ್ ಅಂತಿಮ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಣಗಳ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
4. ವಿದ್ವತ್ ಅಂತಿಮದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾವಾದ ವಿದ್ವತ್ ಪ್ರಾದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಿತಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದೆ.
5. ವ್ಯಾಸಂಗದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಎಡಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.
6. ಸಂಗೀತ ಚರಿತ್ರೆ, ಗೇಯ ನಾಟಕ, ಲಯವಾದ್ಯಗಳ ವಾದನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಶಾಲತೆ ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಪರ್ಯವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ತಂದಿದೆ.
7. ಪ್ರಯೋಗ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕಲಾಪ್ರಾದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಕಲಾಪ್ರಾದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ, ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ.
8. ಉತ್ತಮ ಕಲಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಈ ಪರ್ಯವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಉತ್ಸರ್ಪಣೆಗೆ ದಾರಿಮಾಡಿದೆ.
9. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ ಪರ್ಯವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಗಾಯಕ ಮತ್ತು ವಾದಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡಲು ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ದೂಗುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ.
10. ಈ ಪರ್ಯವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ.

* * * *

ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳಾದ ಸಂಗೀತ, ತಾಳವಾದ್ಯ, ಸೃತ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಪತ್ಯವಸ್ತುವಿನ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಸುಕತೆ ಮೂಡಿಸುವುದು.
2. ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ದೃಢವಾದ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೆಳೆಸಲು ಉತ್ಸೇಚಿಸುವುದು.
3. ಕಲಾರಾಧಕ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಕಲಾವಿದನಾಗುವಂತೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು.
4. ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಶೋಧನೆ ಮೂಡುವಂತೆ ಉತ್ಸೇಚಿಸುವುದು.
5. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲಾಸ್ತ್ರೀಯುಳ್ಳ ಬೋಧಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದು.
6. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ನೀಡುವುದು.
7. ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು.
8. ಸಮಕಾಲೀನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂತೆ ಕಲಾಮಾದ್ಯಮವನ್ನು ನೀಡುವುದು.
9. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೇಕ್ಕೆಯೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು.
10. ಉತ್ತಮ ಪ್ರಚೆಯಾಗಲು ಸಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟಾಭಾರವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು.

ಪರಿವಿಡಿ

ಪುಟ ಸಂಚಯ

1. ಪರೀಕ್ಷೆ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
2. ಕನಾರ್ಚಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿ
3. ಕನಾರ್ಚಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ತಾಳವಾದ್ಯ
4. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ
5. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ತಾಳವಾದ್ಯ
6. ಭರತನಾಟ್ಯ
7. ಕೂಚಿಪುಡಿ ನೃತ್ಯ
8. ಕಥಕ್ ನೃತ್ಯ
9. ಕಥಕ್ಕಳಿ ನೃತ್ಯ

ಪರೀಕ್ಷೆ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

1. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಯೋವಿತ:

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ವಯಸ್ಸು ಮಾರ್ಚ್ 1ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಜನ್ಮದಿನಾಂಕವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಲು ಶಾಲಾ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವಿರಬೇಕು. ಗುರುಗಳಿಂದ 2 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಂಗೀತ/ಶಾಳ ವಾದ್ಯ । ಸ್ನಾತ್ಯ ಪಾಠವಾಗಿರಬೇಕು. (ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಲು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಪೇರೇಷನ್‌ರ/ ಗುರುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವಿರಬೇಕು).

II. A. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣದ ನಂತರ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೊಡಲು ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅಂತರವಿರಬೇಕು.

A. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣದ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಪೂರ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೊಡಲು ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅಂತರವಿರಬೇಕು.

B. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಪೂರ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಂತಿಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೊಡಬಹುದು.

ಮಾದರಿ:

1993–94

1994–95 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

1995–96

1996–97

1997–98 ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

1998–99

1999–2000

2000–2001 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಪೂರ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆ

2001–2002 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಂತಿಮ ಪರೀಕ್ಷೆ

III. A. ಮಾರ್ಚ್ 1ನೇಯ ತಾರೀಖಿಗೆ 17 ವರ್ಷಗಳು ಪೂರ್ವವಾಗಿರುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಸಂಗೀತ ಶಾಳವಾದ್ಯ/ಸ್ನಾತ್ಯವಿಷಯಗಳನ್ನು ಐಜ್ಞಕವಾಗಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶೀಕ್ಷಣ (ಪಿ.ಯು.ಸಿ) ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇಗ್ರಡೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

A. ಮಾರ್ಚ್ 1ನೇಯ ತಾರೀಖಿಗೆ 19 ವರ್ಷಗಳು ಪೂರ್ವವಾಗಿರುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಸಂಗೀತ/ಶಾಳವಾದ್ಯ/ಸ್ನಾತ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಐಜ್ಞಕವಾಗಿ ತೇಗ್ರಡೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಪೂರ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೊಡಬಹುದು.

IV ವೇಷ ಸೂಚನೆಗಳು:

- ಅ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೂ ಪ್ರಯೋಗ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾದಾಗ ತಾವು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವ ಪಾಠಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಆ. ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ತನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಾದ್ಯ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಇ. ಗಾಯನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರತಿಗಾಗಿ ತಂಬೂರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ತಂಬೂರವನ್ನು ಏಣಲು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿರಕೂಡದು.
- ಈ. ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರತಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿರಬಾರದು.
- ಉ. ನೃತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳು ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಹಿಮ್ಮೈಳ (ನಟುವಾಂಗ ಮತ್ತು ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ) ದವರನ್ನು ಅವರೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು, ದ್ವಿನಿ ಮುದ್ರಿತ ಹಿನ್ನಲೆ ಸಂಗೀತಕ್ಕ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲ, ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಉದುಪನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- V. ಅ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.
- ಆ. ವಿದ್ಯೂತ್ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಒಂದು ಮಂಡಳಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.
- ಇ. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ, ಶ್ರವಣಜ್ಞಾನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ನಿಗದಿತ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ನಿಗದಿತ ವೇಳೆ ಅಥವಾ ದಿನಾಂಕಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

VI. ಸಂಗೀತ/ತಾಳವಾದ್ಯ ಸ್ವತ್ಸ್ಯ ಈ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು:

- ಅ. ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ. 30 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾದರೂ ತೇಗ್ರಾದೆಗೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. 40 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. (ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ)
- ಆ. ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ದರ್ಜೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಮೊದಲನೆ ದರ್ಜೆಗೆ ಗಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಂಕಗಳು ಶೇ. 60 ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು; ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆಗೆ ಗಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಂಕಗಳು ಶೇ. 50-59; ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಗೆ ಗಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಂಕಗಳು ಶೇ. 40-49

ಇ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ವಿಶ್ವಾರ್ಥ ಅಂತಿಮ ದರ್ಜೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇ. 75 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದವರು ಮಾತ್ರ ಉನ್ನತ ಶೈಲಿ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

VII, ಪ್ರತಿಹಂತದ ಪರೀಕ್ಷೆಯೂ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು.

ವಿಶೇಷ ಸಂಗೀತ:ತಾಳವಾದ್ಯ ನೃತ್ಯ ವಿಷಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ನಿಗದಿತ ಅಂಕಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಾವಧಿ.

1. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತ:

ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಂಕಗಳು		ಕಾಲಾವಧಿ ಗರಿಷ್ಠ
	ಗರಿಷ್ಠ	ಕನಿಷ್ಠ	
ಶಾಸ್ತ್ರ - 1	100	30	2.30
* ಶ್ರವಣಜಾಂಪ	50	15	0.30
ಪ್ರಯೋಗ - 1	100	30	0.30
ಪ್ರಯೋಗ - 2	150	45	0.30
ಒಟ್ಟು	400		4

2. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತ:

ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಂಕಗಳು		ಕಾಲಾವಧಿ ಗರಿಷ್ಠ
	ಗರಿಷ್ಠ	ಕನಿಷ್ಠ	
ಶಾಸ್ತ್ರ - 1	100	30	2.30
ಶಾಸ್ತ್ರ - 2	100	30	2.30
ಪ್ರಯೋಗ - 1	100	30	0.30
ಪ್ರಯೋಗ - 2	150	45	0.45
ಪ್ರಯೋಗ - 3	150	45	0.45
ಒಟ್ಟು	400		4

3. ವಿಧ್ಯತ್ವ ಪೂರ್ವ:

ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಂಕಗಳು		ಕಾಲಾವಧಿ ಗರಿಷ್ಟು
	ಗರಿಷ್ಟು	ಕನಿಷ್ಟು	ಗಂಟೆ/ನಿ
ಶಾಸ್ತ್ರ - 1	100	30	2.30
ಶಾಸ್ತ್ರ - 2	100	30	0.30
ಪ್ರಯೋಗ - 1	150	45	1.00
ಪ್ರಯೋಗ - 2	150	45	1.00
ಒಟ್ಟು	500		8

4. ವಿಧ್ಯತ್ವ ಅಂತಿಮ:

ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಂಕಗಳು		ಕಾಲಾವಧಿ ಗರಿಷ್ಟು
	ಗರಿಷ್ಟು	ಕನಿಷ್ಟು	ಗಂಟೆ/ನಿ
ಶಾಸ್ತ್ರ - 1	100	30	3.00
ಶಾಸ್ತ್ರ - 2	100	30	3.00
ಪ್ರಯೋಗ - 1	150	45	1.00
ಪ್ರಯೋಗ - 2	100	30	1.30
ಭಾಗ - 1	50	15	0.30
ಒಟ್ಟು	500		9

ಸೂಚನೆ:

1. ನಕ್ಕತ್ತ * ಗುರುತು ತೋರಿಸಿರುವ 'ಶ್ರವಣಜ್ಞಾನ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ನೃತ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಂಕಗಳ 30 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯ ದೃಶ್ಯಜ್ಞಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ.

2. ಪ್ರತಿ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಕನಿಷ್ಟು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಶೇ. 30 ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ, ಶೇಗ್ರಿಡೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಶೇ. 40 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

3. ಪ್ರತಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಟು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು ಶೇಗ್ರಿಡೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಶೇ.40, ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವಲ್ಲಿ 02 ಅಂಕಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಕೇವಲ 2 ಕ್ರಾಂತಾಂಕಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತ (ಜೂನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ :: ಪತ್ರಿಕೆ

ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿಗಳು:

1. ಕನಾಟಕ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸಾಮ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಪರಿಚಯ.
2. ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳು. ಪ್ರಕೃತಿ, ವಿಕೃತಿ-ಈ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿವರಣೆ.
3. ಸ್ಥಾಯಿ: ಮಂದ್ರಸ್ಥಾಯಿ, ಮಧ್ಯಸ್ಥಾಯಿ, ತಾರಸ್ಥಾಯಿ-ಆರೋಹಣ, ಅವರೋಹಣ, ಆಧಾರಶ್ರುತಿ,
4. ರಾಗ: ಜನಕರಾಗ, ಜನ್ಮರಾಗ-ಉಪಾಂಗರಾಗ, ಭಾಷಾಂಗರಾಗ, ವಕ್ರರಾಗ
5. ರಾಗಲಕ್ಷಣ: ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳ ಆರೋಹಣ, ಅವರೋಹಣ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಕೃತಿ ಸ್ವರಗಳ ವಿವರ: ಶಂಕರಾಭರಣ, ಹಂಸದ್ವನಿ, ಕಲ್ಯಾಂಸಿ, ಮೋಹನ, ಅಭೋಗಿ, ವಸಂತ, ಕಾಂಭೋಜಿ, ಶ್ರೀರಾಗ, ಹಿಂದೋಜಿ, ಬಿಲಹರಿ, ಮಾಯಾಮಾಳಪಗೌಳ, ಕಾಮವರ್ಧನಿ, ಮಲಹರಿ, ಶುದ್ಧಸಾವೇರಿ, ಖರಹರಪ್ರಿಯ, ಷಣ್ಣಲಿಂಬಿಯ, ಕೇದಾರಗೌಳ, ಅರಭಿ,
6. ಕಾಲ: ಸಂಗೀತ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಪ್ರಥಮ, ದ್ವಿತೀಯ, ತೃತೀಯ ಕಾಲಗಳು, ಅವರ್ತನ, ಅಕ್ಷರಕಾಲ.
7. ತಾಳ: ಸಪ್ತತಾಳಗಳ ಹೆಸರುಗಳು, ಅವುಗಳ ಅಂಗಗಳು ಮತ್ತು ಇದು ಜಾತಿಗಳ ಹೆಸರು, ತಾಳದ ಮೂರು ಪ್ರಧಾನ ಅಂಗಗಳು.
8. ಸಂಗೀತದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿವರಣೆ:
9. ವಾಗೀಯಕಾರರ ಕಿರು ಪರಿಚಯ:
10. ಕನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳು.

ಶ್ರೀವಣಜಾನ- ಪತ್ರಿಕೆ

1. ಪ್ರಯೋಗ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾಠವಾಗಿರುವ ತಾಳಗಳು.
2. ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳ ಆರೋಹಣ-ಅವರೋಹಣಗಳನ್ನು ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾ

‘ಅ’ ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ತೋರಿಸಿದಾಗ ರಾಗಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು. ರಾಗಗಳು: ಮಾಯಾಮಾಳವಗೋಳ, ಮಲಹರಿ, ಹಂಸಧ್ವನಿ, ಮೋಹನ, ಕಲ್ಯಾಣಿ, ಶ್ರೀರಾಗ, ಕಾಮವರ್ಧನಿ, ಶಂಕರಾಭರಣ (ಆರೋಹಣ, ಅವರೋಹಣ ಮಾತ್ರ).

3. ಸ್ವರಾವಳಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಕ್ರಮ (1ನೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ).
4. ಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಪಡಿಸಿ ಬರೆಯುವ ಕ್ರಮ (ರಾಗಗಳು: ಮಲಹರಿ, ಕಲ್ಯಾಣಿ, ಮೋಹನ, ಆನಂದಭೈರವಿ, ಕಾಂಬೋಜಿ).
5. ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ತೋರಿಸಿದಾಗ ವಾಗ್ದೀಯಕಾರರ ಅಂಕಿತವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. (ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು, ತ್ಯಾಗರಾಜರು, ಮುತ್ತುಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು)

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ - ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಮಾಯಾಮಾಳವಗೋಳ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸ್ವರಾವಳಿಗಳು.
  - (1) ಸರಳ ವರಸೆಗಳು-7
  - (2) ಜಂಟಿ ವರಸೆಗಳು-5
  - (3) ಸೂಳಾದಿ ಸಪ್ತತಾಳಗಳ
ಅಲಂಕಾರಗಳು-7
  - (4) ದಾಟು ವರಸೆಗಳು-4
  - (5) ತಾರಸಾಧ್ಯಾಯಿ ವರಸೆಗಳು-3
  - (6) ಮಂದ್ರಸಾಧ್ಯಾಯಿ ವರಸೆಗಳು-3
2. ಗೀತೆಗಳು-10
  - (1) ಪಿಳಾರಿ ಗೀತೆಗಳು-4
  - (2) ಸಂಚಾರಿ ಗೀತೆಗಳು-4
  - (3) ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಗೀತೆಗಳು-2
3. ಜತಿಸ್ವರಗಳು-4

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ತಾನವರ್ಣಗಳು-4 (ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ). ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ:
1. ಶಂಕರಾಭರಣ, 2. ಹಂಸಧ್ವನಿ, 3. ಕಲ್ಯಾಣಿ, 4. ಶ್ರೀರಾಗ, 5. ಮೋಹನ,
6. ಅಭೋಗಿ, 7. ವಸಂತ, 8. ಕಾಂಬೋಜಿ.
2. ಮಧ್ಯಮಕಾಲದ ಕೃತಿಗಳು-10
3. ವಿಳಂಬಕಾಲದ ಕೃತಿಗಳು-5
- ಅ. ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಗಲಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ವಾಗ್ದೀಯಕಾರರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಕು. ಇತರ ವಾಗ್ದೀಯಕಾರರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಚನೆಗಳಿರಬಹುದು.
- ಆ. ಶುದ್ಧಮಧ್ಯಮ, ಪ್ರತಿಮಧ್ಯಮಗಳನೇಲ್ಲಾಗೂಂಡ ಸಂಪೂರ್ಣ, ಜೀಡವ, ಘಾಡವ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಮತ್ತು ರೂಪಕ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.

4. ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು-2

5 ಶರಣರ ವಚನಗಳು-2 5.

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತ (ಸೀನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಇವುಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ:
  1. ನಾದ, 2. ಸಾಲಿ, 3. ಗೃಹ, 4. ಪೂರ್ವಾಂಗ, 5. ಉತ್ತರಾಂಗ, 6. ಸಂಗತಿ, 7. ವಾದಿ, 8. ವಿವಾದಿ, 9. ಸಂವಾದಿ, 10. ಅನುವಾದಿ, 11. ಅಂಶಸ್ವರ, 12. ನ್ಯಾಸಸ್ವರ, 13. ಜೀವಸ್ವರ, 14. ತಾಳದ ಷಡಂಗಗಳು.
  2. ಮೂಳವತ್ತೆಯ ತಾಳಗಳ ರಚನಾಕ್ರಮ.
  3. ಭಾಪು ತಾಳಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವ್ಯೈವಧಾತ್ರೆ.
  4. ದೇಶಾದಿ-ಮಧ್ಯಾದಿ, ತಾಳಗಳು
  5. ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಮೇಳಗಳ ರಚನಾಕ್ರಮ.
- ಸಂಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಅಸಂಪೂರ್ಣ ಮೇಳಪದ್ಧತಿಗಳ ಹೆಸರು.
6. ಕ.ಟ.ಪ. ಯಾದಿ ಸೂತ್ರ
  7. ಜನಕ ಮತ್ತು ಜನ್ಮರಾಗಗಳು – ಜನ್ಮರಾಗಗಳ ವರ್ಗಿಕರಣ.
  8. ಸಂಗೀತ ಲಿಪಿ (ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವರಪಡಿಸಿ ಬರೆಯುವ ಕ್ರಮ).
  9. ಗಾಯನದಲ್ಲಿ ದ್ವಿನಿ ಸಂಸ್ಕರಣ (Voice Culture)
  10. ವಾದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾದದ ಗುಣಮಟ್ಟ (tonal quality of musical instruments)

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳ ವರ್ಗಿಕರಣ (ತತ್, ಸುಷಿರ, ಅವನ ಫನ)-ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಏರಡು ವಾದ್ಯಗಳ ರಚನಾಕ್ರಮ-ಶ್ರುತಿ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವಾದ್ಯಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅಥವಾ ದುರಸ್ತಿಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
2. ಸಂಗೀತ ರಚನೆಗಳ ವಿವರಣೆ:
  - (1) ಗೀತ-ಅವುಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳು (2) ಸ್ವರಜತ್ತಿ (3) ತಾನವರ್ಣ (4) ಕೃತಿ (5) ಕೀರ್ತನೆ (6) ಜಾವಳಿ (7) ತಿಳಾನ
3. ವಾಗ್ಯೇಯಕಾರರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಕನಾಟಿಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಅವರುಗಳ ಕೊಡುಗಳು :
  - (1) ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು (2) ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು
  - (3) ವಿಜಯದಾಸರು (4) ಶ್ರೀಮಾತ್ರಾಸಿಗಳು
  - (5) ತ್ಯಾಗರಾಜರು (6) ಮತ್ತುಸಾಮೀ ದೀಕ್ಷಿತರು

- (7) ಸರ್ವಭೂತಣ ಶಿವಯೋಗಳು   8. ಸ್ವಾತಿ ತಿರುನಾಳರು
 (9) ಮಹಾವೈದ್ಯನಾಥ ಅಯ್ಯರ್
 (11) ಮೃಸೂರು ಸದಾಶಿವರಾಯರು   10. ಪಟ್ಟಂ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್
 (13) ಏಂಕೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ
 (15) ಮೃಸೂರು ವಾಸದೇವಾಚಾರ್ಯರು.

4. ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ರಾಗಗಳ ಲಕ್ಷಣ:

1. ಮಾಯಾಮಾಳವಗೋಳ	2. ಚಕ್ರವಾಕ
3. ಖರಹರಪ್ರಿಯ	4. ಶಂಕರಾಭರಣ
5. ಕಾಂಭೋಜಿ	6. ಕಲ್ಮಾಣಿ
7. ಮೋಹನ	8. ಹಂಸದ್ವನಿ
9. ಹಿಂದೋಳ	10. ಶ್ರೀರಂಜನಿ
11. ಕಾಮವಧಿನಿ	12. ಬಿಲಹರಿ
13. ಸಿಂಹೇಂದ್ರಮಧ್ಯಮು	14. ಬ್ಯೋರವಿ
15. ಮಧ್ಯಮಾವತಿ	16. ಅರಭಿ
17. ಸಾವೇರಿ	18. ಧನ್ಯಾಸಿ
19. ವಸಂತ	20. ಕವ್ಯಾಚ್
21. ವಾಚಸ್ಪತಿ	22. ಕೇದಾರಗೋಳ
23. ಧೇನುಕ	24. ಸರಸ್ವತಿ
25. ಷಣ್ಣುಖಿಪ್ರಿಯ	26. ತೋಡಿ
27. ಮಲಯಮಾರುತ	28. ಶ್ರೀರಾಗ
29. ಕೇರವಾಣಿ	30. ನಾಟ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪ್ರತ್ಯೇಕ-1

1. ಮೂವತ್ತೆಂದು ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಗಳು-ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ,
2. ಲಕ್ಷಣ ಗೀತೆಗಳು-4
(ಪ್ಯೇದಾಲ ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರ ರಚನೆಗಳನ್ನೊಳ್ಳಿಸಿರಬೇಕು).
3. ಸ್ವರಜತಿಗಳು-4
ಮೃಸೂರು ಸದಾಶಿವರಾಯರು, ದುದ್ರಪಟ್ಟಂ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ, ವಾಲಾಜಪೇಟೆ ವೆಂಕಟರಮಣ ಭಾಗವತರ್, ತಂಜಾವೂರು ಪೋನ್ನಯ್ಯ, ಸ್ವಾತಿ ತಿರುನಾಳ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಾಗ್ಗೇಯಕಾರರ ರಚನೆಯಾಗಿರಬೇಕೆ.
4. ರಾಗಮಾಲಿಕಾ ವರ್ಣ-1- ಎರಡು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ,
5. ಮುತ್ತಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರ ನೋಟ್ ಸ್ವರ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು-2

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ತಾನವಣಗಳು: ಆದಿತಾಳದಲ್ಲಿ - 4

ಎರಡು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ:

ದಬಾರ್, ಶಹನ, ಬೇಗದೆ, ಸಾವೇರಿ, ತೋಡಿ, ಕಾನಡ, ಕೇದಾರಗೌಳ, ಮತ್ತು ಬಿಲಹರಿ.

2. ಅಟತಾಳ ವಣಗಳು-4

ಎರಡು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ:

ಬೃದ್ಧರವಿ, ಕಲ್ಯಾಣಿ, ಕಾಂಭೋಜಿ, ಶಂಕರಾಭರಣ, ಕಾಮವರ್ಧನಿ ಮತ್ತು ರೀತಿಗೌಳ,

3. ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಘನರಾಗ ಪಂಚರತ್ನ ಕೃತಿಗಳು-2.

ಅರಭಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ.

4. ಮುತ್ತಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರ ನವಾವರಣ ಕೃತಿಗಳು-2

ಪತ್ರಿಕೆ -3

1. ಅ. ಮುಧ್ಯಮ ಕಾಲದ ಕೃತಿಗಳು-20

ಆ. ವಿಳಂಬ ಕಾಲದ ಕೃತಿಗಳು-10

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗದ ದ್ವಿತೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾದ ರಾಗಗಳು, ಆದಿ, ರೂಪಕ, ಮಿಶ್ರಭಾಪು, ಖಂಡಭಾಪು ತಾಳಗಳು, ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಗ್ಯೇಯಕಾರರುಗಳ ರಚನೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು.

ಅದೇ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೊದಲ ಹದಿನ್ಯೇದು ರಾಗಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ರಾಗಾಲಾಪನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವರಕಲ್ಪನೆ.

2. ದಾಸರ ಪದಗಳು-4

3. ಶಿವಶರಣರ ವಚನಗಳು-4

4. ಜಾವಳಿಗಳು-2

5. ತಿಲ್ಲಾನಗಳು-2

ವಿಷ್ಣು ಪ್ರಾವ್ಯ (ಪ್ರಿ-ಪ್ರೌಷಣಿಯ)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ :: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಕೆಲೆ: ಕೆಲೆಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು, ಲಲಿತ ಕೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ಸ್ಥಾನ, ಸಂಗೀತದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯ.

2. ಸಂಗೀತ ಕಲೆಯ ರಸಾನುಭವ ಅಂಶಗಳು.

3. ಕೆಳಕಂಡ ಸಂಗೀತ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ವಿವರಣೆ:

1. ಧಾತು ಮತ್ತು ಮಾತು, 2, ತಾಳದ ಮೋಡಶಾಂಗಗಳು, 3, ಗ್ರಾಮ, 4, ಮೂರ್ಖನ 5.ಜಾತಿ (ರಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ) 6.ಭೂತಸಂಖ್ಯೆ 7.ಶುದ್ಧವಿಕೃತಸ್ವರ,

8. ನವಸಂಧಿ ತಾಳಗಳು, 9. ಪ್ರಬಂಧದ ಆರು ಅಂಗಗಳು ಮತ್ತು ಧಾರುಗಳು,
 10. ಶುದ್ಧಶಾಸನ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಾನ.
4. ದಶವಿಧ ಮತ್ತು ಹಂಚದಶಿವಿಧ ಗಮಕಗಳು.
 5. ಸಂಗೀತ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.
 6. ಗಾಯನ ಮತ್ತು ವಾದನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ದೋಷಗಳು.
 7. ಸಂಗೀತ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಂದಸ್ಸು ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರಗಳು, ಧಾರು ಮತ್ತು ಮಾತುಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ.
 8. ರಾಗದ ತ್ರೈಯೋದಶ ಲಕ್ಷಣಗಳು.
9. ಕೇಳಕಂಡ ರಾಗ ಲಕ್ಷಣಗಳ ವಿವರ
1. ಗೌಳ	2. ಅಸಾವೇರಿ	3. ಪುನಾಗವರಾಳಿ
4. ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ	5. ಭೌಳಿ	6. ಹರಿಕಾಂಬೋಜಿ
7. ಸಾರಮತಿ	8. ಅಮೃತವಾಹಿನಿ	9. ಬಿಂದುಮಾಲಿನಿ
10. ನಾಯಕಿ	11. ದಬಾರ್‌ರಾ	12. ರೀತಿಗೌಳ
13. ಕನ್ನಡ	14. ನಾರಾಯಣಗೌಳ	15. ಜಯಮನೋಹರಿ
16. ದೇವಮನೋಹರಿ	17. ಪುಷ್ಟಲತಿಕಾ	18. ರವಿಚಂದ್ರಿಕೆ
19. ಆಂದೋಳಿಕಾ	20. ವಸಂತಪ್ರೇರವಿ	21. ಕಿರಣಾವಳಿ
22. ಕನ್ನಡಗೌಳ	23. ಯದುಕುಲಕಾಂಭೋಜಿ	24. ನಾರಾಯಣಿ
25. ದ್ವಿಜಾವಂತಿ	26. ಕೇದಾರ	27. ಪೂರ್ವ ಕಲ್ಯಾಣಿ
28. ಭೃರವಿ	29. ನಾಟ	30. ವರಾಳಿ.
10. ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ದೇಶೀ ತಾಳಗಳು, ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತ ತಾಳಗಳು-ಗೆತ್ತಿಬೇದ ಮತ್ತು ತಾಳದಶಪಾಣಗಳು.
 11. ಸಂಗೀತಕ್ಕೂ ಇತರ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ
1. ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ	2. ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ
3. ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ	4. ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ
5. ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರ	
12. ಒಂದು ದೇಶದ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗೋಳಿಕ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಭಾವ.
 13. ಕೇಳಕಂಡ ವಾಗ್ಮೀಯಕಾರರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಅವರು ಕನಾಟಿಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸೇವೆ.
1. ಜಯದೇವ	2. ತಾಳಪಾಕಂ ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯರು
3. ನಾರಾಯಣ ತೀರ್ಥರು	4. ವೆಂಕಟಮುಖಿ
5. ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ	6. ಸದಾಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮಂದ್ರ

7. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶೇಷಯ್ಯಂಗಾರ್ 8. ಸುಭೂರಾಮ ದೀಕ್ಷಿತರು
9. ಮೃಸೂರು ಜೋಡಯ್ಯ 10. ಭದ್ರಾಚಾಲ ರಾಮದಾಸ್

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವಿಕಾಸ.
2. ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿಯ ಸ್ವಾಲ್ಪ ಪರಿಚಯ.
1. ರಾಗ ವರ್ಗಿಕರಣ
2. ತಾಳ ಪದ್ಧತಿ
3. ಸಂಗೀತ ರಚನೆಗಳು
4. ಘರಾನಗಳು
5. ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳು
3. ಕನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿಯ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವಿಕಾಸ:- ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳುವಾಗೇಯಾರು, ರಾಗಗಳ ವರ್ಗಿಕರಣ, ತಾಳಪದ್ಧತಿ, ಸಂಗೀತ ರಚನೆಗಳು, ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ, ಕಲ್ಫೇರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಪಕ್ಷವಾದ್ಯಗಳ ನಿವಾಹಣೆ.
4. ತತ್ತ, ಸುಷಿರ ಮತ್ತು ಅವನದ್ವ ವಾದ್ಯಗಳ ಉಗಮ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ,
5. (ಎ) ಗ್ರಾಮ ಮೂರ್ಖನ, ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸ್ವಾಲ್ಪ ಪರಿಚಯ.
- (ಬಿ) ಮೇಳಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ,
6. ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ:
- (1) ಭರತನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ (ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ಮಾತ್ರ).
- (2) ಮತಂಗ-ಬೃಹದ್ದೇಶಿ (3) ಶಾಜ್ಞದೇವ-ಸಂಗೀತ ರತ್ನಾಕರ
- (4) ರಾಮಾಮಾತ್ಯ-ಸ್ವರಮೇಳಾಕಲಾನಿಧಿ (5) ಸೋಮಾನಾಥ-ರಾಗ ವಿಭೋದ.
- (6) ವೆಂಕಟಮಾಲಿ-ಚತುರ್ಂಡಿ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆ (7) ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಚೂಡಾಮನೆ
- (8) ಎಟ್ಟಿಯಾಪುರಂ ಸುಭೂರಾಮದೀಕ್ಷಿತರು-ಸಂಗೀತ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರದರ್ಶನಿ,
7. ರಾಗಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ: ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ರಾಗಗಳ ವರ್ಗಿಕರಣ.
8. ಸಂಗೀತ ರಚನೆಗಳ ವಿವರಣೆ:

  1. ಅಪ್ಪಪದಿ, 2. ತರಂಗ, 3. ಸೂಳಾದಿ, 4. ವೃತ್ತನಾಮ, 5. ಉಗಾಭೋಗ, 6. ಪದ, 7. ವರ್ಣ-ತಾನವರ್ಣ, ಪದವರ್ಣ, ಪದಜತಿ ವರ್ಣ 8, ದರು; 9. ರಾಗಮಾಲಿಕೆ.

9. ಸಮುದಾಯ ಕೃತಿಗಳ ಪರಿಚಯ:

  1. ಘನರಾಗ ಪಂಚರತ್ನ ಕೃತಿಗಳು
  2. ಕೋವೂರು ಪಂಚರತ್ನ ಕೃತಿಗಳು

3. ಲಾಲ್‌ಗುಡಿ ಪಂಚರತ್ನ ಕೃತಿಗಳು   4. ಶ್ರೀರಂಗ ಪಂಚರತ್ನ ಕೃತಿಗಳು
5. ತಿರುವಟ್ಟಿಯೂರ್ ಪಂಚರತ್ನ   6. ದೀಕ್ಷಿತರ ನವಗ್ರಹ ಕೃತಿಗಳು
(ವಾರಕೀರ್ತನೆ)
7. ಕಮಲಾಂಬಾ ನವಾವರಣ ಕೃತಿಗಳು 8. ವಿಭಕ್ತಿ ಕೃತಿಗಳು
9. ಪಂಚಲಿಂಗ ಸ್ಥಳ ಕೃತಿಗಳು   10. ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ನವರತ್ನಮಾಲಿಕಾ,
11. ಸ್ವಾತಿ ತಿರುನಾಳ್ ನವವಿಧ   12. ನವರಾತ್ರಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳು,
ಭಕ್ತಿಕೃತಿಗಳು
10. ಕನಾಂಟಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳ
ಪಾಠ (ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಗೀತ
ಕಲಾಕೇಂದ್ರಗಳು, ಗುರುಕುಲ)

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಸ್ವರಜತಿಗಳು-3.
2. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾದ್ಯಮಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠವಾಗಿರುವ ವರ್ಣಗಳು-3
ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ: ಮತ್ತು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಆದಿತಾಳದ ವರ್ಣಗಳು-
3 ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ.
1. ಸುರಟಿ
  - 2.ಭ್ರಂಗರವಿ
  - 3.ಕದನ ಕುಟೊಹಲ
  - 4.ಕಾಮವರ್ಧಿನಿ
  - 5.ದೇವಮನೋಹರಿ
  6. ಗೋಳ,
3. ಮಿಶ್ರ ರುಂಪೆ, ಜತುರಶ್ ರುಂಪೆ, ಖಂಡ ತ್ರಿಪುಟ, ಜತುರಶ್ ರೂಪಕಗಳಲ್ಲಿ
ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ತಾನವರ್ಣಗಳು-ಎರಡು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ,
4. ಪದವರ್ಣ-1
5. ಸೂಚಿಸಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಟತಾಳದ ವರ್ಣಗಳು-4ಮೂರು
ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ.
1. ಪೂರ್ವಕಲ್ಯಾಣಿ	2. ಯದುಕುಲಕಾಂಭೋಜಿ
3. ತೋಡಿ	4. ಆನಂದಭ್ರಂಗರವಿ
5. ನಾಟ	6. ನಾರಾಯಣಗೋಳ
7. ಧನ್ಯಾಸಿ	8. ನಾಟಕುರಂಜಿ.
6. ಶ್ಯಾಗರಾಜರ ಫನರಾಗ ಪಂಚರತ್ನ ಕೃತಿಗಳು-5
7. ಮುತ್ತಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರ ನವಗ್ರಹ ಕೃತಿಗಳು-5.
8. ಸ್ವಾತಿ ತಿರುನಾಳ್ರವರ ನವರಾತ್ರಿ ಕೃತಿಗಳು-3.
9. ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ನವರತ್ನ ಮಾಲಿಕ ಕೃತಿಗಳು-3,

10. ದಿವ್ಯನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆ-5.
11. ಉತ್ಸವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕೀರ್ತನೆ-5,
12. ಜಯಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕೃತಿಗಳು-2

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಕೃತಿಗಳು-12-ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಆಲಾಪನೆಯೋಂದಿಗೆ
  1. ಅಸಾವೇರಿ
  2. ಪುನ್ನಾಗವರಾಳಿ
  3. ಅಮೃತವಾಹಿನಿ
  4. ಬಿಂದುಮಾಲಿನಿ
  5. ನಾರಾಯಣಗೌಳ
  6. ಜಯಮನೋಹರಿ
  7. ಪ್ರಪ್ರಳತಿಕಾ
  8. ರವಿಚಂದ್ರಿಕಾ
  9. ನೀಲಾಂಬರಿ
  10. ಆಂದೋಳಿಕಾ
  11. ದ್ವಿಜಾವಂತಿ
  12. ದೇವಗಾಂಥಾರಿ
  13. ಹಮೀರ್ ಕಲ್ಯಾಣಿ
  14. ಚಂದ್ರಚೈತ್ಯೇತಿ
  15. ವಿಜಯನಾಗರಿ
  16. ಭೂಷಾವಳಿ
  17. ನವರೋಚ್
  18. ಮಸೇನಿ
  19. ಜನರಂಜನಿ
  20. ರಘುಂರ್ಯಾಟಿ
  21. ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯ
  22. ಕುರಂಜಿ
2. ಕೃತಿಗಳು--5--- ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಾಪನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವರ ಕಲ್ಪನೆಯೋಂದಿಗೆ
  - (1) ಸಾರಮತಿ
  - (2) ನಾಯಕಿ
  - (3) ದೇವಮನೋಹರಿ
  - (4) ಯದುಕುಲಕಾಂಬೋಧಿ
  - (5) ಕೇದಾರ
  - (6) ಸಾರಂಗ
  - (7) ಮಣಿರಂಗು
  - (8) ರಂಜನಿ
  - (9) ಭೋಳಿ
  - (10) ಕನ್ನಡ
3. ಮಧ್ಯಮಕಾಲದ ಕೃತಿಗಳು-8- ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಾಪನೆ, ಸರವಲ್ ಮತ್ತು ಸ್ವರ ಕಲ್ಪನೆಯೋಂದಿಗೆ
  1. ಗೋಳ
  2. ದಬಾರ್‌ರ್
  3. ರೀತಿಗೌಳ
  4. ನಾಟ
  5. ವರಾಳಿ
  6. ಕಾನಡ
  7. ಸುರಟಿ
  8. ಮುಶಾರಿ
3. ಕಾಂಭೋಜಿ
5. ಕಲ್ಯಾಣಿ

4. ವಿಳಂಬಕಾಲದ ಕೃತಿಗಳು-15 -ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢರೀತಿಯ ರಾಗಾಲಾಪನೆ, ನೆರವಲ್ ಮತ್ತು ಸ್ವರಕಲ್ಪನೆಯೊಂದಿಗೆ
1. ಹೋಡಿ	2. ಭೃರವಿ
4. ಶಂಕರಾಭರಣ	6. ವಿರಹರಪ್ರಿಯ
7. ಬಿಲಹರಿ	8. ಬೇಗಡೆ
9. ಮುಖಾರಿ	10. ಅಶಾಣ
11. ಮಧ್ಯಮಾವತಿ	12. ಮೋಹನ
13. ಪೂರ್ವಿಕಲ್ಯಾಣಿ	14. ಶಹನ
15. ಆನಂದಭೃತವಿ	16. ಸಾವೇರಿ
17. ಧನ್ಯಾಸಿ	18. ಕೇದಾರಗೌಳ
19. ಹರಿಕಾಂಭೋಜಿ	20. ನಾಟಕರಂಜಿ.

ವಿದ್ವತ್ ಅಂತಿಮ (ಪ್ರೌಢಿಷಿಯನ್ನಿ ಘ್ರೇನಲ್)

ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ : ಪತ್ರಿಕೆ-1

- ಮನೋಧಮ್** ಸಂಗೀತ:
    - ಅ. ರಾಗಲಾಪನೆ-ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಲಾಪನೆಗಳು
    - ಆ. ತಾನ-ವಿವಿಧ ತಾನಗಳು
    - ಇ, ನೆರವಲ್ ಅಥವಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿನ್ಯಾಸ
    - ಈ. ಸ್ವರಕಲ್ಪನೆ-ಸರ್ವಲಫು ಸ್ವರಗಳು, ಜಾತಿಭೇದ ಮತ್ತು ಗತಿಭೇದ ಸ್ವರಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ. - ಪಲ್ಲವ ಸಂಪ್ರದಾಯ-ಗಾಯನಕ್ರಮ, ಪಲ್ಲವಿಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು, ಅನು ಲೋಮ, ವಿಲೋಮ, ಪ್ರತಿಲೋಮ ಕ್ರಮಗಳು.
  - ಗ್ರಹ ಸ್ವರ ಪ್ರಭೇದಗಳು; ಮೂರಭನಸಕಾರಕ ಮೇಳಗಳು ಮತ್ತು ಮೂರಭನ ಕಾರಕ ಜನ್ಯರಾಗಗಳು.
  - ಕಭೇರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ-ಸಂಗೀತ ಕಭೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷವಾದ್ಯಗಳ ಪಾತ್ರ ಇತಿಮಿತಿಗಳು.
  - ಸಂಗೀತದ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು-ಧ್ವನಿಸುರುಳಿಗಳು, ಗಾತ್ರಪೂರ್ಣ, ರೇಡಿಯೋ, ಟೆಲಿವಿಷನ್, ಧ್ವನಿವರ್ಧಕ, ಕಂಪ್ಲೂಟರ್, ಡಿಸ್ಕ್ ಇವುಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ.
  - ನಾಡದ ವೈವಿಧ್ಯತೆ.
- ಸ್ವರ: ಧ್ವನಿತೀವ್ಯತೆ (pitch) ಸ್ವರ: ಧ್ವನಿಯ ಫೋಷಣ ಅಥವ ಗಾತ್ರ (intensity) ನಾಡಗುಣ (timbre) ಸಹಾನುಕಂಪನ (Sympathetic Vibration) ಅನುರಣನ (reverberation) ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ (echo) ಸ್ವಯಂಭೂಸ್ವರಗಳು

(harmonics) ಸಂಗೀತ ಸಭಾಂಗಣ, ಮೂಸಿಕ್ ಸ್ಪೃಡಿಯೋ

7. ಸಂಗೀತದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಪರಿಚಯ:

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ, ಭಕ್ತಿ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಸಂಗೀತ, ವಚನ ಸಂಗೀತ, ಸುಗಮ ಸಂಗೀತ, ಜಾನಪದ ಸಂಗೀತ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಡುಗಳು, ಕಥಾಕಾಲಕ್ಕೇಪ.

8. ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಲಕ್ಷಣಗಳ ವಿವರ:

(1) ಸರಸಾಂಗಿ	(2) ನೀಲಾಂಬರಿ	(3) ಶಹನ
(4) ಆನಂದಭ್ಯರವಿ	(5) ದೇವಗಾಂಧಾರಿ	(6) ಅತಾಣ
(7) ಬೇಗಡೆ	(8) ವಾಗಧಿಎಶ್ವರಿ	(9) ಸಾಮು
(10) ಕಾನಡ	(11) ಕರ್ಮಾಚ್	(12) ಹಿಂದೂಸಾಫ್ನೀಕಾಪಿ
(13) ಹಮೀರ್ ಕಲ್ಯಾಂ	(14) ಸಾರಂಗ	(15) ಚಂದ್ರಜೀವೋತ್ತಿ
(16) ವಿಜಯನಾಗರಿ	(17) ಭೂಷಾವಳಿ	(18) ರಂಜನಿ
(19) ಹುಸೇನಿ	(20) ಸುರಟ	(21) ನವರೋಚು
(22) ಜನರಂಜನಿ	(23) ಧರ್ಮವತ್ತಿ	(24) ಹೇಮವತ್ತಿ
(25) ಮಣಿರಂಗು	(26) ಕುರಂಜ	(27) ರುಂಧುಂಟಿ
(28) ನಾದನಾಮತ್ತಿಯ	(29) ಮುಖಾರಿ	(30) ನಾಟಕುರಂಜಿ

9. ಕನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ (ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ 22ಶ್ರುತಿಗಳು.
ಷಡೆ-ಪಂಚಮ ಮತ್ತು ಷಟ್ಕ್ರು-ಮಧ್ಯಮ ಭಾವಗಳ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರುವ
22 ಶ್ರುತಿಗಳು.

(ಅ) ಭಿನ್ನರಾಶಿಯ ಕ್ರಮ (ಬಿ) ಅಂಶಗಳ ಕ್ರಮ (ಸಿ) ಶ್ರುತಿಗಳ ಕ್ರಮ (ಪ್ರಮಾಣ-
ನ್ಯಾನ-ಪೂರ್ಣ ಶ್ರುತಿಗಳು)

10. ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳ ಸಾಮೃ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

1. ನಾಯಕಿ-ದಬಾರ್‌ರ್	2. ಕೇದಾರಗೌಳ-ನಾರಾಯಣಗೌಳ
3. ಆನಂದಭ್ಯರವಿ-ರೀತಿಗೌಳ	4. ದೇವಗಾಂಧಾರಿ-ಆರಭಿ
5. ವಸಂತ-ಲಲಿತ	6. ಶುಧಧನ್ಯಾಸಿ-ಲಂದಯರವಿಚಂದ್ರಿಕ
7. ಸಾವೇರಿ-ಸಾಳಂಗನಾಟ	8. ರುದ್ರಪ್ರಿಯ-ಪುಷ್ಟಲತಿಕ
9. ವಸಂತಭ್ಯರವಿ-ಲಲಿತಪಂಚಮ	10. ಹಿಂದೋಳ-ಜಯಂತ ಶ್ರೀ.
11. ಕನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಶ್ರೀಮೂರ್ತಿಗಳ ಕೃತಿ ರಚನಾಶೈಲಿಯ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿವೇಚನೆ
(ತ್ಯಾಗರಾಜ, ಮುತ್ತಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರ್ ಮತ್ತು ಶ್ಯಾಮಾಶ್ವರಿ). ಶ್ರೀಮೂರ್ತಿಗಳ
ನಂತರ ಬಂದ ವಾಗೀಯಕಾರರ ಕೃತಿ ರಚನಾ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ
ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣಗಳು (ಶ್ರೀಮೂರ್ತಿಗಳ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ).

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಅ)

ಗೇಯ ನಾಟಕ:

1. ಪ್ರಹಳಾದ ಭಕ್ತಿ ವಿಜಯ
2. ನೌಕಾ ಚರಿತ್ರ
3. ಪಲ್ಲಕಿ ಸೇವಾ ಪ್ರಬಂಧ
4. ಕೃಷ್ಣಲೀಲಾ ತರಂಗಿನೆ
5. ಗೀತ ಗೋವಿಂದ

ಸೂಚನೆ:

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಗೇಯ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಗೇಯ ನಾಟಕಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಪ್ರಾಶ್ನಾವನನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರನರಾಧಿತ್ಯಲ್ಲಿ 3 ವರ್ಷಕ್ಕೂಮ್ಲೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಗೇಯ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ನಿಗದಿ ಪಡೆಸುವುದು. ಪಶ್ಚಾತ್ಯಾಸಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಗೇಯ ನಾಟಕಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಆ)

1. ತಾಳ ಮತ್ತು ಲಯ-ಹೋಲಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ.
2. ಲಯ ವಾದ್ಯಗಳ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಪರಿಚಯ.
- ನಡೆ-ಲಾರುಟು-ಹೊಹರ-ಮುಕ್ತಾಯ-ಕಾರ್ವೆ, ತೀವ್ರಾನ ಕೊರಪ್ಪು
3. ತನಿಯಾವರ್ತನ ಅದರ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳು-ಮುಕ್ತಾಯ.
4. ಸಂಗೀತ ಕಟ್ಟೇರಿಯಲ್ಲಿ ಉಪತಾಳ ವಾದ್ಯಗಳ ಪಾತ್ರ ಇತಿಮಿತಿ-ವ್ಯಾಪ್ತಿ.
5. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮಕುಟ ಸ್ವರಗಳನ್ನು (ಮುಕ್ತಾಯ ಸ್ವರಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ವೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಳವಡಿಸುವ ಕ್ರಮ).
6. 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಹೆಸರೂಂತ ಹಿರಿಯ

1. ಹಾಲ್ ಘಾಟ್ ಮಣಿ ಅಯ್ಯರ್	2. ಪಳನಿ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಪಿಠೇ
3. ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿ ಪಿಠೇ	4. ಉಮಯಾಳಪುರಂ ಕೋದಂಡರಾಮಯ್ಯರ್
5. ವಿಲ್ಲಾದಿ ಅಯ್ಯರ್	6. ತಂಜಾವೂರು ವೈದ್ಯನಾಥ್ಯೆಯ್ಯರ್
7. ವೆಂಕಟೇಶ ತೇವರ್	8. ಎಂ.ಎಲ್. ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ
9. ಟಿ.ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ	10. ಪುಟ್ಟಾಚಾರ್

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಪಲ್ಲವಿಗಳು-6. ವಿವರಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಗ ಮತ್ತು ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ, ಸಮ-ವಿಷಯ ಗ್ರಹಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರ ಬೇಕು.

ಅ. ನಾಲ್ಕು ಕಳೆ ಪಟ್ಟವಿ-2.

3 ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಲೋಮ-ವಿಲೋಮ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕು. ನೆರವಲ್ ಮತ್ತು ಸ್ವರ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಪ್ರತಿಲೋಮ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ಆ. ಎರಡು ಕಳೆ ಪಟ್ಟವಿ-2.

3 ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಿಶ್ರನಡೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವಲ್ ಮತ್ತು ಸ್ವರ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಂದಿರಬೇಕು.

ಇ. ಒಂದು ಕಳೆ ಪಟ್ಟವಿ-2.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ನೆರವಲ್ ಮತ್ತು ಸ್ವರಕಲ್ಪನೆಗಳಿರಬೇಕು.

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟವಿಗಳು ಇರಬೇಕು.

1. ಶಂಕರಾಭರಣ	2. ತೋಡಿ
3. ಭೃರವಿ	4. ವಿರಹರಭಿಯ
5. ಷಣ್ಣಿಖಿತಿಯ	6. ಸಿಂಹೇಂದ್ರಮಧ್ಯಮ
7. ಹೇಮವತಿ	8. ಕಲ್ಯಾಣಿ
9.ಲತಾಂಗಿ	10. ಕೀರವಾಣಿ
11. ವಾಚಸ್ಪತಿ	12. ಗೌರಿಮನೋಹರಿ
13. ಕಾಂಭೋಜಿ	14. ಪೂರ್ವಕಲ್ಯಾಣ
15. ಸಾವೇರಿ	16. ವೋಹನ
2. ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞರ ಪದಗಳು-4
ಅಷ್ಟಪದಿ - 2
ಹರಿದಾಸರ ಪದಗಳು - 4
ತರಂಗ - 2
ಶಿವಶರಣರ ವಚನಗಳು - 4
ರಾಗ ಮಾಲಿಕ - 2
ಚತುರ್ದಶರಾಗಮಾಲಿಕ - 1
ಮೇಳರಾಗಮಾಲಿಕ - 1 ಚಕ್ರ
ಚತುರಾಗ ಮಾಲಿಕ - 1
ಇತರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಗೇಯಕಾರರ ರಾಗಮಾಲಿಕ - 1

ಪತ್ರಿಕೆ - 2 (ಭಾಗ - 1)

ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿ: ಸಭಿಕರ ಸಮೃದ್ಧಿದಲ್ಲಿ

ಗಾಯಕರು: ಹಿಂಡಿಲು ಮತ್ತು ಮೃದಂಗ ಪಕ್ಕವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ, ವಾದಕರು ಮೃದಂಗ ಪಕ್ಕವಾದ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಫಂಟೆಯ ಕಾಲ-5ರಿಂದ 10ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ಮೃದಂಗ ತನಿಬಾದನದ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮೀಸಲು ಇಡಬೇಕು. ಅದಿತಾಳದ ವರ್ಣ-ವರದು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ಚರುರಶ್ರ ರೂಪಕ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರ ಭಾವು ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಧ್ಯಮ ಕಾಲದ ಕೃತಿಗಳು. ಎರಡು ರಾಗಾಲಾಪನೆ, ನೆರವಲ್, ಸ್ವರ ಪ್ರಸ್ತಾರದೊಂದಿಗೆ, 1ವಿಳಂಬಕಾಲದ ಕೃತಿ. ಈ ಕೃತಿಗೆ ಮೃದಂಗ ತನಿಬಾದನದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಹರಿದಾಸರ ಪದ-1, ತಿಲ್ಲಾನ-1,

ಪೋಶಿಕ : ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಭಾಗ II)

ಈ ಪರಿಷ್ಕೇಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗದ ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಅ) ನಂತರ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

1. ತಂಬಾರಿಯನ್ನು ಶ್ರುತಿ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ.
  2. ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಕವಾದ್ಯಗಳ ಶ್ರುತಿ ಶುದ್ಧತೆಯ ಬಗ್ಗೆ,
  3. ಶ್ರುತಿ ಭೇದದಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಗೊಂಡ ರಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ,
  4. ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಗದಲ್ಲಿನ ಸರಳ ಸ್ವರಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಕೊನಕೋಲು ಮತ್ತು ಕೊನ ಕೋಲುಗಳಿಗೆ ಸ್ವರ ಕಲ್ಪನೆ ಅಳವಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.
  5. ರಾಗ ರಸಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ.
  6. ಕಾಲ, ದೇಶ ವರ್ತನಾಗಳ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಗೀತ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ.
- (‘ಪೋಶಿಕ’ ದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಥವಿ ಇರಬೇಕಂದು ಸೂಚಕವಾಗಿ ಆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯಷ್ಟೆ.

ಕನಾಟಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ತಾಳವಾದ್ಯ ಪರ್ಯವಸ್ತು

ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ವಾದ್ಯಗಳು:

- ಅ. 1. ಮೃದಂಗ, 2.ಬಿಂಜರಿ, 3.ಘಟ, 4. ಮೋಚಿಂಗ್‌ಗ್ರೋ, 5.ತೆಬಲ, 6. ಡೋಲು,
  - ಆ. ಕೊನಗೋಲು ಇದನ್ನು ವಾದ್ಯಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
(ಇದು ವಾದ್ಯವಲ್ಲ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುವುದು)
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತ (ಜೂನಿಯರ್)**

ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ-ಪತ್ರಿಕೆ

- ಅ. ತಾಳ-ಪದದ ಪರಿಚಯ
ತಾಳದ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯತೆ
ತಾಳ: ಜಾತಿಗಳು, ಅಂಗಗಳ ವಿವರಣೆ
ಸಪ್ತ ತಾಳಗಳು, ತಾಳಗಳ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ತೋರಿಸುವ ಜಾಸ್ತಿ.
ಅಲಂಕಾರ ತಾಳಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.
- ಆ. ತಾಳಪಾಠಗಳನ್ನು ಶ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು, ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ವರಸೆಗಳು (25 ರಿಂದ 50 ವರಸೆಗಳು).
- ಇ. ಸಮ-ವಿಷಮ ತಾಕೆಟ, ಧೀಕೆಟ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಗ್ರಹದ ಪರಿಜ್ಞಾನ-ಬಾಲಪಾಠಗಳು-ತ-ಧಿ-ತೋಂ-ನಂ, ತಾಕೆಟ, ಧೀಕೆಟ, ಇತ್ಯಾದಿ.
- ಈ. ಸಂಗೀತ ಕಭೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳವಾದ್ಯಗಳ ಸಾಫ್, ಈ ವಾದ್ಯಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ, ಮಿತಿ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ, ಇದರಲ್ಲಿ ತಾಳದ ಸಾಫ್ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಶ್ರವಣಜ್ಞಾನ - ಪತ್ರಿಕೆ

1. ತಾಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಸಪ್ತ ತಾಳಗಳು (ಜರುರತ್ತ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ).
2. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕೊನಗೋಲೆಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಕಾಲಗಳನ್ನು (ತ್ರಿಕಾಲ) ಗುರುತಿಸುವುದು.
(ಒಂದೇ ಎಣಿಕೆಗೆ ಒಂದು, ಎರಡು, ನಾಲ್ಕು ಅಕ್ಷರಗಳಂತೆ)
3. ಗ್ರಹಗಳ ಜ್ಞಾನ ಪರೀಕ್ಷೆ.
4. ವಿವಿಧ ತಾಳಗಳ ಅಕ್ಷರ ಕಾಲದ ಎಣಿಕೆ, ತಾಳಗಳ ಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಮೃದಂಗ ವಾದ್ಯದ ಶ್ರುತಿ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನ, ಮೀಟು, ಭಾಪು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪರಿಚಯ, ಭಾಪು, ಅರೆಭಾಪು ನುಡಿಸುವುದು, ಅವುಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ಘಟ,

ಮೋಚಿಂಗ್‌ಗ್ ವಾದ್ಯಗಳ ಶ್ರುತಿ ಗುರುತಿಸುವ ಜ್ಞಾನ.

2. ತೆ-ದಿ-ಶೊಂ-ನಂ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸಪ್ತತಾಳಗಳಿಗೆ ಚತುರಶ್ರಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಹೇಳುವುದು.

ಅಲಂಕಾರ ತಾಳಗಳು:

ಅ. ಚತುರಶ್ರ ಜಾತಿ ಧ್ವವತಾಳ	ಆ. ಚತುರಶ್ರ ಜಾತಿ ಮರತಾಳ
ಇ. ಚತುರಶ್ರ ಜಾತಿ ರೂಪಕತಾಳ	ಈ. ಮಿಶ್ರಜಾತಿ ರುಂಪೆ ತಾಳ
ಉ. ತ್ರಿಶ್ರಜಾತಿ ತ್ರಿಪುಟತಾಳ	ಎ. ಖಂಡಜಾತಿ ಅಟತಾಳ
ಇಂ. ಚತುರಶ್ರ ಜಾತಿ ಏಕತಾಳ.	
ಹೇಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಯಾ ನಾದ ಪಾಠಗಳಿಗನುಗಣವಾಗಿ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನುಡಿಸುವುದು,	

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಸಪ್ತತಾಳಗಳಿಗೆ ಬಾಲಪಾಠಗಳನ್ನು ಮೂರು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು, ಬಾಲವರಸೆಗಳು (ತಕಧಿಮಿ, ತಾಕಿಟ, ಕಿಟತಕ ಇತ್ಯಾದಿ) ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ನುಡಿಸುವುದು, ತಾಳಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಅಕ್ಷರಗಳಿರುವ ಪಾಠಗಳು.
2. ಸಪ್ತ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ವರಸೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ (ನ, ಧಿಂ, ಧಿಂ, ನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಡೆಗಳನ್ನು ಉರುಟುಗಳ ಸಹಿತ ತಾಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದು, ಅಂತೆಯೇ ವಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುವುದು.
3. ಬಾಲ ವರಸೆಗಳನ್ನು ಕೊರವು ಮಾಡಿ ಸಪ್ತತಾಳಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜಿಕ್ಕೆ ತೀವರಾನಗಳನ್ನು (ತದಿಗಳತೋಂ) ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ನುಡಿಸುವುದು. ಏಳು ತಾಳಗಳ ಪ್ರೇಕ್ಷಿ ಚತುರಶ್ರ ತ್ರಿಪುಟ ಮತ್ತು ಚತುರಶ್ರ ರೂಪಕ ಈ ಏರಡು ತಾಳಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ತಾಳದ ಮೊಹರ ಮುಕ್ತಾಯಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೇಳುವುದು (ತದಿಗಳತೋಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಸರಳವಾದ ತೀವರಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು).
4. ಸಮ, ವಿಷಮ (ಅತೀತ-ಅನಾಗತ) ಗ್ರಹಗಳ ಪರಿಜ್ಞಾನ, ನುಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೇಳುವುದು.

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತ (ಸೀನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಸಪ್ತತಾಳಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಗಗಳು=ಲಫು, ಧೃತ, ಅನುಧೃತಗಳ ಬಳಕೆಯ ಕ್ರಮ
2. ಸುಳಾದಿ 35 ತಾಳಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಹೆಸರುಗಳು.
3. ಷಡಂಗಗಳು, ಅಕ್ಷರ ಕಾಲ, ಅಂಗಸಂಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸಹಿತ ವಿವರಣೆ.

4. ಭಾಪು ತಾಳಗಳು-ತಿಶ್ರೆ, ಖಂಡ, ಮಿಶ್ರ, ಸಂಕೀರ್ಣ, ದೇಶಾದಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾದಿ ತಾಳಗಳು.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

- ಮೋಡಶಾಂಗಗಳು, ಅಕ್ಷರಕಾಲ, ಮಾತ್ರೆ, ಅಂಗಸಂಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಸಹಿತ ವಿವರಣೆ.
- ತಾಳದ ದಶಪೂರ್ಣಗಳ ವಿವರ.
- ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹಾನುಭಾವರ ಜೀವನ ಜರಿತೆ:
ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಪ್ಪ, ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿ ಪಿಳ್ಳೆ, ಮುತ್ತು ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ತೇವರ್, ಟಿ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯ್, ಹೆಚ್. ಪುಟ್ಟಜಾರ್ ಮತ್ತು ಸಿ.ಕೆ. ಅಯ್ಯಾಮಣಿ ಅಯ್ಯರ್,
- ಸಂಗೀತವಾದ್ಯಗಳ ತತ್ತ, ಸುಶಿರ, ಅವನಿಧ್ ಎಂಬ ತ್ರಿವಿಧ ವರ್ಗಿಕರಣ, ವಿವಿಧ ತಾಳವಾದ್ಯಗಳ ರಚನೆಯ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಗಳು.
- ವಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುವುದನ್ನು ಲಿಪಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬರೆಯುವ, ಓದುವ ಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಯನ.

ಪರ್ಯಾಯ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

- (1) ತಾಳವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಶ್ರುತಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಪರಿಚಯ, ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಘೃದಂಗ, ಘಟ, ಮೋಚಿಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಳನ್ನು ಶ್ರುತಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನಗಳು.
(2)ಮೀಟು, ಭಾಪು, ಅರಭಾಪು ಇವುಗಳ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಜಾನ್ಪನ.
(3) ತಾಳವಾದ್ಯಗಳ ಶಬ್ದಾಕೃತಿಗಳ ಬಾಯಿಪಾಠ, ನುಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಷಯ ಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಆದಿತಾಳಕ್ಕೆ ಪಾಠಗಳ ಬಾಯಿಪಾಠ ಮತ್ತು ನುಡಿಸುವಿಕೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

- ಚತುರಶ್ರೀ ತ್ರಿಪುಟಿ, ತ್ರಿಶ್ರೀಪುಟಿ, ಚತುರಶ್ರೀ ರೂಪಕ, ಮಿಶ್ರ ರೂಪಂಪೆ, ಈ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರಶ್ರೀ ನಡೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುವುದನ್ನೇ ತಿಶ್ರೆ ನಡೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುವುದು.
- ತಾಳ, ಲಯ ಇವುಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಪೂರ್ಣ ಜಾನ್ಪನ.
- ಮೇಲ್ಮುಂಡ ತಾಳಗಳಿಗೆ ಸಮಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತಿಶ್ರೆ ಮತ್ತು ಖಂಡ ನಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುವಿಕೆ, ಜತಿಗಳು, ಬಾಲವರಸಗಳು, ಕೊರಪು ಮತ್ತು ಮೋಹರಾಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುವಿಕೆ, 16, 14, 12, 10 ಅಕ್ಷರಗಳ ಉರುಟಿಗಳ ಮುಕ್ತಾಯಗಳನ್ನು 4.3, 2, ಅಕ್ಷರ ಕಾರ್ಡಗಳೊಂದಿಗೆ ನುಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ-3

1. ಮಾಡ್ಯಮಿಕ ತರಗತಿಯ ಸಂಗೀತ ಪಾಠಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಕೃತಿಗಳ ಗಾಯನದಲ್ಲಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿನ್ಯಾಸ (ನೇರವಲ್), ಕಲ್ಪನಾ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನುಡಿಸುವುದು.
2. ತಾಳವಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಆರು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ತನಿ ನುಡಿಸುವ ಜ್ಞಾನ.
3. ಪ್ರಥಾನವಾದ ನಾಲ್ಕು, ಐದು, ಆರು, ಏಷು, ಎಣಿಕೆಯ ತಾಳಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಣೆ.
4. 'ತನ' ನುಡಿಸುವ ಜ್ಞಾನ ಸುಮಾರು 10 ನಿಮಿಷಗಳು.
5. ಕಾಲು, ಅರ್ಥ, ಮತ್ತು ಮುಕ್ಕಳು ಎಡವು (ಕೃತಿಗಳ ಎತ್ತುಗಡೆ) ಜಾಗದ ಜ್ಞಾನ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ತನಿ ನುಡಿಸುವ ಜ್ಞಾನ.

ವಿದ್ವತ್ ಪ್ರಾರ್ಥಣಂತ (ಪ್ರಿ-ಪ್ರೌಪಿಷಿಯನ್)

ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ-ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ವಿವಿಧ ತಾಳವಾದ್ಯಗಳ ಪರಿಚಯ: ಮೃದಂಗ, ವಿಂಜರಿ, ಫಟ, ಮೋಚಿಂಗ್‌ಗ್, ಡೋಲು, ಡೋಲಕ್, ಸಮ್ಮೇಳ, ಚಂಡೆ, ಗೆತ್ತು, ಕರಟ, ಉಡುಕ್ಕು, ಚೊಡಿಕೆ, ಥಮರುಗ, ತಮಚೆ, ನಗಾರಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ವಾದ್ಯಗಳ ಸ್ಕೂಲ ಪರಿಚಯ. ಮೃದಂಗ ವಾದ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ.
2. ಲಘುವಿನ ಐದು ಪ್ರೈಥ ವಿಭೇದಗಳು, ಅವುಗಳ ಅಕ್ಷರಕಾಲ, ಶ್ರೀಯ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯ.
3. ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತತಾಳಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರಸಾರ.
4. ಮಾಗ್ರ ಮತ್ತು ದೇಶೀ ತಾಳಗಳು,
5. ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ.
6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹಾನುಭಾವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ,
ಮಾನ್ಯಾಂಡಿಯಾ ಶಿಳ್ಳೆ, ಅಳಗನಂಬಿ ಶಿಳ್ಳೆ, ಟಿ.ಎಂ.ವೆಂಕಟೇಶತೇವರ್, ಪಾಲಾಕ್ ಮಣಿಅಯ್ಯರ್, ಪಳಣಿ ಸುಖುಮಣಿ ಶಿಳ್ಳೆ, ಕೆ.ಎಸ್. ಮಂಜುನಾಥನ್.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಕಲೆ-ಕಲೆಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು, ಕಲೆಯ ಸ್ವಾರಸ್ಯಾನುಭವ, ಲಲಿತಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ಸ್ಥಾನ. ಸಂಗೀತದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯ.
2. ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ, ಲಘು (ಸುಗಮ) ಸಂಗೀತ, ಸ್ವರ್ಯ ಸಂಗೀತ, ಭಕ್ತಿ ಸಂಗೀತ, ಜಾನಪದ ಸಂಗೀತಗಳ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕಾರಗಳ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ತಾಳವಾದ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾನ, ಸಮನ್ವಯ, ವಾದಕನ ಹೊಣೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವೇಚನೆ, ವಾದಕನ

గుణంయోషణలు.

3. కెనాటక మత్తు హిందొస్క్వాని సంగీత పద్ధతిగళల్లి ఉపయోగదల్లిరువ తాళవాద్యగళ తులనాత్మక అభ్యాస.

ప్రయోగ విభాగ - పత్రిక - 1

1. తాళవాద్యవన్ను సరియాగి శ్రుతిమాడువుదు, మీటు, భాపు సరియాగి సేరిసువ జ్ఞాన, అదు సేరదిద్దాగ సరిపడిసువ జ్ఞాన, ఫట, మోచింంగా ముంతాద వాద్యగళన్ను శ్రుతిగే సేరిసువుదు.
2. ఆదితాళద వణగళిగే త్రికాలగళల్లి నుడిసువుదు (విధ్వత్తో హంత-సంగీత-ప్రయోగపత్రిక ఒందరల్లిరువంతే).
3. అటతాళ వణగళిగే త్రికాలగళల్లి నుడిసువుదు (విధ్వత్తో హంత-సంగీతప్రయోగ పత్రిక-1రల్లిరువంతే)
4. మిత్ర ర్థుంపే, చమరశ్ర రోపక, ఖండ త్రిపుణి తాళగళల్నిన వణగళిగే అనుసరణే మత్తు త్రికాలగళల్లి నుడిసుచికే.

పత్రిక-2

1. సమ ఎదుపిన కృతిగళిగే అనుసరణే.
2. ఆదితాళదల్లి విషమగ్రహద విళంబకాలద కృతిగళిగే అనుసరణే.
3. 35 (మూవత్తేదు) తాళగళల్లి యావుదాదరూ 5,7,9,11మత్తు 13ఎణీకెగళ తాళగళిగే నడేబేధ మాడువుదు.
4. మేలిన యావ తాళక్కాదరూ శ్ర, ఖండ, మిత్ర మత్తు సంకీణ నడేగళన్ను మాడువ వివిధ రీతిగళ వాదన.
5. పంచరత్న కృతిగళ రజనా వ్యైలిష్ట్ ద జ్ఞాన మత్తు అవుగళన్ను రస భావగళిగనుగుణవాగి అనుసరిసి నివాహిసువ జ్ఞాన.

విధ్వత్తో అంతిమ హంత (ప్రౌణిషియన్ని ఘైనలో)

శాస్త్ర విభాగ-పత్రిక-1

1. తాళ వాద్యగళ మట్టు, బెళవణిగే హాగూ చారిత్రిక హిన్నెలే.
2. ప్రాణిణ సంగీత గ్రంథగళల్లి తాళ అధ్యాయిగళ బగ్గె స్వూల పరిజయ.
3. తాళవాద్యగళ వివిధ త్యేలిగళ తులనాత్మక అభ్యాస, దేవాలయ హాగూ జానపద సంగీత తాళవాద్యగళ పరిజయ.
4. కేళేరియ సంతుధాయ, సంగీత ప్రసార మాధ్యమగళు: గ్రామపోణో, ఆకాశవాణి, దూరదశన, క్యాసెట్ప్రో, డిస్కో, శ్రవణ-దృశ్య-వ్యేజ్ఞానిక

ಉಪಕರಣಗಳ ಸದುಪಯೋಗ (ವಲೆಕ್ಕೂನಿಸ್ಕು, ಘೆಟುರ್ ಅಪ್ಪಿಸ್ಕು, ಕಂಪ್ಲೂಟರ್).

- ನಾದ ವೈದಿಕ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪಾರಿಭಾಷೆಗಳು.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಭಾಗ-1)

- ತಾಳವಾದ್ಯಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ.
- ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ತಾಳವಾದ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳ, ಲಯಗಳ ಸ್ಥಾನ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಮೀತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖಿತೆ.
- ತಾಳವಾದ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ತಾಳವಾದ್ಯ ವ್ಯಂದಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಚನೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ.
- ತಾಳವಾದ್ಯಗಳ ಪಾಠಕ್ಕರ ಪರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶೈಲೀಕಗಳ ನಿರೂಪಣೆ, ಜೃತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.
- ತಾಳವಾದ್ಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ನುಡಿಸುವುದನ್ನು ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ).
- ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪರಿಚಯ-ಜಾರಿತ್ರಿಕ ವಿಕಾಸ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ತಾಳಗಳು, ನವಸಂಧಿ ಮುಂತಾದ ಅಪರೂಪ ತಾಳಗಳು, ಅವನದ್ದ ವಾದ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ.
- ಈ ಶತಮಾನದ ಕನಾಂಟಕ ಸಂಗೀತದ ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸ್ವಾಲ್ಪ ಪರಿಚಯ.

(ಭಾಗ-2)

- ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ನಡಬೇಧಗಳ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು.
- ಸಂಗೀತದ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಪರಿಚಯ.
- ವಿವಿಧ ಲಯಗಳ, ವಿವಿಧ ತಾಳಗಳ, ವಿವಿಧ ಎಡುಪುಗಳ, ಕೃತಿಗಳ ಪರಿಚಯ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

- ಆದಿತಾಳ ವಿಳಂಬಕಾಲದ ಕ್ಲಿಪ್ ಎಡುಪಿನ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ವಾದನ, ಅನುಸರಣೆ ಮತ್ತು 'ತನಿ ವಾದನ'
- ಮಿಶ್ರಭಾಪು ಮತ್ತು ವಿಂಡಭಾಪು ತಾಳಗಳ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಣೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 'ತನಿ' ವಾದನ (ಸುಮಾರು 15 ನಿಮಿಷಗಳು).
- ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿನ್ಯಾಸ (ನೆರವಲ್) ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನಾ ಸ್ವರಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಣೆ, ಲಯಜ್ಞಾನದ ಜೊತೆಗೆ ರಸಭಾವಗಳಿಗೂ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿ ವಿದ್ವತ್ ಪಾಠಪಟ್ಟಿಯ ಕೃತಿಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿನ್ಯಾಸ, ಕಲ್ಪನಾ ಸ್ವರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಅನುಸರಣೆ.
- ವಿದ್ವತ್ ತರಗತಿಯ ಪಾಠಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಪಲ್ಲವಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಣೆ. ಶ್ರೀಕಾಲ ಮಾಡಿ ಅನುಲೋಮ ವಿಲೋಮ ಪಡಿಸಿ ತತ್ತ್ವಕಾರ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 15 ನಿಮಿಷಗಳು 'ತನಿ' ವಾದನ.
- ಕ್ಲಿಪ್‌ವಾದ ವಿಷಯಗ್ರಹಣಿಗೆ ಕಾಲೆಡುಪ್, ಮುಕ್ಕಾಲು ಎಡುಪುಗಳಿಗೆ ನುಡಿಸುವುದು

ಮತ್ತು ಹೇಳುವುದು, ಷಟ್ಕಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆ-ಹೇಳುವುದು-ನುಡಿಸುವುದು.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ: 2 ಭಾಗ-1

ವಿದ್ವತ್ ಅಂತಿಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ನಿಗದಿತವಾಗಿರುವ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಯೋಗ ಪತ್ರಿಕೆ-2, ಭಾಗ-1ರಂತೆ ಕಬ್ಬೇರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು 10 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ. ವಿಸ್ತಾರವಾದ 'ತನಿ' ವಾದನವು ನಡಬೇಧಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು.

ಭಾಗ- 11

ಮೌಶಿಕ

1. ಕಬ್ಬೇರಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣ, ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಾಡುವಾಗ ಪಲ್ಲವಿ, ಅನುಪಲ್ಲವಿ ಮತ್ತು ಚರಣಗಳ ನಡುವೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಅಥವ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಜೀಚಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯತೆಗೆ.
  2. ಪ್ರಚಲಿತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವರ್ಣಗಳ ಪರಿಚಯ.
  3. ಶ್ವಾಸರಾಜರ ಪಂಚರತ್ನ, ದೀಕ್ಷಿತರ ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸ್ತಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಕೃತಿಗಳ ರಚನಾ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಜ್ಞಾನ.
  4. 'ತನಿ' ವಾದನದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು.
  5. ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ರಸಭಾವಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ನುಡಿಸುವಾಗ ತಾಳವಾದ್ಯ ವಾದಕನ ಮನೋಧಮ್ಯ.
  6. ಮೃದಂಗದ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ತಾಳವಾದ್ಯಗಳ ವಾದನದ (ಲಾಪಪಕ್ಷವಾದ್ಯಗಳಾದ ಖಂಜರಿ, ಘಟ, ಮೋಚಿಂಗ್‌ಗ್ರಾ ಇತ್ಯಾದಿ) ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮೃದಂಗ ವಾದಕರು ಇತರ ಉಪ ಪಕ್ಷವಾದಕರೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉಪ ಪಕ್ಷವಾದಕರು ಮೃದಂಗ ವಾದಕರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ನುಡಿಸಲು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು.
  7. ದೇವರನಾಮ, ಜಾವಳಿ, ಭಜನೆಗಳು ಇಂತಹ ಲಘು ರಚನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು.
  8. ಪಲ್ಲವಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು.
- (19 ನೇ ಪ್ರಬ್ರಂಢಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ)

ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಪರ್ಯಾವರ್ತನೆ

ಪ್ರಾಧಿಕ ಹಂತ (ಜೂನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ

1. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಜ್ಞಾನ

ಸಂಗೀತ, (ದ್ವನಿ), ನಾಡ, ಶುತ್ತಿ, ಸ್ವರ, ಶುದ್ಧಸ್ವರ, ವಿಕೃತಸ್ವರ (ಹೋಮಲ, ತೀವ್ರ) ಸಪ್ತಕ, ಧಾಟ (ಮೇಳ) ಅಲಂಕಾರ, ಪಲ್ಲಾ, ರಾಗಚಾಲೆ (ಜೀಡವ, ಪಾಡವ, ಸಂಪೂರ್ಣ), ವಾದಿ, ಸಂವಾದಿ, ವಿವಾದಿ, ಅನುವಾದಿ, ವಚಸ್ವರ, ಮುಖ್ಯಾಂಗ (ಪಕಡ), ಆಲಾಪ, ತಾನಸ್ವರಮಾಲಿಕಾ (ಸರಿಗಮಗೀತೆ), ಲಕ್ಷಣಗೀತ, ಖಯಾಲ್ ಭಜನ, ಧ್ವನಿಸಾಫ್ಯಾಯಿ, ಅಂತರಾ, ಆರೋಹ, ಅವರೋಹ, ಲಯ, (ವಿಲಂಬಿತ, ಮುಧ್ಯ ಧ್ವತ್ತ) ಮಾತ್ರಾ, ತಾಳ, ಗತ್ತ, ಮಾಂಡ್ರ, ಕಣ, ಕಂಪನ ರುಧುಮಾತ್ರಾ, ಗಮಕ, ರಾಲಾ, ಹೋಡೆ.

2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಜ್ಞಾನ:

ಆರೋಹ, ಅವರೋಹ, ಜಾತಿ, ವಾದಿ, ಸಂವಾದಿ, ಧಾಟ, ಶುದ್ಧ ಹಾಗೂ ವಿಕೃತ ಸ್ವರಗಳು, ಮುಖ್ಯಾಂಗ (ಪಕಡ), ವಚಸ್ವರ, ಗಾಯನ ಸಮಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ರಾಗಗಳು:

ಭೂಪಾಲ, ದೇಸ, ಖವಾಜ, ಭಾಗೇಶ್ವೀ, ದುಗಾ, ಕಾಫಿ, ಬೃಂದಾವನಿಸಾರಂಗ, ಭೀಂಪಲಾಸ್, ಜೋನೊಪುರಿ, ಜ್ಯೇರಪಿ, ಜ್ಯೇರವ್, ಬೆಹಾಗ, ತಿಲಂಗ, ಮಾಲಕೌಂಸ್, ಬಿಭಾಸ್, ಪಟದೀಪ.

3. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ತಾಳಗಳ ರೇಕಾ, ಮಾತ್ರಾ, ಖಂಡ, ಸಮಾ, ಹಸಿ (ಖಾಲಿ) ಹೆಚ್ಚಿ (ಭರಿ) ಬರೆಯುವುದು, ಹಾಗೂ ರೇಕಾವನ್ನು ದುಗುನ್ ಮಾಡಿ ಬರೆಯಲು ಕಲಿತಿರಬೇಕು. ತೀವ್ರಾಲ್, ರುಧುಪತಾಲ, ದಾದರಾ, ಏಕಾಲ್ (ಮೃತ) □ ಕೇಹರವಾ, ಚೌತಾಲ,

4. ಕಲಿತಿರುವ ರಾಗದಲ್ಲಿಯ ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಬಂದಿಶ್ (ಜೀಜ)ಗಳನ್ನು ಸ್ವರಲಿಪಿ (ನೋಟೀಶನ್) ಸಹಿತ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿರಬೇಕು.

5. ಸ್ವರಲಿಪಿ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜ್ಞಾನ (ಪಲುಸ್ವರ್ ಹಾಗೂ ಭಾತಖಾಂಡ ಎರಡೂ ಪದ್ದತಿ)

6. ಹೋಟಾ ಖ್ಯಾಲದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

7. ಈ ಕೆಳಗಿನವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ವಿಷ್ಣುದಿಗಂಬರ ಪಲುಸ್ವರ, ವಿಷ್ಣುನಾರಾಯಣ ಭಾತಖಾಂಡ, ರವಿಶಂಕರ್, ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿ, ಪುರಂದರದಾಸ, ನಿವಿಲ ಬ್ಯಾನಜೆಂ, ಬಿಸ್ಕಿಲ್ಲಾಖಿನ್,

ಶ್ರವಣ ಜಾನ್‌ಪತ್ರಿಕೆ

1. ಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಕೋಮಲ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುವುದು.
2. ಹಾಡಿದ ಯಾವುದಾದರೂ ಸರಳವಾದ ಸ್ವರ ಸಮೂಹವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸ್ವರಲೀಪಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.
3. ನುಡಿಸಿದಾಗ ತಾಳದ ‘ಸಂ’ ಮತ್ತು ‘ಹಸಿ’ಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
4. ಮೂರು ಸಪ್ತಕದ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ

ಪತ್ರಿಕೆ - 1

1. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸ್ವರಾಭಾಸಗಳು (ಹತ್ತು) ಮೂರು ಕಾಲದಲ್ಲಿ
2. ಪ್ರಕೃತ ಹಾಗೂ ವಿಕೃತ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದಾಗ ಗುರುತಿಸುವ ಕ್ಷಮತೆ.
3. ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 4 ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರಮಾಲಿಕೆ (ಸರಿಗಮ ಗೀತೆ) – ಆರು ಲಕ್ಷಣ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
4. ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ಸರಳಗಾಯನ (ಭೋಟಾಖಾಲೆ) ಅಭಾಸ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆರೋಹ, ಅವರೋಹ, ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸ್ವರವಿಸ್ತಾರ, ಸ್ಥಾಯಿ ಅಂತರಗಳಿಗೆ ತಾಳಬದ್ಧ ಎರಡೆರಡು ಆಲಾಪಗಳು, ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ತಾನಗಳು ಸಹಿತ.

ಸ್ವರವಾದ – ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ

1. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸ್ವರಾಭಾಸ: (ಮೂರು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಸ್ವರಗಳಿಗೆ (ಒಟ್ಟು ಹತ್ತು).
2. ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ವಿಕೃತ್ಯಾ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ವಾದ್ಯದ ಹೇಳಲೆ ನುಡಿಸುವುದು.
3. ಸರಿಗಮ ಗೀತೆ, ಲಕ್ಷಣ ಗೀತೆಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತೀನೋ ತಾಲವಲ್ಲದ ಅನ್ಯ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಯಿ, ಅಂತರಗಳಿಗೆ ಗತ್ತ. ತಿಳಿದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಆರು ರಾಗಗಳಿಗೆ ರಾಗ ನಿಯಮಕ್ಕನ್ನುಸಾರವಾಗಿ ಎರಡೆರಡು ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸಲು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
4. ಭೋಟಾಖಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹದಿನಾರು ರಾಗಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾಯಿ ಅಂತರಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಗತ್ತ (ತೀನೋ ತಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಆರು ತೋಡೆ ಬಾರಿಸಲು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು).
5. ಧೃಪದದ ಬದಲಾಗಿ ತೀನೋ ತಾಲವಲ್ಲದ ಅನ್ಯತಾಲದಲ್ಲಿ ಗತ್ತ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕು ತೋಡೆ ಬಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪತ್ರಿಕೆ - 2

1. ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರಾಗದಲ್ಲಿ

ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ
ಒಂದು ಭಜನೆ
ಒಂದು ವಚನ
ಒಂದು ದಾಸರಪದ ಇವುಗಳನ್ನು ಹಾಡಲು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

2. ತೀನುತಾಲ, ರುಪತಾಲ, ದಾದರಾ, ಏಕತಾಲ (ದ್ವಾತಾ) ಕೇಹರವಾ, ತಾಳಗಳನ್ನು
ಸಮ್ರೋ, ಪೆಟ್ಟು (ಭರಿ) ಮುಸಿ (ಬಾರಿ) ಮಾತ್ರೆಗಳ ಸಹಿತ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ
ತೋರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ತೇಕಾ ಬಲುವಿರಬೇಕು.
3. ಸ್ವರಜಾನ್: ಕೇಳಿದ ರಾಗ, ತಾಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು ; ಸ್ವರವನ್ನು ಸಾಫಾನಬದ್ದವಾಗಿ
ಹಾಡಲು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
4. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಗದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿಪದ್ದ ಹಾಡಲು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ವಾದನ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ:-

ಭಜನ, ವಚನ, ದಾಸರಪದಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಎರಡು ಧೂನ್, ಬಾರಿಸಲು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತ (ಸೇನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಕೆಳಗಿನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು. ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಜನ್ಮ, ಜನಕರಾಗ, ಮೂಲರಾಗ, ವಕ್ರರಾಗ, ಪುಂಜಾರಾಗ, ರಾಗ, ಉತ್ತರಾಂಗ ರಾಗ, ಸಂಕೀರ್ಣ ರಾಗ, ಅಂದೋಲನ, ಮೀಂದ, ಗಮಕ, ಕೊ (ಸ್ವರ್ವಸ್ವರ) ತಾನ, ಸರಳತಾನ, ಸಪಾಟತಾನ, ಹೊಟತಾನ, ವಕ್ರತಾನ, ಮಿಶ್ರತಾನ, ಖಂಡತಾನ, ಚೋಲತಾನ, ಅಲಂಕಾರತಾನ, ಮೇರು ಖಂಡತಾನ, ಗಿಟಕಿಡಿತಾನ, ಜಬದಾತಾನ, ಭಟತಾನ, ಅಲಾಪ, ಚೋಲಅಲಾಪ, ಅಲ್ಪತ್ವ, ಬಹುತ್ವ, ಅಪಿಭಾವ, ತಿರೋಭಾವ, ಲಯಬದ್ದ ಅಲಾಪ, ಮಸೀದ್ ಮಾನಿ, ರಜಾಖಾನಿ ಗರ್ತ, ಸೇನಿಗರ್ತ, ಬಾಜ್, ಭರಾವ್ ಜೋಡ ಅಲಾಪ, ರುಮ್ಮಾ, ಸೂತ, ಘಸೀಟ, ಕುಂತನ, ಮುಕಿ, ಗಿಟಕಿಡಿ, ಪೂರ್ವಲಗನ್, ಅನುಲಗನ್, ಧೂಲಾ, ಸ್ವರಗುಂಜನ, ಪ್ರಕಾರ, ತಾನಪರನ, ತೋಡೆ ಲಡಂತ್, ಲಡ, ಗುಟ್ಟಪ್ರೋಟ, ಕಸ್ಟಿ, ಅತಾಯಿ.
2. ಧ್ವನಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಕಂಪನ ಸಂಖ್ಯೆ, ಅಂದೋಲನ, ನಾದದ ಉಚ್ಚವೀಕರಣೆ, ನಾದಗುಣ, ನಾದಫಾನತೆ ಇವುಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಜಾನ್ನನ ಇರಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 22 ಶ್ರುತಿಗಳ ವಿಭಜನೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಮತದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
3. ಪಂಡಿತ ವೆಂಕಟಮಾಣಿಯವರ ಮೇಳಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆಅದನ್ನು
ಅನುಸರಿಸಿ ಹಿಂದೂಸಾಧ್ಯಾನಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ತಂದ ಧಾಟಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ.
4. ರಾಗಾಂಗ ಪದ್ಧತಿ, ರಾಗವರ್ಗಕರಣ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಜಾನ್ನನ.

5. ರಾಗದಲ್ಲಿ ವಾದಿ, ಸಂವಾದಿ, ಅನುವಾದಿ, ಸಾಫ್ತನಮಾನ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವ

ಪತ್ರಿಕೆ-2

- ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಆರೋಹ, ಅವರೋಹ, ವಾದಿ, ಸಂವಾದಿ, ಪ್ರಕೃತ ಸ್ವರಗಳು, ರಾಗದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ಮುಖ್ಯಾಂಗ (ಪಕಡ) ಸಮಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಖ್ಯಾಲದೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಯಾಮನ, ಕೇದಾರ, ಅಲ್ಕಾಬಿಲಾವಲ, ಗೌಡಸಾರಂಗ, ಮಿಯಾ ಮಲ್ಲಾರ್, ಮಾಲಕೋಂಸ, ಕಾಮೋದ, ಜಯಜಯವಂತಿ, ಧಾನಿ, ಬಹಾರ, ಮಾಂಡ, ಸೋಹನಿ, ಪೂರ್ವಿ, ತಿಲಕ್ ಕಾಮೋದಕಲಾವತೀ, ಶಂಕರಾ, ಹಮೀರ್, ಹಂಸದ್ವನಿ, ಶಿವರಂಜನಿ, ಭಾಯಾನಟ, ಬೀಲೂ, ದೇಸಕಾರ, ಪೂರಿಯಾ, ಶುದ್ಧ ಸಾರಂಗ, ರಾಗೇಶ್ವೀ, ಸಿಂಧೂರಾ, ಕಾಲಿಂಗಡಾ, ಶೋಡಿ, ಮುಲ್ಲಾನಿ, ಮಥುವಂತಿ.
- ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಗದ ಬಡಾಖ್ಯಾಲನ್ನು ಲಿಪಿಬದ್ಧ ಮಾಡುವುದು: ಭೂಪಾಲಿ, ಯಾಮನ, ಬೀಂಪಲಾಸ್ ಭಾಗೇ, ಮಾಲಕೋಂಸ್, ಅಲ್ಯುಯಾ ಬಿಲಾವಲ, ಬಹಾರ, ಕೇದಾರ, ಪೂರ್ವಿ, ಶಂಕರಾ.
- ಈ ಕೆಳಗಿನ ತಾಳಗಳ ಶಾಸೀಯ ಮಾಹಿತಿ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು: ವಿಳಂಬಿತ ಶೀನ್ ತಾಲ, ಏಳಂಬಿತ ರುಪ್ ತಾಲ, ಅಥಾಚೊತಾಲ್, ರಮರಾ, ತಿಲವಾಡ, ರೂಪಕತಾಲ, ಸೂಲತಾಲ, ಧಮಾರ, ಧೀಪ್ ಚಂದ, ಧೂಮಾಳ, ಬೀಮಟ್.
- ಬಡಖ್ಯಾಲ, ಧೂಪದ, ಧಮಾರ, ರುಮರಿ, ಭಜನ, ತರಾನಾ, ಚತುರಂಗ, ದಾದರಾ, ಗೀತ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
- ವಾದ್ಯಗಳ ವರ್ಗಿಕರಣ ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಗದ ಎರಡೆರಡು ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಉದಹರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತಾವು ನುಡಿಸುವ ವಾದ್ಯದ ಅಂಗಗಳ ಪರಿಚಯ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
- ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿರಬೇಕು. ಸ್ವಾಮಿ ಹರಿದಾಸ, ಜಯದೇವ, ಶಾರಜದೇವ, ಭರತಮುನಿ, ಸೂರದಾಸ, ಕಬಿರ್, ಮೀರಾ, ತಾನಸೀನ್, ಸದಾರಾಂಗ -ಅದಾರಾಂಗ, ಗೋವಿಂದರಾವ್ ಟೀಂಬಿ, ವಿಲಾಯತ ಖಾನ, ಪನ್ನಾಲಾಲ್ ಘೋಷ್, ಹಣಮಂತರಾವ್ ವಾಳವೇಕರ, ಎ.ಜಿ.ಜೋಗ್, ಮುರಾದ ಖಾನ್,

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ

ಪತ್ರಿಕೆ-1

- ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಬಡಾಖ್ಯಾಲದ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸ್ವರವಿಸ್ತಾರ, ಲಯಬದ್ಧ ಆಲಾಪ, ಬೋಲತಾನ, ಸಾಫ್ತಯಿ

ಅಂತರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಬಂದೊಂದು ಬಡಾಖ್ಯಾಲ ಬಂದಿಶಾಸ್ನ ಸರಿಗಮ ಹಾಗೂ ತಾನ ಪ್ರಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹಾಡಿ, ಭೋಟಾಶ್ಯಾಲ ಹಾಡುವ ಕ್ಷಮತೆ ಇರಬೇಕು.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭೋಟಾಶ್ಯಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಗದಲ್ಲಿ ಅರೋಹ, ಅವರೋಹ, ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ವಿಸ್ತಾರ, ಲಯಬಧ ಅಲಾಪ, ಜೋಲತಾನ ತಾನಸಮೇತ ಬಂದೊಂದು ಬಂದಿಶಾ ಸಹಿತ ಹಾಡುವ ಕ್ಷಮತೆ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
2. ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧ್ರುಪದವನ್ನು ತಾಯ, ದುಸುನ್, ಚೌಗುನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಲು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
3. ಒಂದು ಧ್ರುಪದವನ್ನು ತಾಯ್, ದುಸುನ್, ಚೌಗುನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲವರಾಗಿರ ಬೇಕು.
4. ಒಂದು ತರಾನಾ ರಾಯ್ ದುಸುನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿದವರಾಗಿರಬೇಕು.
5. ಜತುರಂಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಗವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
6. ಎರಡು ಭಜನ, ಎರಡು ವಚನ, ಎರಡು ದಾಸರ ಪದಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ರಾಗಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಇತರ ರಾಗಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪತ್ರಿಕೆ-3

1. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಅಪ್ಯಾಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ರಾಗದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬೇಕು.
2. ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ತಾಳಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಜೊತೆಗೆ ಕೈಯ್ದುಲ್ಲಿ ತಾಳ ಹಾಕಿ ರೇಂಕು ತೋರಿಸುವ ಜ್ಞಾನವಿರಬೇಕು.
3. ವಾದ್ಯವನ್ನು ಶ್ರುತಿಗೊಳಿಸುವ ಕ್ಷಮತೆ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
ಎತ್ತೇಣ ಸೂಚನೆ: ಸ್ವರವಾದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಪಾಠಕ್ರಮದ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಡಾಖ್ಯಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ:

  1. ಆಲಾಪ, ಜೋಡ, ರುಧಾಲಾ, ವಿಲಂಬಿತ ಗತ್ತು ಹತ್ತು ತೋಡ ಸಹಿತ ಬಾರಿಸುವ ಕ್ಷಮತೆ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
  2. ಭೋಟಾಶ್ಯಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಾಫಾಯಿ ಅಂತರಾಕ್ಕೆ ಧ್ರುತ್ತ ಮತ್ತು ಹಾಗೂ 6 ತೋಡೆ, ರುಧಾಲಾ ಬಲ್ಲವರಾಗಿರಬೇಕು.
  3. ಧ್ರುಪದ ಧ್ರುಪದಗಳ ಬದಲಾಗಿ ತೀನ್ ತಾಲ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಬೇಕಾದ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಗತ್ತುಗಳ ತೋಡ ಸಹಿತ ನುಡಿಸಬೇಕು.
  4. ತರಾನಾ ಹಾಗೂ ಜತುರಂಗದ ಬದಲಾಗಿ ಎರಡು ಧುನ್ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
  5. ಭಜನ, ವಚನ, ದಾಸರ ಪದಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಮತ್ತುರಡು ಧುನ್ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ವಿದ್ವತ್ ಪೂರ್ವಃ (ಪ್ರಿ-ಪ್ರೌಷ್ಟಿಯನ್ನಿ)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಸಮುಚ್ಚಿತ ಜ್ಞಾನ.
2. ಕಲೆಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು, ಲಲಿತ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ಸ್ಥಾನ, ಸಂಗೀತದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಭೋತಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯ.
3. ಖ್ಯಾಲಗಾಯನದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸ.
4. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳು, ಗೋಪಾಲನಾಯಕ, ಬ್ರಹ್ಮಾ, ಹದ್ದ್ರು ಹಸ್ತಾಶಿಂಹಾನ್, ಬಾಳಕ್ಯಣಿ ಮೂರಾ ಇಜಲಕರಂಜಿಕರ್, ಭಾಸ್ಕರ್ ಮೂರಾ ಬವಿಲೆ, ರಾಮಕೃಷ್ಣಭೂಮಾ ವರೆ, ಅಭ್ಯಂಗ ಕರೀಂಶಿಂಹಾನ್, ಅಲ್ಲಾದಿಯಾ ಶಿಂಹಾನ್, ಇನಾಯತ್ ಶಿಂಹಾನ್, ಬಡೆಗುಲಾಮ್ ಅಲೆ.
5. ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ರಾಗಗಳ ಲಕ್ಷಣ ತೀಳಿದಿರಬೇಕು:

ಮಾರುಬಿಹಾಗ, ಚಂದ್ರಕೌಂಸ, ಮಧುಕೌಂಸ, ಗುಣಕಲಿ, ಕೀರವಾಣಿ, ಪೂರಿಯಾ ಧನಾತ್ಮಿ, ರಾಮಕಲಿ, ಪರಜ, ಬಸಂತ, ದರಬಾರಿ ಕಾನಡಾ, ಕೌಸಿಕಾನಡಾ (ಎರಡು ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ) ಶ್ರೀ, ರಂಟಿ, ನಂದ, ಜೋಗಿಯಾ

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ವಾದ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು, ಅವಗಳ ವ್ಯೇತಿಪ್ಪತೆಯ ವರ್ಣನೆ.
2. ಗಾಯಕ ಹಾಗೂ ವಾದಕನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಗುಣದೋಷಗಳು, ಹಾಗೂ ಅವಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಬಗೆ.
3. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತ ಘರಾಣೆಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸ.
4. ಅನಿಬಧ ಹಾಗೂ ನಿಬಧ ಗಾಯನಗಳ ಪರಿಚಯ.
5. ರಾಗಗಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವರ್ಣನೆ, ಹಾಗೂ ಸ್ವರ ಸಹಿತ ಆಲಾಪ, ತಾನ ಬರೆದು ಸಮಪ್ರಕೃತಿಯ ರಾಗಗಳ ಸಮತೆ ಹಾಗೂ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಜ್ಞಾನ.
6. ರಾಗ, ರಸ, ಸಮಯ, ಹಾಗೂ ಲಯ ಇವುಗಳ ಸಂಬಂಧ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ರಾಗದಲ್ಲಿಂದ ಬಡಾಖ್ಯಾಲನ್ನು ಸ್ವರ್ವಿಸ್ತಾರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ 15-45 ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಹಾಡುವ ಕ್ಷಮತೆ. ಖೋಳ್ಳಣಾಶಾಲ ಸಹಿತ ಮತ್ತು ಒಂದು ತುಮಿ ಹಾಡಬೇಕು.

2. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದ ಧುಪದ ಗಾಯನವನ್ನು ತಾಮ್, ದುಸುನ್, ತಿಗುನ್, ಚೌಗುನ್ ಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಕ್ಷಮತೆ. ಭ್ರೇರವ, ತೋಡಿ, ದರಬಾರಿ ಕಾನಡ, ಮಾಲಕೊಂಸ್, ಬಸಂತ್, ಪೂರಿಯಾ
3. ಕೆಳಗಿನ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಧಮಾರ್ ಗಾಯನಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ರಾಯ್, ದುಸುನ್, ತಿಗುನ್ ಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕು: ಯಮನ್, ದುಗಾ, ಭೂಪಾ, ಭ್ರೇರವಿ, ಜಯಜಯವಂತಿ,
4. ಪಶ್ಚಾತ್ಯಕ್ರಮದ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿಂದ ಯಾವುದೇ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ತರಾನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ವಾದನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಡಾಖ್ಯಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವಿಲಂಬಿತ ಗತ್ತು, ಫೋಟಾಖ್ಯಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಧೃತಗತ್ತು, ಧುಪದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತೀನ್ ತಾಲವಲ್ಲದ ಅನ್ಯ ತಾಳಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಎರಡು ಗತ್ತುಗಳು, ತರಾನಾ ಚತುರಂಗದ ಬದಲಾಗಿ ಎರಡು ಧುನ್ ಹಾಗೂ ಭಜನೆ, ವಚನ, ದಾಸರ ಪದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮತ್ತೆರಡು ಧುನ್

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ರಾಗದಲ್ಲಿಂದ ಫೋಟಾಖ್ಯಾಲನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸ್ವರವಿಸ್ತಾರ, ಲಯಬಧ್ಯ ಅಲಾಪ ಬೋಲತಾನ್, ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ತಾನ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಸಹಿತ ಹದಿನ್ಯೇದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಣ್ಣ ಹಾಡುವ ಕ್ಷಮತೆ.
2. ಲುಮರಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ರಾಗಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಕಾಫಿ, ವಿಮಾಚ್, ದೇಸ, ವೀಲು, ತಿಲಂಗ್
3. ಒಂದು ಭಜನವನ್ನು ಪಶ್ಚಾತ್ಯಕ್ರಮದ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಅನ್ಯರಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾಗಲೀ ಹಾಡಿ ತೋರಿಸಬಹುದು.
4. ಒಂದು ಚತುರಂಗ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು.
5. ವಿಲಂಬಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿಲವಾಡ, ವಿಕತಾಲ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಬೇಕು.
6. ಧುತ ತಾಳದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ತಾಲ್, ರುಪ ತಾಲ್.
7. ಸುಗಮ ಸಂಗೀತಕ್ಕಾಗಿ ಧುಮಾಳಿ, ಕೆಹೆರವಾ, ದಾದರಾ, ಭಜನೆ ತೇಕಾ.
8. ಶುಲ್ಳಾಬಾಜ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ತೇವರಾ, ಚೌತಾಲ, ಧಮಾರ,

ವಿದ್ವತ್ ಅಂತಿಮ (ಪೂರ್ಣಾಷಿಂಧಿನ್ ಘೈನಲ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡ್ಯಮಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್, ರೇಡಿಯೋ, ದೂರದರ್ಶನ, ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆಗಳು, ಧ್ವನಿವರ್ಧಕಗಳು, ಚಿತ್ರ ಧ್ವನಿಸುರುಳಿಗಳು, ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವ.

2. ಶಾಸೀಯ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಸಂಗೀತ, ಉಪಶಾಸ್ತೀಯ ಸಂಗೀತ, ಭಕ್ತಿ ಸಂಗೀತ, ವಚನ ಸಂಗೀತ, ಸುಗಮ ಸಂಗೀತ ಇವುಗಳ ಪರಿಚಯ
3. ಕನಾಂಟಕ ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ ಇವುಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.
4. ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ವಾಂಸ ಹಾಗೂ ವಿದುಷಿಯರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ.
5. ಕೆಳಗಿನ ರಾಗಗಳ ಲಕ್ಷ್ಯ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತ್ಕಲ್ಯಾಣ, ಅಭೋಗಿಕಾನಡಾ, ಮೇಘಮಾರ್ಹ, ನಟಬಿಹಾಗ, ಬ್ಯೋರಿಗಿ ಬ್ಯೋರವ, ವಿಂಬಾವತಿ, ಭಟೆಯಾರ್ಹ, ಭೂಪಾಲ್ ತೋಡಿ, ನಾಯಕಿ ಕಾನಡಾ, ಪ್ರೋವಾಸಕಲ್ಯಾಣ, ದೇಶ್, ಭೀಮ (ಗಾವತಿ), ನಟಮಲ್ಯಾರ್ಹ, ಸೂರಮಲ್ಯಾರ್ಹ, ರಾಮದಾಸಿ ಮಲ್ಯಾರ್ಹ, ಗೌಡಮಲ್ಯಾರ್ಹ,

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಅ)

1. ಸಂಗೀತದ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳು-(ವ್ಯಂದಗಾಯನ, ಚಲನಚಿಕ್ಕ ಸಂಗೀತ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಗೀತ, ಇವುಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತದ ಮೇಲಿನ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಪ್ರಭಾವ).
2. ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ, ವೇದಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ.
3. ಸಂಗೀತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪರಿಚಯ (ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ) ಭರತನನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಚತುರಂಡಿ ಪ್ರಪೇಶಿಕಾ, ನಾರದೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ರಾಗತರಗಿಣಿ, ಸಂಗೀತ ರತ್ನಾಕರ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿ, ಕ್ರಮಿಕ ಪ್ರಸ್ತುತಿಕ್ರಮಾಲಿಕ, ಬೃಹದ್ದೇಶಿ.
4. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹಾಗೂ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಚ್ಛಾನ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು.
5. ಶಾಸೀಯ ಸಂಗೀತ, ಲಘುಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯಸಂಗೀತ, ಜಾನಪದ ಸಂಗೀತ, ಇವುಗಳ ಪರಿಚಯಾಭಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಸ್ವರವಾದ್ಯ ಹಾಗೂ ತಾಳವಾದ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾನ ಸಮಸ್ಯೆಯ, ನುಡಿಸುವಾತನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕುರಿತು ವಿವೇಚನೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ 2 (ಬಿ)

1. ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರಾಗಗಳಿದ್ದರೂ ಕೆಲವೇ ರಾಗಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಆ ಅಪ್ಪಜೆಲಿತ ರಾಗಗಳನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ . ಗಾಯಕ, ವಾದಕರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಹಾಗೂ ಪರಿಶ್ರಮ.
2. ಗಾಯಕರ ಮತ್ತು ವಾದಕರ ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವೃತ್ಯಾಸಗಳ ಪರಿಚಯ.
3. ‘ಉತ್ತಮ ಕಲಾವಿದ’ ಮತ್ತು ‘ಉತ್ತಮ ಗುರು’ ಇವರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾದ ಗುಣಗಳು.

4. ಶಾಸ್ತೀಯ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆ, ಪ್ರಯತ್ನ ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ಪರಿಜ್ಞಾನ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ::ಪತ್ರಿಕೆ-1

- ಮಂಜಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ:-** ಶಾಸ್ತೀಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ರಾಗದಲ್ಲಿಂದ ಬಡಾಖ್ಯಾಲವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ 15-45 ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಖೋಟಾಖ್ಯಾಲ ಸಹಿತ ಹಾಡುವ ಕ್ಷಮತೆ ಮತ್ತು ತುಮ್ಮೆ 15 ನಿಮಿಷ.
- ಕೆಳಕಂಡ ರಾಗಗಳಿಂದ ಒಂದು ಧ್ರುಪದ ಗಾಯನವನ್ನು ತಾಯ್, ದುಸುನ್, ತಿಸುನ್, ಚೌಗುನ್ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಕ್ಷಮತೆ.
- ಯಮನ್, ಕೇದಾರ, ಬಾಗೇಶ್ವರಿ, ಹಿಂಡೋಲ್, ಬಿಭಾಸ್, ಮಿಯಾಮಲ್ಕಾರ್. ಕೆಳಗಿನ ರಾಗದಲ್ಲಿಂದ ಒಂದನ್ನು ಧರ್ಮಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ತಾಮ್, ದುಸುನ್, ತಿಸುನ್, ಚೌಗುನ್ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕು: ದೇಸ್, ಜಯಜಯವಂತಿ.
- ಪತ್ರಕಮದ ರಾಗದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ತರಾನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ವಾದನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಡಾಖ್ಯಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವಿಲಂಬಿತ ಗತ್ತು, ಖೋಟಾಖ್ಯಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಧೃತಗತ್ತು, ಧ್ರುಪದ, ಧರ್ಮಾರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತೀನತಾಲವಲ್ಲದ ಅನ್ಯ ತಾಳಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಭಾಗ-1)

- ಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂಂದು ಭಾಗದ ಖೋಟಾಖ್ಯಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸ್ವರ ವಿಸ್ತಾರ, ಲಯಬದ್ಧ ಅಲಾಪ, ಬೋಲ್ ತಾನ್, ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ತಾನ್ ಪ್ರಯೋಗ ಸಹಿತ 15ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಹಾಡುವ ಕ್ಷಮತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.
- ರುಪರಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ರಾಗಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು: ಮಾಂಡ್, ತಿಲಂಗ್, ಭೈರವಿ, ಪಹಾಡಿ.
- ಭಜನ ಒಂದನ್ನು ಪತ್ರಕಮದ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಅನ್ಯರಾಗದಲ್ಲಾಗಲೀ ಹಾಡಬಹುದು.
- ಜತುರಂಗದ ಒಂದು ಗೀತೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು.
- ವಿಲಂಬಿತ ತಾಳಕ್ಕಾಗಿ ಅಡಾಬೋತಾಲ್, ರುಖೂಮರಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಬೇಕು.
- ದ್ವಾತ್ ತಾಳಕ್ಕಾಗಿ ಧೃತ್ ಏಕತಾಳ, ರೂಪಕತಾಲ್, ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಬೇಕು.
- ಸುಗಮ ಸಂಗೀತಕ್ಕಾಗಿ ದೀಪಚಂದಿ, ರೂಪಕ, ಖೇಮಟಾ ಅದ್ವಾತಾಳಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.
- ಶ್ಲಿಂಗಾಭಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಲತಾಲ್, ಸವಾರಿ, ಮತ್ತತಾಲ್ ಇರಬಹುದು.

9. ವಾದನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಾನಾ ಚಕ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎರಡು ಧೂನ್, ಭಜನ್, ವಚನ, ದಾಸರ ಪದದ ಬದಲಾಗಿ ಮತ್ತೆರಡು ಧೂನ್ ನುಡಿಸಬೇಕು. ವಾದನದ ಕಾಲಾವಧಿ ಮಾತ್ರ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಗೆ ಇದ್ದಂತೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಭಾಗ-II)

ಪೋಲಿಕೆ:

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

1. ಬಡಾಖ್ಯಾಲದ ವಿಸ್ತಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ.
2. ತರಾನಾದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳ ಹಿನ್ನಲೆ.
3. ಒಂದು ರಾಗವನ್ನು ಖ್ಯಾಲ ತಮಿ ಭಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವಾಗ ಬೇಕಾದ ತಾತ್ಕಿಕ ಪರಿಕರ, ಮಾನಸಿಕ ಸಿದ್ಧತೆ ಬಗ್ಗೆ.
4. ಧ್ಯಾಪದ್ರೋ - ಖ್ಯಾಲ್ - ತರಾನಾಗಳ ತಾತ್ಕಿಕ ಸಂಬಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು.
(19 ನೇ ಪ್ರಾಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವರೆ)

ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಶಾಸ್ಯೀಯ ತಾಳವಾದ ಪರ್ಯಾಪ್ತು

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತ (ಜೂನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ

1. ತಬಲಾ ಮತ್ತು ಡಗ್ಗಾಗಳ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಅಂಗಗಳ ವರ್ಣನೆ.
2. ತಬಲಾ ಮತ್ತು ಡಗ್ಗಾಗಳಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುವ ದಶವರ್ಣಗಳ ವಿವರಣೆ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನ.
3. ಶೀನ್ ತಾಲ್, ರುಪಾಲ್, ಪಕ್ತತಾಲ್, ದಾದರಾ, ಕೆಹರವಾ, ಹಾಗೂ ಚೌತಾಲಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ದುಗುನ ಮತ್ತು ಚೌಗುನ್ ಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ - ಲಿಪಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ.
4. ಪಂ. ಭಾತವಿಂಡೆಯವರ ಮತ್ತು ಪಂ. ಪಲುಸ್ಕರ ಅವರ ತಾಲ ಲಿಪಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಪರಿಚಯ.
5. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ವಿವರಣೆ: 1.ಸಂಗೀತ 2.ನಾದ 3.ಸ್ವರ 4.ಲಯ (ವಿಲಂಬಿತ, ಮಧ್ಯ ದ್ರುತ), 5.ತಾಲ 6. ಬೋಲ 7. ಸಮ್ರ 8. ಖಾಲಿ (ಹುಸಿ) 9. ಭರಿ (ಪೆಟ್ಟಿ) 10. ವಿಭಾಗ (ವಿಂಡ) 11. ಅವರ್ತನ 12. ರೇಕಾ 13. ಕಾಯದಾ 14, ಮುವಿಡಾ 15. ತುಕಡಾ 16. ತಿಹಾಯ್ 17.ಲಗೀ 18. ದುಗುನ್ 19. ತಿಗುನ್ 20. ಚೌಗುನ್,
6. ಕೆಲಾವಿದರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ:
 1.ಪಂ.ಕಂರ ಮಹಾರಾಜ   2.ಉ. ಅಲ್ಲಾರವಿಂ
 3. ಅಮೀರ್ ಖಿಸರೋ   4. ಹಬೀಬುದ್ದೀನ್ ಖಾನ್

ಶ್ರವಣ ಜ್ಞಾನ-ಪತ್ರಿಕೆ

1. ತಬಲಾದ ಮೇಲೆ ನುಡಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
 ಅ) ನ, ತ, ಕತ್, ತಿಟ, ಗ, ಧೀ, ಶ.
 ಬಿ) ಧಿನಗಿನ, ಧಾಗೆತಿಟ, ತಿರಕಿಟ, ತಕೆಟತ, ಗಧಿಗನ, ಕನ್ನಧಾ ಧಿರಧಿರ, ನಗತಗ, ಧಾತಿಧಾಗನ, ಧಿಕ್ಕದಿಂದಾ, ಧಿತ್ತದೆತ್, ಘಡನಗ
2. ತಬಲಾದ ಮೇಲೆ ನುಡಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ ಲೇಕಾವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅದರ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪರಿಚಯ ನೀಡುವುದು.
3. ತಾಲಗಳ: 1. ಶೀನ್ ತಾಲ್, 2. ರುಪತಾಲ್, 3. ಧೂತ ಏಕತಾಲ, 4. ದಾದರಾತಾಲ, 5. ಕೆಹರವಾ 6. ಚೌತಾಲ್.
4. ತಾಲಗಳ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದಾಗ ಆ ತಾಲಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪರಿಚಯ ನೀಡುವುದು.
5. ತಬಲಾ ಬೋಲಗಳನ್ನು ನುಡಿಸಿದಾಗ ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬೋಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು (ಮುವಿಡಾ, ತುಕಡಾ, ತಿಹಾಯ್)

ప్రయోగ విభాగః పత్రిక-1

1. ఈ కేళగిన అక్షరగళన్ను తెబలాదల్లి నుడిసువ అభ్యాస.
త, న, ధా, ధినా, గి, తక, కత్తా, తిరికట, తిరికిట, ధినగిన, ఘడనగ, తీనో తినాన్, నగతగ.
2. ఈ కేళగిన తాలగళ మూల, తేకా నుడిసువ అభ్యాస హాగూ అవుగళ ఏవరణే నీఇదువుదు:
తీనతాల, రుపతాల, ఏకతాల, రూపక, దాదరా, కేహరవా, జొతాల.
3. ఈ మేలిన ఏఖు తాళగళన్ను బాయల్లి హేళుత్త క్షేయల్లి పేట్టు హాడుత్తా దుగునో మత్తు జొగునో మాడువ అభ్యాస.
4. తీనతాల మత్తు రుపతాలగళల్లి ఎరజెరదు కాయదగళన్ను నాల్చు - నాల్చు పెలటోగళోందిగే నుడిసువుదు.
5. తీనతాల, రుహాల మత్తు ఏకతాలగళల్లి ఎరదు ముఖిడా, ఎరదు తుకడా, ఎరదు తిహాయో నుడిసువ అభ్యాస.
6. మేలే శోట్ట తాళగళల్లి నాల్చు అభ్యాస. నాల్చు బదలో తేకా నుడిసువ అభ్యాస

పత్రిక

1. తీనతాల, రుపతాల, ఏకతాల మత్తు రుపక తాలగళల్లి నాల్చు-నాల్చు బదలో రేకా హాగూ తిహాయో నుడిసువ అభ్యాస.
2. దాదరా మత్తు కేహరవా తాళగళన్ను నాల్చు బదలో తేకాగళు మత్తు నాల్చు లగ్గగళన్ను నుడిసువ అభ్యాస.
3. జొతాలబోలోగళన్ను ఏలంభిత దుగునో మత్తు జొగునో కాలదల్లి బాయల్లి హేళలు మత్తు తెబలాదల్లి నుడిసువ అభ్యాస.
4. పరీక్షకరు-హాడిదాగ అధవ నుడిసిదాగ అదన్న కేళి అదరల్చి సమో మత్తు తాల" గురుతిసి సాధ సంగత మాడువ అభ్యాస.
5. ప్రాథమిక పత్రకముదల్లిరువ యావుదే రాగగళల్లి 2స్వరగీత హాగూ 2 లక్ష్మణ గితే వాద్యద మేలే నుడిసువుదు. హాడలు తిళిదిరబేచు.
6. పరీక్షకరు బరేదు శోట్ట తెబలా బోలుగళన్ను బాయల్లి హేళి బలిక అదన్నో వాద్యద మేలే నుడిసువుదు. -

ಮಾರ್ಡ್ಯಮಿಕ ಹಂತ (ಸೀನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳ ವರ್ಗಿಕರಣ ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸಿರಿ.
2. ತಬಲಾ ವಾದ್ಯದ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಕಾಸ.
3. ತಬಲಾ ಮತ್ತು ಡಗ್ಗಾದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಅಂಗಗಳನ್ನು ಜಿತ್ತಿಸಿ ವಿವರಣೆ ನೀಡುವುದು.
4. ತಾಳ ರಚನೆಯು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕುರಿತು ವಿವೇದನೆ.
5. ತಾಲದ ಐದು ಜಾತಿಗಳ (ಚತುರ್ಷಿ, ತೀರ್ಥ, ಮಿಶ್ರ, ಖಂಡ, ಸಂಕೀರ್ಣ) ಸವಿಸ್ತಾರ ವಿವರಣೆ.
6. ಪೇಶಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾಯದಾಗಳ ಭೇದ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯ.
7. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ವಿವರಣೆ:

ಪೇಶಕಾರ, ಕಾಯದಾ, ತುಕಡಾ, ಮುಖಿಡಾ, ತಿಹಾಯ್, ಉನ, ಗತ್ತ, ಪರನ್, ಲಗ್ಗಿ, ಲಡಿ.

8. ಸಮ, ಖಾಲಿ, ಭರಿ, ವಿಭಾಗ, ಮತ್ತು ಆವರ್ತನೆ ಇವುಗಳ ತಾಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿಯ ಮಹತ್ವ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ತಾಲದ ಮಹತ್ವ ಕುರಿತು ವಿವೇಚನೆ.
  2. ಗಾಯನ ಮತ್ತು ವಾದನಗಳಿಗೆ ತಬಲಾ ಸಾಫ್ - ಸಂಗತ್ಯ ಮಾಡುವ ಕುರಿತು ವಿವೇಚನೆ.
  3. ಕನಾಟಕ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ತಾಲ ಪದ್ಧತಿಯ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಭ್ಯಾಸ.
  4. ದಿಲ್ಲಿ ಬನಾರಸ್, ಪೂರಬ, ಪಂಚಾಬ, ಅಜರಾಡಾ, ಈ ಘರಾಣಗಳ ನುಡಿಸುವ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಣೆ.
  5. ಮುಖಿಡಾ, ತುಕಡಾ, ತಿಹಾಯ್, ಗತ್ತ, ಪರನ್, ಮುಂತಾದ ಬೋಲ್ಗಳನ್ನು ತಾಲ, ಲಿಪಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಜ್ಞಾನ.
  6. ಸ್ವಂತ ತಬಲಾ ವಾದನ (ಸೋಲೋ) ನುಡಿಸುವಾತನೆ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.
  7. ತಬಲಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು.
  8. ತಬಲಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ.
- ಸಾಮಾಜಿಕಸಾದ, ಅನೋವಿಲಾಲ ಮಿಶ್ರ, ನಾನಾ ಪಾನಸೆ, ಉ. ಜಹಾಂಗೀರ್ ಖಾನ್, ಕಶನ್ ಮಹಾರಾಜ್, ಅಮೀರ್ ಹಸೇನ್ ಖಾನ್.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ -1

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ತಾಲಗಳ ರೇಂಬಾ ನುಡಿಸುವುದು.
2. ತಿಲವಾಡ, ದೀಪಚಂದಿ, ರುಖಾಮರಾ, ಅಪ್ಪಾ, ಅಡಾಚೊತಾಲ, ಪಂಜಾಬಿ. ತೇನಿತಾಲ, ಏಕತಾಲ, ರುಪತಾಲ ಮತ್ತು ತಿಲವಾಡ, ತಾಲಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲಂಬಿತ ರೇಂಬಾ ನುಡಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ.
3. ದಾದರಾ ಮತ್ತು ಕೆಹರವಾ ತಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಲಗೀ, ಲಡೀ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತಿಹಾಯ್ ನುಡಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ.
4. ರುಪತಾಲ ಮತ್ತು ರೂಪಕ ತಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖಿದಾ, ತುಕಡಾ, ತಿಹಾಯ್ ನುಡಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ.
5. ಚೊತಾಲ್ ಮತ್ತು ಧಮಾರ್ ತಾಲಗಳನ್ನು ದುಗುನ್ ಮತ್ತು ಚೊಗುನ್ ಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ.
6. ತೇನ್ ತಾಲ್, ಏಕತಾಲ್, ರುಪತಾಲ್, ದೀಪಚಂದಿ, ರುಖಾಮರಾ, ಅಡಾಚೊತಾಲ, ಸೂಲತಾಳ, ತೇವ್ವಾ, ಈ ತಾಳಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪರಿಚಯ ನೀಡಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟ ಹಾಕಿ ತೋರಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ.

ಪತ್ರಿಕೆ - 2

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ತಾಳಗಳ ರೇಂಬಾ ನುಡಿಸುವುದು:
ಪಂಜಾಬಿ, ಸೂಲತಾಳ, ತೆವರಾ, ಧಮಾರ್, ಮತ್ತೊ ತಾಳ, ಸವಾರಿ,
2. ತೇನ್ ತಾಲದಲ್ಲಿ 20 ನಿಮಿಷ ಸೋಲೋ ನುಡಿಸುವುದು.
3. ರುಪತಾಲದಲ್ಲಿ 15 ನಿಮಿಷ ಸೋಲೋ ನುಡಿಸುವುದು.
4. ರೂಪಕ ತಾಲದಲ್ಲಿ 2 ಕಾಯದಾ, 2 ಮುಖಿದಾ, 2 ತುಕಡಾ, 3 ತಿಹಾಯ್ ನುಡಿಸುವುದು.
5. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಫರಾಣೀಗಳ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯದಾ ಮತ್ತು ರೇಖಾ ನುಡಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ.
6. ತೇನ್ ತಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಡಿಲಯದ ಎರಡು ಕಾಯದಾ ನುಡಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ.

ಪತ್ರಿಕೆ-3

1. ಖ್ಯಾತ ಗಾಯನಕ್ಕೆ ವಿಲಂಬಿತ ಲಯದಲ್ಲಿ ರೇಖಾ ನುಡಿಸಿ ಸಾಥ ಸಂಗತ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ.
2. ರೂಪಕತಾಳದಲ್ಲಿ ಅಡಿಲಯದ ಎರಡು ಕಾಯದಾ ನುಡಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ.
3. ಏಕತಾಳದಲ್ಲಿ 2 ಮುಖಿದ, 2ತುಕಡಾ, 3ತಿಹಾಯ್ ನುಡಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ.
4. ತೇನ್ ತಾಲ್ ರೇಖಾವನ್ನು ಅಡಿ ಮತ್ತು ಕುವಾಡಿ ಲಯದಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

5. తుమరి సంగీతక్షే అద్భుతాల మత్తు దీపజంది తాలదల్లి విలంబిత రేఖా నుడిసి, కొనెగే లగ్గి హజ్జె సాథ మాచువ సామధ్యం.
6. యావుదే తాలదల్లి ఒందు కాయదావన్న అడిలయదల్లి మత్తు జతురత్ర లయదల్లి నుడిసువ అభ్యాస.

విద్యుత్ ప్రావ్ - (ప్రి-ప్రోఫిషియన్సి)

శాస్త్ర విభాగ పత్రిక - 1

1. వేదకాలదల్లి భారతీయ సంగీతద స్టరూప.
2. వేద కాలదల్లి ప్రజలితవిద్య తాళవాద్యగళు.
3. ముసల్హునర కాలదింద ఆధునిక కాలదవరేగే సంగీతద వికాస.
4. తటలా వాద్య ఉప్పత్తి కురితు ఇతికాస.
5. భారతీయ వాద్యగళ వగ్గికరణ కురితు సోదావరణ జరితే.
6. లలిత కలేగళల్లి, సంగీతక్షేరువ స్థాన.

పత్రిక-2

1. అవనద్ద వాద్యగళ పరంపర హాగూ వికాస.
2. ‘తాల రజనేయ సిద్ధాంత’ వివేచనే.
3. తాలదల్లియ “దశపూర్ణ” గళ కాల, మాగ్ర, క్రీయా, అంగ, గ్రహ, జాతి, కాల, లయ, యత్తి, మత్తు ప్రసార) సమిక్షార మాహితి.
4. సమాజదల్లి సంగీతద ప్రభావ.
5. సంగీతదల్లి తాల, లయగళింధాగువ రసేంత్రుత్తి-వివేచిసి.
6. తటలాద ఒట్టు ఘరాణిగళు హాగూ అప్పగళ శైలియ విశేషణే.

ప్రయోగ విభాగ - పత్రిక -1

1. తేనో తాలో మత్తు రుపతాలగళల్లి 30 నిమిష స్ఫృతంత్ర తటలా వాదన (సోలో), సమిక్షారవాగి నుడిసువుదు.
2. ఏకశాల మత్తు రూపక తాలగళల్లి 30 నిమిష స్ఫృతంత్ర తటలా వాదన నుడిసువుదు.
3. రుమరా మత్తు అడాచో తాలగళల్లి 15నిమిష స్ఫృతంత్ర తటలావాదన నుడిసువుదు.
4. పంజాబి, టిప్పుతాల, సూలో తాలో, సమారితాల, మత్తాల, ఘరదోఎ ఈ తాలగళ శాస్త్రియ పెరిజయదోందిగే తటలాదల్లి నుడిసువుదు.

5. ದಾದರಾ, ಕೆಹರವಾ, ಧೂಮಾಳಿ, ದೀಪಚಂದಿ, ಭಜನೆ ತೇಕಾ, ಬೇಮತಾ ಈ ತಾಲಗಳ ಬದಲ್ ತೇಕಾ ಲಗ್ಗಿ, ಲಡಿ, ಬಾಂಟ್, ತಿಹಾಯ್ ಮುಂತಾದವುಗಳ ತಯಾರಿ ನುಡಿಸುವುದು.
6. ತೇನ್ನಾಲ, ಏಕತಾಲ, ರಪತಾಲ, ತಿಲವಾಡ, ತಾಲಗಳ ಸುಂದರವಾದ ವಿಲಂಬಿತ ತೇಕಾ ನುಡಿಸುವುದು.
(ಎ. ಸೋಚನೆ: ಸೋಲೊದಲ್ಲಿ ಪೇಶಕಾರ, ಕಾಯದಾ, ತೇಕಾ ಮುಖಿಡಾ, ತುಕಡಾ, ಪರನ್, ಗತ್, ಚಕ್ಕದಾರ, ತಿಹಾಯ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸೇರಿರಬೇಕು).

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ತಬಲಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪರಾಣಿಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಲಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುವುದು.
2. ವಿಫ್ಣಿನ್ನ ಜಾತಿಯ ದೀಡಿ, ತಿಶ್ರೆ, ಮಿಶ್ರೆ, ಚತುಶ್ರೆ ಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯದಾ ಮತ್ತು ತೇಣಿಂದಾ ನುಡಿಸುವುದು.
3. ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ತಾಲಗಳ ತೇಕಾಗಳನ್ನು ತಬಲಾದ ಮೇಲೆ ನುಡಿಸುವುದು. ಬ್ರಹ್ಮತಾಲ, ಶಿಖಿತಾಲ, ರುದ್ರತಾಲ, ಲಕ್ಷ್ಮಿತಾಲ, ಪಸ್ಸೋತಾಲ, ಪರದೋಸ್ತ
4. ತಬಲಾದ ದಿಲ್ಲಿ-ಪೂರಬ್ -ಪಂಚಾಬಿ ಈ ಮೂರು ಘರಾಣಿಗಳ “ಬಾಜ್” (ಬಂದಿಪ್) ಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೃತ್ಯಾಸ ಸ್ವಷ್ಟಿಕರಿಸಿ ನುಡಿಸಲು ಅಭ್ಯಾಸ.
5. ಹೊಸ ಹೊಸ ಮುಖಿಡಾ, ತುಕಡಾ ತಿಹಾಯ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ (ರಚಿಸಿ) ತಬಲಾದ ಮೇಲೆ ನುಡಿಸುವುದು.
6. ಇದುವರೆಗೆ ಪತ್ರಕುಮದಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ಸೋಲೊ ನುಡಿಸುವ ತಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಶ್ ಕಾರ, ಕಾಯದಾ, ರೇಣಿಂದಾ, ತುಕಡಾ, ಮುಖಿಡಾ, ಪರಮಾಯಿಂಗತ್, ಚಕ್ಕದಾರ್‌ಗತ್, ಪರನ್, ಮುಂತಾದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು.

ವಿದ್ವತ್ ಅಂತಿಮ (ಪೂರ್ಣಿಷಿಯನ್ನಿ ಘೈನಲ್)

ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ - 1

1. ಪೇಶಕಾರ, ಕಾಯದಾ, ಗತ್, ಮುಖಿಡಾ, ತುಕಡಾ, ಪರನ್, ಚಕ್ಕದಾರ, ಘರವಾಯಿಷಿ, ಚಕ್ಕದಾರ ತಿಹಾಯ್ (ದಮ್ ದಾರ್ ಮತ್ತು ಬೇದಮ್ ದಾರ್) ಉತಾನ್, ಸಲಾಮೀ, ಮೋಹರಾ, ಮುಂತಾದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ.
2. ಕನಾಂಟಕ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಸಾಫ್ನಿ ತಾಲ-ಪದ್ಧತಿಯ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ.
3. ಗಾಯನ, ವಾದನ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಬಲಾ ಸಾಥ್ ಸಂಗತ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಜ್ಞಾನ.
4. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ, ಜಾನಪದ ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಪಟ ಸಂಗೀತಗಳ

ಪರಿಚಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿಯೂ ತಾಲವಾಡುಗಳ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನ.

5. ತಾಲವಾಡು ವಾದಕರು ತಾವು ಶೈಷ್ಟ ಕಲಾವಿದರಾಗಲು ಪಾಲೀಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮ, ಪರಿಶ್ರಮ, ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಶ್ರದ್ಧೆ ಈ ಕುರಿತು ವಿವೇಚನೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಅ)

1. ಭರತನನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಗೀತ ರತ್ನಾಕರ, ಸಂಗೀತ ಪಾರಿಜಾತ, ಸಂಗೀತಸಾರ, ಈ ಸಂಗೀತ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಅವನದ್ದ ವಾಡುಗಳ ಪರಿಚಯ.
2. ತಬಲಾವಾದನವು ಮಧುರವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿಯೂ ಮಾಡುವ ತತ್ವ ವಿಧಾನದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಜ್ಞಾನ.
3. ಈ ಕೆಳಕಾಣಿಸಿದ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ಸಂಗೀತಕ್ಕೇತ್ತಲ್ಪಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ.
ಶಾರಂಗದೇವ, ತಾನೋಸೇನೋ, ಅಮೀರ ಮಿಸೋ, ಗೋಪಾಲನಾಯಕ್, ರಾಮಸಹಾಯ, ಕಂತಮಹಾರಾಜ, ಉಸ್ತಾದ್ ನಿಖಾನ್, ಮೆಹೆಬೂಬ್ ಸಾಬ್, ಮಿರಜಕರ್, ಅಹಮ್ಮದ್ ಜಾನ್ ತಿರಖಿವಾ; ಸಾಮತಾ ಪ್ರಸಾದ.

ಪತ್ರಿಕೆ - 2 (ಆ)

1. ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಕೆಲವೇ ತಾಳಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಪಂಚಮ ಸವಾರಿ, ತಿಲವಾಡ, ಮತ್ತಾಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನ್ಯ ತಾಳಗಳನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನ.
2. ತಬಲಾ ವಾದಕರಿಗೆ ಆಯಾ ರಾಗ ಪರಿಚಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಾಫ ಸಂಗತ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸ್ವರ್ಪೂರ್ವತೆ.
3. ಸ್ವತಂತ್ರ ತಬಲಾ ವಾದನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದ ಮತ್ತು ರಸಿಕರ ಪರಸ್ಪರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.
4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಕ್ಕೆ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ 'ಜಗತ್ತಾಬಂದಿ' ಕಾಯ್ದ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿದೆ ಬೇರೆ ಕಾಯ್ದಕ್ರಮಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ-ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ತೀನ್ ತಾಲದಲ್ಲಿ ಲೇಖಾ ನುಡಿಸುತ್ತಾ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ತುಕಡಾ, ಪರನ್ ಚಕ್ಕದಾರ್ ಗತ್ತಿ, ತಿಹಾಯ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ.
2. ರುಪತಾಲ ಮತ್ತು ರೂಪಕತಾಲದಲ್ಲಿ ತಿತ್ತ ಜಾತಿಯ ಎರಡೆರಡು ಕಾಯದಾ ನುಡಿಸುವುದು.
3. ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ರೇಖಾ ನುಡಿಸುತ್ತಾ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಗತ್ತಿ, ಪರನ್,

ಚಕ್ರದಾರ್, ಪರಮಾಯಿ, ಚಕ್ರದಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನಂತರ ತಬಲಾದ ಮೇಲೆ ನುಡಿಸುವುದು.

4. ಕೆಹರವಾ ಮತ್ತು ದಾದರಾ ತಾಲಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಲಯಕಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ಲಗ್ಗಿ ಲಡಿ, ತಿಹಾಳನ್ನು ನುಡಿಸುವುದು.
5. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಫರಾಣಿಗಳ ವೃತ್ತಿಷ್ಟಪೂರ್ವ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ತಬಲಾದಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುವುದು.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಭಾಗ - 1)

1. ಆಮುಂತ್ರಿತ ಕಲಾವಿದರ ಎದುರಿಗೆ ‘ರಂಗಮಂಚ ಪ್ರದರ್ಶನ’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡುವುದು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಜೀಜ್ಞಾಸು,
2. ಯಾವುದಾದರೂಂದು ತಾಳದಲ್ಲಿ ಸೋಲೋ ವಾದನ ಚಕ್ರಧಾರ, ಪೇಶಕಾರ್, ತಿಹಾಯ್ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಸಹಿತೆ 40 ನಿಮಿಷ.
3. ಸೋಲೋ ನುಡಿಸಿದ ತಾಳವಲ್ಲದ ಬೇರೆ ತಾಳದಲ್ಲಿ ಗಾಯನ ಅಥವಾ ವಾದನಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಸಂಗತ್ಯ ಮಾಡುವುದು-20 ನಿಮಿಷ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಭಾಗ - II)

ಪೋಶಿಕಃ: (ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ)

1. ಚೌತಾಲ ಮತ್ತು ದಮಾರ್ ತಾಲಗಳನ್ನು ದುಗುನ್, ತಿಗುನ್, ಚೌಗುನ್ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟಿ ಹಕುತ್ತಾ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಅಭಾಸ.
2. ಪಾಠಪಟ್ಟಿಯ ಎಲ್ಲ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು.
3. ಪರೀಕ್ಷೆಕರು ಕೇಳಿದ ಯಾವುದೇ ಬೋಲಗಳನ್ನು ತಬಲಾದಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುವ ಜಾನ್ಯ.
4. ತಬಲಾವನ್ನು ಸ್ವರಕ್ಷೆ ಶ್ರುತಿ-ಮಾಡುವ ಜಾನ್ಯ.

(19ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ) *

ಪ್ರಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತ (ಜೂನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ

1. ವಿವಿಧ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಪರಿಚಯ.
2. ಸಭಾಲಕ್ಷಣ, ಪಾತ್ರ ಲಕ್ಷಣ, ಅಪಾತ್ರ ಲಕ್ಷಣ, ಕಿಂಕರಿ ಲಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ (ಅಭಿನಯ ದರ್ಶನಿಂದಂತೆ).
3. ಪ್ರಶ್ನಾತ ಭರತನಾಟ್ಯ ನೃತ್ಯ ಗುರುಗಳು ಮತ್ತು ನರ್ತಕರ ಹೆಸರುಗಳ ಪರಿಚಯ.
4. ಭರತನಾಟ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ತಾಳ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
5. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ನೃತ್ಯ ಶಿಲ್ಪಗಳಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ಕಥಾರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯ ಲಾಪ್ತಿ-(ನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ) ಪ್ರಮುಖ ನಾಟ್ಯಗ್ರಂಥಗಳ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವುದು.

ದೃಶ್ಯಪ್ರಜ್ಞಾನ-ಪತ್ರಿಕೆ

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ (ಕಂತಪಾಠ) ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ. ದಶವಿಧ ಅಡವುಗಳು, ಚತುರ್ವಿಧ ಅಭಿನಯಗಳು, ನವರಸಗಳು, ಸಪ್ತ ತಾಳಗಳು, ಸಪ್ತ ಸ್ವರಗಳು, ಅಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳು, ಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳು, ಶಿರೋಭೇದಗಳು, ದೃಷ್ಟಿ ಭೇದಗಳು, ಗ್ರೀವಾ ಭೇದಗಳು, ಭೂ ಭೇದಗಳು ಹಾಗೂ ತಾಳದ ಐದು ಜಾತಿಗಳು,

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಪರೀಕ್ಷೆಕರು ತೋರಿಸಿದ ಅಸಂಯುತ, ಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು (ಅಭಿನಯ ದರ್ಶನಿಂದಂತೆ).
2. ಅಲರಿಪ್ಪ, ಜತಿಸ್ವರಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
3. ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ: ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ನೃತ್ಯ ಸಂಗೀತ, 7ಸರಳಿವರಸೆಗಳು, 5 ಜಂಟಿ ವರಸೆಗಳು, 7 ಅಲಂಕಾರಗಳು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಗೀತೆಗಳು, ನರ್ತಕಿಸುವ ನೃತ್ಯ ಬಂಧಗಳನ್ನು ಶ್ರುತಿ ಸಹಿತ ಹಾಡುವುದು.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ನೃತ್ಯದ ಮೂಲಭೂತ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಂತಹ ಶಾರೀರಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು-ಅವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
2. ಮೂಲಭೂತವಾದ ತಟ್ಟು, ಮೆಟ್ಟು, ನಾಟ್ಟು, ಕಟ್ಟು, ತೀಮಾನ, ಕುದಿತ್ತಮೆಟ್ಟು, ಕುದಿತ್ತ ಕಟ್ಟು, ತಟ್ಟು ಮೆಟ್ಟು, ರಂಗಾಕ್ರಮಣ, ಮಂದಿ ಅಡವುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಕಾಲಿದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಜಾರು,

(30 ಅಡವುಗಳಿಗಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರಕೂಡದು).

3. ತಲೆ, ಕುತ್ತಿಗೆ, ಕೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಗಳ ಶಾಸ್ತೀಯ ಚೆಲನೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಕಲಿತಿರಬೇಕು.
4. ಎರಡು ಅಲರಿಪುಗಳು (ಶ್ರೀ ಮತ್ತು ಜತುರಶ್ರೀ).
5. ಎರಡು ಜತಿಸ್ವರೂಪಗಳು (ಆದಿತಾಳ ಹಾಗೂ ರೂಪಕ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕು)
6. ಎರಡು ಕನ್ನಡ ದೇವರನಾಮಗಳು (ರಚನಕಾರರ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಭಾವಾರ್ಥಗಳು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು).

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತ (ಸೀನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಜ್ಞಾನ:
ಭರತ (ಭಾವ, ರಾಗ, ತಾಳ), ತಾಂಡವ ಮತ್ತು ಲಾಸ್ಯ, ಜತಿ, ಅಡವು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವೈಮಿಧ್ಯಗಳು, ದೇಶೀ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗ, ಸೋಲ್ಟೆಟ್ಟು, ಮುಕ್ತಾಯ, ನೃತ್ಯ, ನೃತ್ಯ, ನಾಟ್ಯ, ರೇಚಕ, ಅಂಗಶುದ್ದಿ (ಅಡವುಶುದ್ದಿ) ಮತ್ತು ರಂಗಪ್ರವೇಶ.
2. ಜತುವಿಧ ಅಭಿನಯಗಳು: (ಆಂಗಿಕ, ವಾಚಿಕ, ಆಹಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾತ್ವಿಕ)
3. ಅಸಂಯುತ ಮತ್ತು ಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿನಿಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ನೃತ್ಯ ಹಸ್ತಗಳು.
4. ಭರತನಾಟ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತು ಇಂದು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಗೀತವಾದ್ಯ ಸಾಧನಗಳು.
5. ಕೆಳಗಿನ ನೃತ್ಯ ಬಂಧಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು:
ಅಲರಿಪು, ಜತಿಸ್ವರ, ಶಬ್ದ, ವರ್ಣ, ಪದ ಮತ್ತು ತಿಲ್ಲಾನ.
6. ಪಾದಭೇದಗಳು, ಸಾಫನಕ, ಪ್ಲಾವನ, ಭ್ರಮರಿ ಮತ್ತು ಪಾದಚಾರಿ ಇವುಗಳ ಒಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
7. ನಟರಾಜ ಮೂರ್ತಿಯ ಶಾಸ್ತೀಯ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿವರಣೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಭರತನಾಟ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಏಷ ಭೂಪ್ರೇಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ.
2. ಭರತನಾಟ್ಯದ ಆರಂಭ, ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ
3. ಭಾರತದ ನೃತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ (ಭರತನಾಟ್ಯ, ಭಾಗವತ ಮೇಳ, ಕೊರವಂಜಿ, ಕಥಕ್ಕಳಿ, ಮೋಹಿನಿ ಆಟಂ, ಕಥಕ್, ಕಾಚಿಪೂಡಿ, ಒಡಿಸ್ಸಿ ಮತ್ತು ಮಣಿಪುರಿ).
4. ಕೋಲಾಟ, ಕುಮ್ಬಿ ಜಡೆಕೋಲಾಟ ಮತ್ತು ಕನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯಗಳ

ತಿಳುವಳಿಕೆ.

5. ಸಹ್ಯತಾಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅಂಗಗಳು (ಜತುರಶ್ಚ ರೂಪಕತಾಳ, ತೀರ್ಥ ತ್ರಿಪುಟತಾಳ, ಜತುರಶ್ಚ ತ್ರಿಪುಟತಾಳ, ಮಿಶ್ರ ರ್ಯಾಂಪೆತಾಳ, ಖಿಂಡ ಅಟ್ಟತಾಳ ಇವುಗಳ ಅಂಗ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರಕಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
6. ಕೆಳಗಿನ ಹತ್ತು ರಾಗಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು-ವಸಂತ, ತೋಡಿ, ಕಾಂಭೋದಿ, ಶಂಕರಾಭರಣ, ಮೋಹನ, ಭ್ರೇರವಿ, ಕಾನಡ, ಆನಂದಭ್ರೇರವಿ, ಕರ್ಮಾಚ್ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣಿ.
7. ಪುರಂದರದಾಸರು, ಕನಕದಾಸರು, ಜಯದೇವ, ತಂಜಾವೂರಿನ ಸಹೋದರರು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ ಇವರ ಕೊಡುಗೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ,

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

ಮೌಲಿಕ:

1. ಅಸಂಯುತ, ಸಂಯುತ ಮತ್ತು ದೇವತಾಹಸ್ತಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿನಿಯೋಗಗಳು.
2. ತಾಳಗಳು, ಅವುಗಳ ಅಂಗಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ:

3. ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವ ಸೊಲ್ಲಾಟ್, ಜತಿ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಾಯಗಳನ್ನು ತಾಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕು.
4. ನರ್ತಿಸುವ ನೃತ್ಯಬಂಧಗಳನ್ನು ಶ್ರುತಿಸಿತೆ ತಾಳಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಾಡಬೇಕು. ಎರಡು ಆದ ತಾಳದ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಹಾಡಲು ಕಲಿತ್ತಿರಬೇಕು.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಆಸನಗಳು (ಪದ್ಮಸನ, ಅಬಧ್ಯ ಪದ್ಮಸನ, ಶ್ರೀಕೋಣಾಸನ, ವೃಕ್ಷಸನ, ಮಂಡೋಕಾಸನ ಹಾಗೂ ಭುಜಂಗಾಸನ) ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಾಯಾಮ.
2. ಎಲ್ಲಾ ಅಡವುಗಳು ಮೂರು ಕಾಲ, ಐದು ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ.
3. ಎರಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಲರಿಪು (ಮಿಶ್ರ ಮತ್ತು ಖಿಂಡ).
4. ಎರಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜತಿಸ್ಥರಗಳು (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವುದರ ಹೊರತಾಗಿ) ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ.
5. ಒಂದು ಶಬ್ದ.

ಪತ್ರಿಕೆ-3

1. ಒಂದು ವರ್ಣ (ನಾಯಿಕಾ ಭಾವವ್ಯಾಳ್ ಸ್ನಾರಜತಿವರ್ಣ ಅಥವಾ ಪದವರ್ಣ).
2. ಎರಡು ಪದಗಳು (ನಾಯಿಕಾ ಮತ್ತು ನಾಯಕ ಭಾವವ್ಯಾಳ್ದ್ವಾ).
3. ಒಂದು ಜಾವಳಿ.

4. ಒಂದು ಕೌಶಲ್ (ಕವಿತ್ತ).
5. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಇಟ್ಟವಾದ ಒಂದು ಶಾಸ್ತೀಯ ಶೈಲಿಯ ನೃತ್ಯ.
6. ಎರಡು ತಿಲ್ಲನಗಳು (ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಗ, ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ).

ವಿದ್ವತ್ ಪೂರ್ವ (ಪ್ರಿ-ಪ್ರೋಫೆಷಿಯನ್)

ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಕೇಳಿಗಿನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ತಬ್ಬಗಳ ವಿವರವಾದ ಜ್ಞಾನ:
ಅಂಗ, ಪ್ರತ್ಯುಂಗ, ಉಪಾಂಗ, ಪುಷ್ಟಾಂಜಲಿ, ಸಾಫನಕ, ಚಾರಿ, ಮಂಡಲ, ಉತ್ತಪನ, ಭೂಮರಿ, ಗತಿ, ಕರ್ಣ, ಅಂಗಹಾರ, ನಾಟ್ಯಧರ್ಮ, ಲೋಕಧರ್ಮ, ಭಾವ, ರಸ, ತೀವ್ರಾನನ.
2. ಅಡವು ಜಾತಿಗಳು, ಅವುಗಳ ಅಂಗಗಳು (ಸಾಫನಕ, ಚಾರಿ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯ ಹಸ್ತ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ವಿಂಗಡಣಾ ಕ್ರಮಗಳು).
3. ಜರುವಿರುತ್ತಿರುವ ಅಭಿನಯಗಳ ವಿಶೇಷ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆ.
4. ರಸ, ಭಾವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿಂಗಡಣಾ ಕ್ರಮಗಳು (ನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ).
5. ನಾಯಿಕ ಮತ್ತು ನಾಯಕಾಭಾವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಅಭ್ಯಾಸ (ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ದಶರಥಪಕದಂತೆ).
6. ನಾಟ್ಯ ಪಾತ್ರದ ಗುಣದೋಷಗಳು.
7. ನಾಟ್ಯದ ಪೂರ್ವರಂಗ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯಹಕ್ಕಗಳ ವಿವರವಾದ ಪರಿಚಯ (ಭಾರತನ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ).

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ನೃತ್ಯ ನಾಟಕಗಳು, ಗೇಯನಾಟಕಗಳು, ಭಾಗವತ ಮೇಳ, ಯಂಕ್‌ಗಾನ ಮತ್ತು ಕೊರವಂಜಿ ಇವುಗಳ ಜ್ಞಾನ.
2. ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ.
3. ವಿವಿಧ ಶಾಸ್ತೀಯ ನೃತ್ಯಗಳ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
4. ರಂಗಭೂಮಿಯ ಉಚಿತ ಅಲಂಕಾರ, ಅದರ ಸಿದ್ಧತೆ, ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಪ್ರದರ್ಶನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ದ್ವಾನಿ, ದೀಪ, ತೆರೆ ಮತ್ತು ವೇಷಭೂಷಣದ ಬಣ್ಣದ ಅರಿವು.
5. ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೇವಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪ ಭಂಗಿಗಳು ಮತ್ತು 108 ಕರ್ಣಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
6. ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ತತ್ತ, ಸುಷಿರ ಮತ್ತು ಅವನದ್ದ (ತಂತಿ, ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ತಾಡನ) ವಾದ್ಯಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

7. ಸ್ವತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಂಥಗಳು, ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಮೌಲಿಕ:

ದೇವತಾಹಸ್ತಗಳು, ನವಗ್ರಹ ಹಸ್ತಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಂಧವ್ಯ ಹಸ್ತಗಳ ವಿನಿಯೋಗ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಲಘು-ಧೃತ, ಜಾತಿ-ನಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಜನಕರಾಗ-ಜನ್ಯ ರಾಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

2. ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ:

1. ಸ್ವತ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪದ್ಯ ಬಂಧಗಳನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸಹಿತ ತಾಳಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಾಡುವುದು, ಸೊಲ್ಟ್‌ಟ್ರೂ, ತೀಮಾನ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾಳಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದು.
2. ಒಂದು ಅಟ್ಟತಾಳ ವರ್ಣ ಹಾಗೂ ಒಂದು ತಾನ ವರ್ಣವನ್ನು ಹಾಡಬೇಕು.
3. ಅಲರಿಪು, ಜತಿಸ್ವರ, ವರ್ಣ, ತಿಲ್ಲಾನಗಳಿಗೆ ನಟುವಾಂಗ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಪ್ಯ.
4. ಕೊಟ್ಟ ಯಾವುದಾದರೂ ತಾಳಕ್ಕೆ ಜತಿಯನ್ನು ತೀಮಾನ, ಮುಕ್ತಾಯಿದೊಂದಿಗೆ ರಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಪ್ಯ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ತ್ರಿಕಾಲ ಹಾಗೂ ಐದು ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡವುಗಳು,
2. ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಲರಿಪು (ಸಂಕೀರ್ಣ).
3. ಒಂದು ಜತಿಸ್ವರ (ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರಾಗದಲ್ಲಿ).
4. ಒಂದು ಶಬ್ದ (ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವುದು ಬಿಟ್ಟು).
5. ಒಂದು ಪದವರ್ಣ (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತುದಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ರಾಗ, ತಾಳಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕು).
6. ಒಂದು ಹೇತ್ತೆಜ್ಞನ ಪದ.
7. ಒಂದು ಜಾವಳಿ (ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರಬೇಕು).
8. ಒಂದು ತಿಲ್ಲಾನ (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರಾಗ, ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ).
9. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಇಟ್ಟಪಾದ ಭರತನಾಟ್ಯದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ವತ್ಯ.

ವಿದ್ವತ್ ಅಂತಿಮ (ಪ್ರೋಫೆಸಿಯನ್ ಪ್ರೈನಲ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಸ್ವತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯಗಳ, ನಾಟಕಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ವಿಶೇಷ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
2. ಶಿವನ ಸಪ್ತ ತಾಂಡವಗಳ ವಿಶೇಷ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
3. ದಶಾವತಾರ ಹಸ್ತಗಳು, ಬಾಂಧವ್ಯ ಮತ್ತು ನವಗ್ರಹ ಹಸ್ತಗಳ ವಿಶೇಷ ಪರಿಚಯ (ಅಭಿನಯ ದರ್ಶಣದಂತೆ).

4. ಶಿರೋಭೇದ, ಗ್ರೇವಾಭೇದ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಭೇದ ಇವುಗಳ ವಿಶೇಷ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿನಿಯೋಗ
5. ಈ ಕೆಳಗಿನ 10 ರಾಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು:
ಕೇದಾರಗೋಳ, ಧನ್ಯಾಸಿ, ಘರಚೌ, ಅತಾಣ, ಯದುಕುಲ ಕಾಂಬೋಧಿ, ಹಸೇನಿ, ಷಣ್ಣಿಖಿಪ್ರಿಯ, ನಾಟಕುರಂಜಿ, ಹಿಂದೋಳ ಮತ್ತು ಸುರಟಿ.
6. ಕೆಳಗಿನ ಮಹಾನುಭಾವರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ:
ಮೈಸೂರು ಸದಾಶಿವರಾರ್ಥ, ಸಿದ್ದೋಂದ್ರ ಯೋಗಿ, ಏಣ ಶೇಷಣಿ ಜಟಿ ತಾಯಮ್ಮಿ ಸ್ವಾತಿ ಸ್ವಾತಿ ತಿರುನಾಳ್, ತಿರುನಾಳ್, ಮೇಲತ್ತೂ ಮೇಲರ್ ವೆಂಕಟರಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಮೂಗೂರು ಜೇಜಮ್ಮೆ ಯಜಮಾನ್ ಕೆಟ್ಟಣಿ, ಸದಾಶಿವ ನಟವನಾರ್, ಉತ್ತರಕ್ಷಾದು ಧರ್ಮಪುರಿ ಸುಭೂರಾಯರು, ಮೈಸ್ಸಾಸ್ಟಿ ಸುಂದರಂ ಲಿಳ್ಫೆ, ವೆಂಕಟಸುಭೂತ್ಯರ್, ರುಕ್ಷಿಣಿದೇವಿ, ಸುಭೂರಾಮಯ್ಯರ್, ದಂಡಾಯುಧಪಾಣಿ ಲಿಳ್ಫೆ, ಬಾಲಸರಸ್ವತಿ, ಉದಯಶಂಕರ್.

ಪತ್ರಿಕೆ-2(ಎ)

1. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯದ ಪುನರುಚೀವನ. ಬೆಳವಣಿಗೆ
2. ಸಮಕಾಲೀನ ನೃತ್ಯಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು.
3. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಗ್ದೀಯಕಾರರ ಮತ್ತು ಗುರುಗಳ ಪರಂಪರೆ, ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಬಿ)

1. ಪಾಠ್ಯಮಾತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಲೆಗಳ ಮಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ.
2. ಆಧುನಿಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನೃತ್ಯಗಳು-ಇವುಗಳ ವಿಶೇಷ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
3. ಭಾರತೀಯ ರಚನಾತ್ಮಕ ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯನಾಟಕಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನೃತ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಲೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ (ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಪ್ರದರ್ಶನ, ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು). ಮೇಲಿನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಪುಟಕ್ಕೆ ಕಡೆಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರಬುಂಧ ಬರೆಯುವ ಸಾಮಾನ್ಯವಿರತಕ್ಷಯ್ಯ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಒಂದು ಪುಷ್ಟಾಂಜಲಿ.
2. ಒಂದು ತಾನವಣ.
3. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಾಯಿಕಾಭಾವವೆಲ್ಲ ಎರಡು ಪದಗಳು (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತುದ್ದಲ್ಲದೆ).
4. ಅಷ್ಟಪದಿ-ಒಂದು ಸರ್ಗ.
5. ನವರಸ ಅಭಿನಯ (ಯಾವುದಾದರೂ ಶೈಲೀಕ್ಕೆ).

6. ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳು (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ), ಹಾಗೂ ಒಂದು ಚೂಣಿಕೆ.
7. ಒಂದು ಜಾವಳಿ (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ).
8. ಒಂದು ಸುಖಾದಿ ನೃತ್ಯ ಅಥವಾ ಒಂದು ದರುವಿಗೆ ನತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.
9. ಗೀತ ಗೋಪಾಲ ಅಥವಾ ಅಂತಃಪುರಗೀತೆಯ ಒಂದು ಅಭಿನಯ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಭಾಗ-1)

ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನ

1. ಒಂದು ಜತಿಸ್ಥರ (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರಾಗದಲ್ಲಿ).
2. ಒಂದು ಶಬ್ದ (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ),
3. ಒಂದು ಪದವರ್ಣ (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರಾಗದಲ್ಲಿ)
4. ನಾಯಿಕಾಭಾವವುಳ್ಳ ಒಂದು ಪದ.
5. ಅಷ್ಟಪದಿ-(ಒಂದು ಸರ್ಗ-ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ).
6. ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಯ (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ).
7. ಒಂದು ತಿಲ್ಲಾನ (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರಾಗದಲ್ಲಿ).

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಭಾಗ-1)

ಪೌರಿಕ

1. ಕೊಟ್ಟ ಯಾವುದಾದರೂ ಜತಿಗೆ ಅಡವು ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಾಯವನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.
2. ಕೊಟ್ಟ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗೇಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ಸಾಹಿತ್ಯವು ನಾಯಿಕಾ, ನಾಯಕ ಭಾವವಿದ್ದು ಅಭಿನಯಿಸಲು ಯುಕ್ತವಾಗಿರ ಬೇಕು).
3. ಒಂದು ರಸೋತ್ತಮಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಭಾವ, ವಿಭಾವ, ಅನುಭಾವ, ಸಂಚಾರಿ ಭಾವಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.
4. ನಾಯಿಕಾ ಮತ್ತು ನಾಯಕ ಭಾವವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.
5. ಭರತನಾಟ್ಯದ ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭಿನಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.

(19 ನೇ ಪ್ರಱಿದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ)

ಕೂಡಿಪ್ರಾದೀ ನೃತ್ಯ ಪರ್ಯಾವಸ್ತು

ಪ್ರಾಧಿಕ ಹಂತ (ಜೂನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ

ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಾಲನ್ (ಹೆಸರಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ).

1. ದಶವಿಧ ಅಡವುಗಳು: 1) ಉಸಿ 2) ತಾಂತ ತೆಹಿತ ತಾತ್ಪರಿಹಿಡಾ ಇತ್ಯಾದಿ
2. ಜತುವಿದಾಭಿನಯ: ನವರಸಗಳು, ಸಪ್ತತಾಳಗಳು, ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳು, ಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳು, ಅಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳು, ತಿರೋಭೇದ, ನಡೆ ಜಾತಿಗಳು, ಗ್ರೀವ ಭೇದ.
3. ನಾಟ್ಯೋಕ್ತ್ವತ್-ಭರತ ಮುನಿಗಳ ನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ನೃತ್ಯ ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯ ಪದಗಳ ವಿವರಣೆ
4. ಸಭಾ ಲಕ್ಷ್ಯ, ಪಾತ್ರಲಕ್ಷ್ಯ, ಅಪಾತ್ರಲಕ್ಷ್ಯ, ಕಿಂಕಿಳಿ ಲಕ್ಷ್ಯ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ,
5. ನಾರಾಯಣ ತೀರ್ಥ, ಸಿಧಂಡ್ರ ಯೋಗಿ, ವೇದಾಂತಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಶಾಸ್ತ್ರ ಚಿಂತಾ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ, ಇವರುಗಳ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳ ಪರಿಚಯ.
6. ನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪಾದಕರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉದ್ಘಟಿತ, ಸಮ, ಅಗ್ರತಲ ಸಂಚರ, ಅಂಚಿತ, ಕುಂಚಿತ, ಸೂಚಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ:
7. ರಂಗಪೂಜೆ, ಜತಿಸ್ವರ, ಪುಷ್ಟಾಂಜಲಿ, ನೃತ್ಯ ಬಂಧಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ದೃಶ್ಯಜಾಲನ್-ಪತ್ರಿಕೆ

1. ಕೊಚಿಪೂಡಿ ನೃತ್ಯದ ಸಂಕೇತ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಹತ್ವದ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
2. ಕೊಚಿಪೂಡಿ ಸಂಪೂರ್ಣಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು.
3. ಕೊಚಿಪೂಡಿ, ಬ್ರಹ್ಮಸುವಳಿ, ಕುಟುಂಬಕ, ಕುಟುಂಬಕ ಮೂರು ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ.
4. ಕೊಚಿಪೂಡಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾರಾಂಶ.
5. ಕೊಚಿಪೂಡಿ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ವ್ಯಾಯಾಮಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ.
2. ಅಡವುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ
3. ಯಾವುದಾದರೂ ಇದು ಜಂಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ.
4. ವಿನಾಯಕ ಕೌಶಂಭಂ ಅಥವಾ ನಟೇಶ ಕೌಶಂಭಂ (ಬೆಂಬರ ಕೌಶಂಭಂ) ಇದರ ಪ್ರದರ್ಶನ.
5. ರಂಗಪೂಜೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ.
6. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ-ಸರಳವರಸೆ-7, ಅಲಂಕಾರಗಳು-7, ಮತ್ತು ಗೀತೆಗಳು-4 ಇವುಗಳನ್ನು ಶ್ರುತಿಯೋಡನೆ ಹಾಡುವುದು.
7. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ನೃತ್ಯಬಂಧಗಳನ್ನೂ ಶೈಕ್ಷಿ, ತಾಳ

ಸಹಿತ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುವುದು,

ಪತ್ರಿಕೆ-2

- ಮೌಲಿಕ: 1. ಸಂಯುತ ಅಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
2. ಪ್ರಾಣಾಂಜಲಿ, ಜತಿಸ್ಥರ (ಅಥಾಳ ರಾಗ), ರಂಗಪೋಜೆಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
1. ಶಬ್ದಂ- (1) ಮಂಡೂಕಶಬ್ದಂ (ಗಜೇಂದ್ರಮೋಕ್), 2) ರಾಮ ಶಬ್ದಂ (ಕ್ಷೀರಾಭಿ ಶಯನುಡೇ...).
  2. ಕೀರ್ತನೆಗಳು-ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯರ ಕೃತಿಗಳು, ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ನೃತ್ಯ ಬಂಧಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ.

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತ (ಸೀನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ-1

- ಹೇಳಿರುವ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ವಿವರವಾದ ಜಾಣಿ.
- ನೃತ್ಯ, ನೃತ್ಯ, ನಾಟ್ಯ, ತಾಂಡವ, ಲಾಸ್ಕ್, ಚಾರಿ, ಪದವಿನ್ಯಾಸ, ಸಾಫನಕ, ರಂಗಪ್ರವೇಶ, ಅಂಗಶುದ್ಧಿ, ಅಡವು ಶುದ್ಧಿ.
- ಸಂಯುತ ಮತ್ತು ಅಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳ ವಿನಿಯೋಗ.
- ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಣೆ ವಿಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
- ಕಾಚಿಪೂಡಿ ನೃತ್ಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಇರುವ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯ ವಿವರಣೆ,
- ಕಾಚಿಪೂಡಿ ನೃತ್ಯ ಶೈಲಿಯ ವೇಷಪ್ರಭಾವಣಗಳ ವಿವರಣೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

- ಕಾಚಿಪೂಡಿ ನೃತ್ಯಶೈಲಿಯ ಇತಿಹಾಸ, ಭಾಗವತ ಮೇಳದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಇದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
- ಸಪ್ತತಾಳಗಳ ಪರಿಚಯ.
- ತ್ಯಾಗರಾಜರು, ಕ್ಷೇತ್ರಯ್ಯ, ಜಯದೇವ ಮತ್ತು ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯರು-ಈ ವಾಗ್ಮೀಯಕಾರರ ಶೋದುಗೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ,
- ಕೇಳಗೆ ಶೋಷಿಸುವ ರಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ:
- ಮೋಹನ, ಶಂಕರಾಭರಣ, ಕಾಂಚೋದಿ, ಆನಂದಭ್ರಮರವಿ, ಬಿಲಹರಿ, ಹಿಂದೋಳ, ಅರಭಿ, ಕೇದಾರಗೌಳ, ಸುರಟಿ ಮತ್ತು ಮದ್ದಮಾವತಿ,
- ಕೌಶಿಂ, ಜತಿಸ್ಥರ, ಶಬ್ದಂ, ತರಂಗ, ದಶಾವತಾರ, ಕೀರ್ತನೆ, ಪದ, ಜಾಪಳಿ, ತಿಲ್ಲಾನ ಈ ನೃತ್ಯ ಬಂಧಗಳ ಲಕ್ಷ್ಮಣಗಳು.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗಃ ಪತ್ರಿಕೆ-1

ಮೌಲಿಕ:

1. ಸಂಯುತ ಮತ್ತು ಅಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳ ವಿನಿಯೋಗ, ದೇವತಾ ಹಸ್ತಗಳ ಮತ್ತು ಸಪ್ತಾಳಗಳ ಪರಿಚಯ.
2. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ:
  - A. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನೃತ್ಯಬಂಧಗಳನ್ನು ಶೈಲಿ ಸಹಿತ ಹಾಡುವುದು.
  - B. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ತಾನವಣಿಗಳನ್ನು ಶೈಲಿಸಹಿತ ಹಾಡುವುದು.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. A. ಯಾವುದಾದರೂ 5ಜಂಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ.
  - A. ಶ್ರೀರಂಗಶಬ್ದಂ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಶಬ್ದಂ - ಈ ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳ ಅಭಿನಯ.
  - B. ತರಂಗ (ಬಾಲಗೋಪಾಲ ಮಾಮುದ್ದರ ಕೃಷ್ಣ)
  - C. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಷ್ಟಪದಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನ.
  - D. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತಿಲ್ಲಾನದ ಪ್ರದರ್ಶನ

ಪತ್ರಿಕೆ-3

ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ನೃತ್ಯಬಂಧಗಳ ಅಭಿನಯ:

1. ಶ್ರೀ ರಾಮ ಪಟ್ಟಬಿಷೇಕಂ
2. ಪ್ರಹಾದ ಪಟ್ಟಬಿಷೇಕಂ
3. ದಶಾವತಾರಂ
4. ಮಂಡೋದರಿ ಕಲ್ಯಾಣಂ
5. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಯ್ಯನವರ ಪದಗಳು.
6. ದೇವಾಲಯ ನೃತ್ಯ ಪದ್ಧತಿ
7. ಅಂದ್ರದ ಒಂದು ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ.

ವಿದ್ವತ್ಪೂರವ (ಪ್ರಿ-ಪ್ರೋಫೆಸಿಯನ್‌)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ವಿವರವಾದ ಪರಿಚಯ.
  1. ಅಂಗ 2. ಪ್ರತ್ಯಂಗ, 3. ಉಪಾಂಗ 4. ಮಂಡಲ, 5. ಭೂಮರಿ, 6. ಜಾರಿ 7.ಗತಿ 8.ಕರೆಣ 9.ಅಂಗಹಾರ, 10.ನಾಟ್ಯಧರ್ಮ 11.ಲೋಕಧರ್ಮ, 12.ಮುಕ್ತಾಯ.
2. ಚತುರ್ವಿಧ ಅಭಿನಯಗಳ ವಿಶೇಷ ಅಭಿಪೂಸಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿವರವಾದ ಅಥವ್.
3. ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ನವರಸಗಳು ಮತ್ತು 33 ವಿಧ ಭಾವಗಳ ವಿಂಗಡನಾಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿನಿಯೋಗ.

4. ನಾಯಿಕಾ ಮತ್ತು ನಾಯಕಾ ಭಾವ ಮತ್ತು ಅಪುಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಅಭ್ಯಾಸ.
5. ಮೇಲೆನ ನಾಯಿಕ, ರಸಭಾವಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಸಾಧಿ, ಸಂಚಾರಿ ಭಾವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
6. ಶಿವನ ಸಹ್ಯ ತಾಂಡವಗಳ ವಿಶೇಷ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
7. ಅಪ್ಯಾವಿಧ ನಾಯಿಕ ಅಭಿನಯ, ಲಕ್ಷಣಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಕೊಚೆಪ್ರೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯ ಜಡೆಯ ಶೃಂಗಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಣೆ.
2. ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನೃತ್ಯನಾಟಕಗಳ ಕಥಾವಸ್ತುವಿನ ವಿವರಣೆ.

  - (1) ಪಾರಿಜಾತ ಅಪಹರಣ (2) ಉಷಾ ಪರಿಣಯಂ (3) ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಲ್ಯಾಣಂ
  - (4) ಗೊಲ್ಲಕಲಾಪಂ (5) ಶಿವ ಮೋಹಿನಿ (6) ವಿಪ್ರನಾರಾಯಣ

3. ಕೊಚೆಪ್ರೋಡಿ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಚಿಕಾಭಿನಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
4. ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಅಪುಗಳ ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
5. ಈ ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ವಿಶೇಷ ನೃತ್ಯನಾಟಕಗಳ ಕಥಾವಸ್ತುವಿನ ವಿವರಣೆ:

  1. ದಕ್ಷಯಜ್ಞ, 2. ಭಕ್ತ ಪ್ರಹಾದ, 3.ನೌಕಾಚರಿತ್ರಂ, 4. ಸುಭದ್ರಾಕಲ್ಯಾಣಂ,

6. ರಂಗಭೂಮಿ, ಅದರ ಸಿದ್ಧತೆ, ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ದೀಪ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿವರ್ಧಕಗಳ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ:ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ವಿವರವಾದ ಅರ್ಥ
  1. ಲಘು, 2. ಧ್ವನಿ, 3. ಜತಿ, 4. ನಡೆ, 5. ಜನ್ಮರಾಗ, 6. ಜನಕರಾಗ,
2. ಪ್ರಯೋಗ ಪತ್ರಿಕೆ- 2 (ವಿಧ್ಯಾತ್ಮ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಯೋಗಪತ್ರಿಕೆ-2)ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ನೃತ್ಯ ಬಂಧಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ತಾಳ ಹಾಗೂ ಶ್ರುತಿ ಸಹಿತ ಹಾಡುವುದು.
3. ಪತ್ರಿಕೆ-2ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ನೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜತಿಗಳನ್ನು ತಾಳಸಹಿತ ನಟ್ಟಿವಾಂಗ ಮಾಡುವುದು.
4. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಟತಾಳ ವರ್ಣ, ಎರಡು ತಾನ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಹಾಡುವುದು.
5. ಸತ್ಯಭಾಮೆಯ ಜಡೆ ಶೃಂಗಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ವೇಷಭೂಷಣಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಣೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಯಾವುದಾದರೂ ಇದು ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಜಡಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ.
2. ತರಂಗ: 'ನೀಲ ಮೇಘ ಶರೀರದ ಪ್ರದರ್ಶನ.
3. 1. ಅನ್ನಮಯ್ಯ 2. ಹೀತ್ಯಾಯ್ಯ
3. ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯ 4. ಮುತ್ತಸ್ಯಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರು
5. ರಾಮದಾಸರು-ಈ ವಾಗ್ಯೇಯಕಾರರ ಒಂದೊಂದು ಕೀರ್ತನನೇಯ ಅಭಿನಯ.
4. 1. ಲಿಂಗಾಷ್ಟಕ, 2.ಶಿವಾಷ್ಟಕ, 3. ಕಾಲಬ್ರಹ್ಮಾಷ್ಟಕ-ಇವುಗಳ ಅಭಿನಯ.
5. ಎರಡು ತಿಲ್ಲಾನಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ

ವಿದ್ವತ್ ಅಂತಿಮ (ಪ್ರೌಷ್ಣಿಂಯನ್ನಿಂದ ಪುನರ್ಲೋ)

ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಕೊಚೀಪೂಡಿಯ 'ಭಾಮಾ ಕಲಾಪಂ' ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟವಿಧ ನಾಯಕಿಯರನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
  2. ಮಹಾಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸರ ಕೆಳಗಿನ ನಾಟಕಗಳ ಕಥಾವಸ್ತುವಿನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ:
    1. ಅಭಿಜಾನ ಶಾಕುಂತಲಾ, 2. ಮಾಲವಿಕಾಜ್ಞ ಮಿತ್ರಂ, 3. ಕುಮಾರ ಸಂಭವ.
  3. 19ನೇಯ ಹಾಗೂ 20ನೇಯ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಚೀಪೂಡಿ ಗುರುಗಳ ಹಾಗೂ ಆ ನೃತ್ಯಶೈಲಿಗೆ ಅವರುಗಳ ಕೊಡುಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ.
  4. ಕೆಳಗಿನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ವಿವರವಾದ ಅರ್ಥ: ಮಾರ್ಗ, ದೇಶಿ, ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿ.
  5. ಕೆಳಗಿನ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪರಂಪರೆಯ ವಿವರ:
- ಭಾಗವತುಲ, ವೇದಾಂತಂ, ವೆಂಪಟಿ, ಮಹಂಕಾಳಿ, ಪಸುಮತಿ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಅ)

1. ಈ ಮೂರು ಕೃತಿಗಳ ಇತಿಹಾಸಗಳ ವಿವರವಾದ ಜ್ಞಾನ ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ.
2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶೈಲೀಕಗಳ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯ:
  1. ಅಂಗಿಕಂ ಭುವನಂ.... 2. ಗುರುಬ್ರಹ್ಮ.
  3. ಸಭಾಕೆಲ್ಪ.... 4. ನವರಸಶೈಲೀಕ(ಶೈಂಗಾರೇ ಕ್ಷೀತಿನಂದಿನಿ)
3. ದೇವತಾ ಹಸ್ತಗಳ ಮತ್ತು ದಶಾವತಾರ ಹಸ್ತಗಳ ವಿವರವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಅವುಗಳ ವಿನಿಯೋಗ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಪರಿಚಯ.
4. ಕೊಚೀಪೂಡಿ ನೃತ್ಯಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರವಾದ ಅರ್ಥ (ಸಾರಾಂಶ):

(1) ಒಂದು ಕೇರ್ರನೆ, (2) ತರಂಗಂ-1, (3) ಅಪ್ಪಪದಿ, (4) ಯಾವುದಾದರೂ 2 ಶ್ಲೋಕಗಳು.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಆ)

1. ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ರಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣಗಳ ಪರಿಚಯ:

1. ವಿರಹರತ್ತಿಯ, 2. ಕಲ್ಯಾಣಿ, 3. ಭೃರವಿ, 4. ಪೂರ್ವಿಕಲ್ಯಾಣಿ, 5. ಅತಾಣ, 6. ಕಾಪಿ, 7.ಹುಸೇನಿ, 8. ವಸಂತ, 9.ಬಾಗೇಶ್ರೀ, 10. ಶ್ರೀ ರಾಗ, 11. ದೇಶ್ 12. ಅನಂದ ಭೃರವಿ.
2. ನರ್ತಕಿ, ಭಾಗವತುಲು, ಗಾಯಕ ಮತ್ತು ಸಭೆ-ಇವುಗಳ ಲಕ್ಷ್ಮಣಗಳ ಪರಿಚಯ.
3. ಅ. ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು
ಆ. ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಇತರ ಪುರಾತನ ಕೃತಿಗಳ ಪರಿಚಯ.
4. ಕೊಚಿಪೂಡಿ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರೀಕ್ಷಾಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವ ಪದ್ಯದ ಅಧ್ಯಸಹಿತ ವಿವರಣೆ.
5. ಕೊಚಿಪೂಡಿಯ 'ಗೊಲ್ಲಕಲಾಪಂ' ನೃತ್ಯಬಿಂಧದಲ್ಲಿ 'ಗೊಲ್ಲ' ಪಾತ್ರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
6. ಕೊಚಿಪೂಡಿ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹಾಗೂ 'ಯಕ್ಷಗಾನ' ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ:ಪತ್ರಿಕೆ-1

ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನೃತ್ಯ ಬಂಧಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ.

1. ಪದ-ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು
2. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ದೇವಿಸ್ತುಮಿ.
3. ನಟರಾಜ ಸ್ತುತಿ - ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು.
4. ಜಾವಳಿ - ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು.
5. 'ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಕಣಾಕಮೃತ' ದಿಂದ ಆರಿಸಿದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಯ.
6. ತರಂಗ-ನಂದನಂದನಾ' ಅಥವಾ 'ಗೋವಧನ ಗಿರಿಧಾರ'

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಭಾಗ-1)

ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ನೃತ್ಯಬಂಧಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು:

1. ಭಾಮಾಕಲಾಪಂ, 2. ದರುವು, 3. ಚೊರ್ನೆಕಾ, 4, ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಯ (ತೆಲುಗು ಕಾವ್ಯಗಳಿಂದ) 5. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಇಪ್ಪಣಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯ (ಕೊಚಿಪೂಡಿ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ),

ಪತ್ರಿಕೆ - 2 (ಭಾಗ-II)

ಮೌಲಿಕ:

1. ಜೊಣೀಕಾ-ಇದನ್ನು ಶ್ರುತಿ ಸಹಿತ ಹಾಡುವುದು.
2. 'ಭಾಮಾ ಕಲಾಪಂ'ಗೆ ನಟ್ಟವಾಗಂ ಮಾಡುವ ಸಾಮಥ್ಯ.
3. 'ಭಾಮಾ ಕಲಾಪಂ'ನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭಾಮೆಯ ವಾಚಿಕಾಭಿನಯದ ಭಾಗಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಜೊತೆಗೆ ಗೊಲ್ಲ ಕಲಾಪಂ, ಹಾಗೂ ಮಂಡೋದರಿ ಕಲ್ಯಾಣಂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಾಚಿಕಾಭಿನಯದ ಪ್ರದರ್ಶನ.
4. ಪರೀಕ್ಷೆಕರು ಸೂಚಿಸಿದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೃತಿಗೆ ನೃತ್ಯ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು.

(19 ನೇ ಪ್ರಱಿಡಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತ (ಜೂನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ : ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
2. ಸಭಾ ಲಕ್ಷಣ, ಪಾತ್ರ ಲಕ್ಷಣ, ಕಿಂಕಿಲೀ (ಗೆಜ್ಜೆ) ಲಕ್ಷಣ, ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ (ಅಭಿನಯ ದರ್ಶನದಂತೆ).
3. ಪ್ರಶ್ನಾತ ನೃತ್ಯ ಗುರುಗಳ ಮತ್ತು ನರ್ತಕರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು (ಶಂಖ ಮಹಾರಾಜ್, ಅಜ್ಞನ್ ಮಹಾರಾಜ್, ಸುಂದರ್ ಪ್ರಸಾದೋಜೀ, ಜೈಲಾಲ್ ಜೀ, ಮೇಡಂ ಮೇನಕಾ)
4. ಕಥಕ್ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ತಾಳ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು: ಪವಿವಾಜ್, ತಬಲಾ, ಸಾರಂಗಿ, ಹಾಮೋನಿಯಂ, ಕೊಳಲು.
5. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ನೃತ್ಯ ಶೀಲ್ಪಗಳಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
6. ನಾಟ್ಯ ಉತ್ಸವ (ನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ).

ದೃಶ್ಯಚಳ್ಳನ-ಪತ್ರಿಕೆ

1. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಳ್ಳನ:
  1. ಕಥಕ್ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಏಭಿನ್ನ ಲಯ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು,
  2. ಚತುರ್ವಿಧ ಅಭಿನಯ.
  3. ನವರಸ.
  4. ಸಪ್ತಸ್ವರ
  5. ಅಸರಿಯುತ ಹಸ್ತ
  6. ಸಂಯುತ ಹಸ್ತ.
  7. ಶಿರೋಭೇದ.
  8. ದೃಷ್ಟಿ ಭೇದ.
  9. ಗ್ರೀವಾ ಭೇದ.
  10. ಭೂಭೇದ.
  11. ತಾಳದ ಇದು ಜಾತಿಗಳು.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ

ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಮೌಲಿಕ:

1. ಪರೀಕ್ಷೆಕರು ತೋರಿಸಿದ ಸಂಯುತ, ಅಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು.

2. ಆಮದ್, ಗತಕಾಸ್, ಟುಕ್ಕಾಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ:

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಥಕ್ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶೈಲೀಕ ಅಥವಾ ಪದವನ್ನು ಅದರ ರಾಗದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಹಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಲೆಹರಾ ಅಥವಾ ನಗಮಾವನ್ನು ಮೂರು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

ನೃತ್ಯ:

1. ನೃತ್ಯದ ಮೂಲಭೂತ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಂತಹ ಶಾರೀರಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು: ಭಾವಭಂಗಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ಚಕ್ಕರದಲ್ಲಿ (ತಿರುಗುವಿಕೆ) ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಶಾರೀರಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು.
2. ತತ್ತ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಲಯಗಳು, ಚೋಲ್-ಬಾಂಟ್, ಟುಕ್ಕಾಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಫೇದಗಳು.
3. ಧಾರ್ಟ್, ಆಮದ್, ಗತ್ ಇವುಗಳನ್ನು ನರೀಸುವಾಗ ಬಳಸುವ ಕಣ್ಣು, ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೈಗಳ ಚಲನೆ.
4. ವಂದನ ಮತ್ತು ರಂಗಮಂಚದ ನಮಸ್ಕಾರ, ಎರಡು ಆಮದ್ಗಳು, ನಾಲ್ಕು ತೋಡಾಗಳು, ಎರಡು ಪರನ್‌ಗಳು, ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ಕಧಾರಿ ತೋಡಗಳು, 1ನಟುವರಿ ಟುಕ್ಕು, ಎರಡು ಕವಿತ (ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೀನೊ ತಾಳದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು).
5. ರುಂಪ ತಾಳದ ಜ್ಞಾನ, ಸಮ, ಶಾಲಿ, ಮಾತ್ರಿಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲದೆ ಅದರ ಮೂಲಭೂತ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ಒಂದು ಸರಳ ತತ್ತ್ವ ಕಾರ್,

ಒಂದು ಸಲಾಹಿ ಅಥವ ರಂಗಮಂಚ ನಮಸ್ಕಾರ.

ನಾಲ್ಕು ಸರಳ ತೋಡಗಳು,

ಎರಡು ಸರಳ ಪರನ್‌ಗಳು.

6. **ಗತ್‌ನಿಕಾಸ್:** ಸರಳಗತ್, ಮಟಕಿ, ಮುಕುಟ, ಬಾಂಸುರಿ, ಪುಂಗಟ್, ತೀನೊ ತಾಳದಲ್ಲಿ ಗತ್‌ಭಾವ್; ಪನಿಹಾರಿ ಅಥವ ಪನ್‌ಫಟ್ (ಬಾಲಿಕೆಯರಿಗೆ), ಮಾಬಿನೊ ಚೋರಿ (ಬಾಲಕರಿಗೆ) ತೀನೊ ತಾಳದಲ್ಲಿ

ಭಾವನ್ಯತ್ವ: ಒಂದು ಭಜನ ಕಹೆವಾರ ಅಥವಾ ದಾಢುದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಸರಳ ತುಮೀ ತೀನೊ ತಾಳದಲ್ಲಿ.

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತ (ಸೀನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶब್ದಗಳ ಜಾಣಣ. ಭರತ (ಭಾವ, ರಾಗ, ತಾಳ), ತಾಂಡವ ಮತ್ತು ಲಾಸ್ಯ, ತೋಡ ಮತ್ತು ಟಿಕ್ಕಾ, ತಿಪ್ಪಯಿ, ಪರನ್, ನೃತ್ಯ, ನೃತ್ಯ, ನಾಟ್ಯ, ರೇಜಕ, ದೇಶಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಪದ್ಧತಿ, ಅಂಗ, ರಂಗಪ್ರವೇಶ.
2. ಜರುವಿಧ ಅಭಿನಯ (ಅಂಗಿಕ, ವಾಚಿಕ, ಆಹಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾತ್ವಿಕ) ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕುದ್ದು.
3. ಅಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳು, ಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳು, ನೃತ್ಯ ಹಸ್ತಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿನಿಯೋಗಗಳು.
4. ಕಥಕ್ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತು ಇಂದು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಗಿತ.
5. ಕೆಳಗಿನ ನೃತ್ಯ ಬಂಧಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು:
ಆಮದ್ವಾರ್, ಟಿಕ್ಕಾ ದುಪದ್ದ, ತುಮರಿ ಮತ್ತು ತರಾನಾ
6. ಕಥಕ್ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಜಾಣಣ:
  1. ಸಾಫನ (ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವ ಭಂಗಿ)
  2. ಉತ್ತಪನ್.
  3. ಭೂಮರಿ (ಚಕ್ಕರ್)
  4. ಪಾದಚಾರಿ (ಕಾಲಿನ ಚಲನೆ).
7. ನಟರಾಜಮೂರ್ತಿಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿವರಗಳು ಅಥವಾ ರಾಸಲೀಲೆಯ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿರುವ ತತ್ವ

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಕಥಕ್ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕಿರುವ ವೇಶಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಾಣಣ.
2. ಕಥಕ್ ನೃತ್ಯದ ಆರಂಭ, ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇಂದಿನವರೆಗೆ.
3. ಭಾರತದ ನೃತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆ (ಭರತನಾಟ್ಯ, ಕಥಕ್, ಕಥಕ್ಕಳಿ, ಮಣಿಪುರಿ, ಒಡಿಸಿ ಮತ್ತು ಕೂಚಿಪುಡಿ).
4. ಕನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಸಾಫನ, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತಿನ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ.
5. ತಾಳಗಳ ಜಾಣಣ: ತೀನ್ ತಾಳ್,

ರುಪ್ ತಾಳ್,

ವಿಕತಾಳ್,

ಧರ್ಮಾರ್ ಇವುಗಳ ಸರಳ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಪ್ರಯೋಗ

(ತತ್ತ ಕಾರ್ ಮತ್ತು ಟುಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಪ್ರಭೇದ)

6. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಥಕ್ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಲೆಹೆರಾ ಅಥವಾ ನಾ ಮತ್ತು ಕಥಕ್ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹತ್ತು ರಾಗಗಳು (ಯಮನ್, ಗಾರಾ, ಭೃರವಿ, ಸಾರಂಗ, ಚಂದ್ರಕೌಂಸ್, ದೇಸ್, ಪೀಲು, ವಿಮಾಜ್, ಕಾಪಿ, ದಬಾರ್‌ರಿ ಅಥವಾ ವಸಂತ),
7. ವಾಚೀದ್ ಅಲೀಶಾ, ಕಾಲ್ಯಾ ಮಹರಾಜ್, ' ಬಿಂದಾದಿನ್ ಮಹಾರಾಜ್, ಮಹಾರಾಜ್ ಚಕ್ರಧಾರಿಸಿಂಗ್ ಇವರ ಕೊಡುಗೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ,

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ

ಪತ್ರಿಕೆ - 1

ವೋಖಿಕೆ:

1. ಅಸಂಯುತ, ಸಂಯುತ ಮತ್ತು ದೇವತಾ ಹಸ್ತಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿನಿಯೋಗ.
2. ತಾಳಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅಂಗ.

ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ:

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಟುಕ್ಕ ಪರನ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಮ್ರೋಧಿಸಿ, ಖಾಲಿ, ತಾಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ತಾಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕು. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಒಂದು ತುಮಿ ಹಾಗೂ ಒಂದು ದುಪದನ್ನು ಶ್ರುತಿ ಸಹಿತ ತಾಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಾಡಬೇಕು.

ಪತ್ರಿಕೆ - 2

ನೃತ್ಯ:

1. ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಆಸನಗಳು, ಮೂಲಭೂತ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಂತಹ ಶಾರೀರಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು: ಪದ್ಧಾಸನ, ಅಬದ್ಧ ಪದ್ಧಾಸನ, ಶ್ರೀಕೋಣಾಸನ, ವೃಕ್ಷಾಸನ, ಮಂಡುಕಾಸನ, ಭುಜಂಗಾಸನ.
2. ಎಲ್ಲ ಟುಕ್ಕ ಮತ್ತು ಪರನ್ಗಳನ್ನು ಮೂರು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕದ್ದು: 10 ಟುಕ್ಕ, 10 ಪರನ್ಗಳು,
3. ಎರಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಾಳಗಳನ್ನು ಕಲೆಯತಕ್ಕದ್ದು-ಪಕತಾಳ (ಶ್ರೀಜಾತಿ) ರುಪ್ತತಾಳ (ವಿಂಡಜಾತಿ) ತಾಳಗಳ ಮೂರು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ವಾರಗಳನ್ನು ಒಂದು ಆಮದ, ನಾಲ್ಕು ತೋಡಾಗಳು, ಒಂದು ಧಾಟ್, ಎರಡು ಪರನ್, ಎರಡು ತಿಹಾಯ್ ಇವುಗಳನ್ನು ನೃತ್ಯ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
4. ಧರ್ಮಾರ್ಥ ತಾಳದಲ್ಲಿ ಧಾಟ್, ಆಮದ್, ಪರನ್ ತೋರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
5. ಒಂದು ತರಾನಾ- ಏಕತಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು.
6. ಗತ್ತಭಾವ: ಮಹಾಭಾರತದ ಸನ್ನಿಹಿತವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ದೌಪದೀ ವಸ್ತುಪದರಣ, ಗೀತೋಪದೇಶ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ, ಭಾಗವತದ ಸನ್ನಿಹಿತದಿಂದ

ಕಂಸವಧಾ ಮತ್ತು ಕಾಳೀಯ ದಮನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು,

ಪತ್ರಿಕೆ - 3

1. ಒಂದು ಜರುರಂಗ (ತೀನು ತಾಳದಲ್ಲಿ) ಅಥವಾ ತಾಲ್ ಮಾಲೆ.
2. ಇಬ್ಬರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಾಯಿಕೆಯರನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಎರಡು ತುಮರಿ.
3. ಒಂದು ದಾದ್ರು.
4. ಒಂದು ಕವಿತಾ-ರಾಸಲೀಲೆ ಅಥವಾ ಕಾಲಿಯಾ ದಮನ್.
5. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಇಷ್ಟಿಸುವ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯ ರಚನೆ.
6. ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಗ ಹಾಗೂ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಾರಾನಾಗಳು (ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಿಕ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ತಿರುವಟ್ಟ (ತೀನು ತಾಳದಲ್ಲಿ).

ವಿದ್ವತ್ ಪೂರ್ವ (ಪ್ರಿ-ಪ್ರೌಢಿಪಿಯನ್)

ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಕೆಳಗಿನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ವಿವರವಾದ ಜಾಳನ್:
ಅಂಗ, ಪ್ರತ್ಯೇಂಗ, ಉಪಾಂಗ, ಪುಟ್ಟಾಂಜಲಿ, ಸಾಫಾಕೆ, ಚಾರಿ, ಮಂಡಲ, ಉತ್ತಪ್ಪವನೆ, ಭೂಮರಿ, ಗತಿ, ಕರೆಣ, ಅಂಗಹಾರ, ನಾಟ್ಯಧರ್ಮಿ, ಲೋಕಧರ್ಮಿ, ಭಾವ, ರಸ, ತಿಹಾರ್ (ಮುಕ್ತಾಯ).
2. ಧಾಟ, ಆಮದ, ಟಿಕ್ಕು ಅವುಗಳ ಅಂಗಗಳು (ಸಾಫಾಕೆ, ಚೆಲನ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯ ಹಸ್ತ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ವಿಂಗಡಣ್ಣ ಕ್ರಮಗಳು).
3. ಜರುವಿರ್ದ ಅಭಿನಯಗಳ ವಿಶೇಷ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆ (ಅಭಿನಯ ದರ್ಶಕಣದಂತೆ).
4. ರಸ, ಭಾವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿಂಗಡಣ್ಣ ಕ್ರಮಗಳು (ನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ)
5. ನಾಯಿಕಾ ಮತ್ತು ನಾಯಿಕ ಭಾವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಅಭ್ಯಾಸ (ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ದರ್ಶಕರೂಪಕದಂತೆ).
6. ನಾಟ್ಯ- ಪಾತ್ರ ಗುಣದೋಷಗಳು.
7. ನಾಟ್ಯದ ಪೂರ್ವರಂಗ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯ ಗ್ರಹಗಳ ವಿವರವಾದ ಪರಿಚಯ (ಭರತನ ನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ)

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ನೃತ್ಯ ನಾಟಕಗಳು, ಗೇಯ ನಾಟಕಗಳು, ಭಾಗವತ ಮೇಳ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಮತ್ತು ಕೊರವಂಜಿ ಅವುಗಳ ಪರಿಚಯ.

2. ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ.
3. ವಿವಿಧ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯಗಳ ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
4. ರಂಗಭೂಮಿಯ ಉಚಿತ ಅಲಂಕಾರ, ಅದರ ಸಿದ್ಧತೆ, ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಪ್ರದರ್ಶನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು (ಧ್ವನಿ, ದೀಪ, ತೆರೆ ಮತ್ತು ವೇಷ ಭೂಷಣದ ಬಣ್ಣ ಇವುಗಳ ಅರಿವು).
5. ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೇವಾಲಯಗಳು, ಶಿಲ್ಪ ಭಂಗಿಗಳು ಮತ್ತು 108ಕರಣಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
6. ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ತರ್ತಾ, ಸುಷಿರ ಮತ್ತು ಅವನದ್ದ (ತಂತ್ರಿ, ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ತಾಡನ) ವಾದ್ಯಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
7. ನೃತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಅವುಗಳ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಪೂರ್ಣ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ:ಪತ್ರಿಕೆ-1

ಮೌಖಿಕ:

1. ದೇವತಾ ಹಸ್ತಗಳು, ನವಗ್ರಹ ಹಸ್ತಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಂಧವ್ಯ ಹಸ್ತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು, 4ಮುಖ್ಯ ತಾಳಗಳ ಸಮ ಶಾಲೆ, ಜಾತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
2. ಆಮದ, ಪರನ, ಟುಕ್ಕಾಗಳು ಮತ್ತು ತಿಹಾಯಿಗಳು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಪಡಂತ (ನಟುವಾಗಂ) ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ:

1. ಒಂದು ತುಮರಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಅಷ್ಟಪದಿಯನ್ನು ಹಾಡುವುದು.
ಅಥವಾ
ಸಂಗೀತದ ಹಿಮ್ಮೇಳಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದು ಧರ್ಮಾರಿನಲ್ಲಿ ರಚನೆಯನ್ನು ಹಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
2. ಕೊಟ್ಟಿ ಯಾವುದಾದರೂ ತಾಳಕ್ಕೆ ಟುಕ್ಕಾಗಳು, ತಿಹಾಯ್ದ್ಯಯೋಂದಿಗೆ ರಚಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಎರಡು ಆಮದ, ಎರಡು ಟುಕ್ಕಾಗಳನ್ನು, ತೀನೊತಾಳ, ರುಪತಾಳ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾರತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ತಿಸುವ ಪರಿಣತಿ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
2. ಪಂಚಮ ಸವಾರಿಕಾಲವನ್ನು ಕಲಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಒಂದು ಧಾಟ, ಒಂದು ಆಮದ,

ನಾಲ್ಕು ತೋಡಾಗಳು, ಎರಡು ಪರನ್, ಎರಡು ತಿಹಾಯ್, ತತ್ವಾರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

3. ಒಂದು ಚತುರಂಗ ಅಥವಾ ಧಮಾರ ತಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಟುಕ್ಕಾ, ನಾಲ್ಕು ಪರನ್ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ತೊಕಾರ-ಲಡಿಗಳು.
4. ಒಂದು ಲುಮರಿ (ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು).
5. ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗತ ಭಾವಗಳು (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದರ ಹೊರತಾಗಿ), ರಾಮಾಯಣದಿಂದ ಆರಿಸತಕ್ಕದ್ದು-ಸೀತಾಹರಣ, ಜಟಾಯು ಮೋಕ್ಷ.
6. ಒಂದು ಭಜನ್-ಸೂರದಾಸ ಅಥವಾ ಏರಾ ಅವರ ಪದದ ಮೇಲೆ ಅಭಿನಯ.
7. ಒಂದು ದಾದ್ರಾ (ಜಾವಳಿ).
8. ಒಂದು ತರಾನಾ (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರಾಗ, ತಾಳದಲ್ಲಿ).
9. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಕಥ್ಕಾನಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಶಾಸ್ತೀಯ ನೃತ್ಯ.

ವಿದ್ವತ್ ಅಂತಿಮ (ಪ್ರೌಢಿಷಿಯನ್ ಷೈನಲ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯಗಳ, ನಾಟಕಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ವಿಶೇಷ ತೀಳುವಳಿಕೆ.
2. ಶಿವನ ಸಹ್ಯ ತಾಂಡವಗಳ ವಿಶೇಷ ತೀಳುವಳಿಕೆ.
3. ದಶಾವತಾರ ಹಸ್ತಗಳು, ಬಾಂಧವ ಮತ್ತು ನವಗ್ರಹ ಹಸ್ತಗಳ ವಿಶೇಷ ಪರಿಚಯ (ಅಭಿನಯ ದರ್ಶನಾಳದಂತೆ).
4. ಶಿರೋಭೇದ, ಗ್ರೀವಾಭೇದ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿ ಭೇದ ಇವುಗಳ ವಿಶೇಷ ತೀಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿನಿಯೋಗ.
5. ಕಥ್ಕಾ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸನ್ವಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಗಗಳು (10 ರಾಗ ಲಕ್ಷ್ಯಾಗಗಳು): ಕೇದಾರ, ಬಸಂತ, ಮಲಹಾರ, ಪುರ್ಯಾ, ಛೈರವಿ, ದಜಾರಿ, ವಿಮಾಜ್, ಹೀಲು, ಮಾಲಕೊಂಸ, ಹಿಂಡೋಲ್.
6. ಲಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ಜಯಪುರ ಘರಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾನುಭಾವರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯ ವಿವರಗೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಅ)

1. ಶಾಸ್ತೀಯ ನೃತ್ಯದ ಪ್ರನರ್ಹಜೀವನ, ಬೆಳವಣಿಗೆ
2. ಸಮಕಾಲೀನ ನೃತ್ಯಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು.
3. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಗ್ಯೇಯಕಾರರು ಮತ್ತು ಗುರುಗಳ ಪರಂಪರೆ, ಅವರ ಶೋಷನೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ - 2 (ಬಿ)

1. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಲೆಗಳ ಮಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ.
2. ಆಧುನಿಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನೃತ್ಯಗಳು-ಇವುಗಳ ವಿಶೇಷ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
3. ಭಾರತೀಯ ರಚನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯ ನಾಟಕಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನೃತ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಲೆಗಳ ಪ್ರಫಾವ (ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಪದ್ಧತಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು)ದ ವಿವರವಾದ ಅಧ್ಯಯನ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಒಂದು ಪುಷ್ಟಾಂಜಲಿ-ವಂದನೆ.
2. ಅಷ್ಟಮಂಗಲ-ತಾಳ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿವರವಾದ ಅಧ್ಯಯನ, ಆಮದ್, ಗರ್ತ, ಟುಕ್ಕ, ಪರನ್, ತೋಕಾರ
3. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಾಯಿಕಾ ಭಾವವುಳ್ಳ ಎರಡು ಪದಗಳು (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ)
4. ಅಷ್ಟಪದಿ-ಒಂದು ಸರ್ಗ.
5. ನವರಾತ್ರಿ ಅಭಿನಯ.
6. ಎರಡು ಶೈಲೀಕಗಳು (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ).
7. ಒಂದು ಶಿವಪರನ್ ಅಥವಾ ಗಣೇಶಪರನ್ (ಶ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ)
8. ಒಂದು ಲುಮರಿ (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ).
9. ಒಂದು ಧ್ವನಿಪದ್ಧತಿ ನೆರ್ತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.
10. ಮಹಾರಾಜ ಬಿಂಧಾದೀನರ ಕೃತಿ ಅಥವಾ ಜಯದೇವ ಕವಿಯ ಒಂದು ಅಷ್ಟಪದಿಯ ಅಭಿನಯ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಭಾಗ-1)

ನೃತ್ಯಪ್ರದರ್ಶನ:

1. ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧ.
2. ಒಂದು ತಿವರಣಿ ಅಥವಾ ಗೆಂಭಾವ-ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿನ 'ದೌಪದಿ ಜೀರ ಹರನ' ಅಥವಾ 'ಕೃಷ್ಣ ಲೀಲಾ'ದಿಂದ ಹೋರಿ ಅಥವಾ ಕಾಲಿಯ ಮರ್ದನ.
3. ರೂಪಕ ತಾಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಚನೆ.
4. ನಾಯಿಕಾ ಭಾವವುಳ್ಳ ಒಂದು ಪದ.
5. ಅಷ್ಟಪದಿ-(ಒಂದು ಸರ್ಗ-ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ)
6. ಎರಡು ಶೈಲೀಕಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಯ (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ)
7. ಒಂದು ತರಾನಾ (ಹಿಂದೆ ಕಲಿತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರಾಗದಲ್ಲಿ).

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಭಾಗ-ಬಿಂಬಿ)

ವರೋಖಿಕ:

1. ಕೊಟ್ಟ ಯಾವುದಾದರೂ ತಾಳಕ್ಕೆ ಟುಕ್ಕು ಮತ್ತು ತಿಹಾಯೋಗಳನ್ನು ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿ ರಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.
2. ಕೊಟ್ಟ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗೇಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
3. ಒಂದು ರಸೋತ್ಸತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಭಾವ, ವಿಭಾವ, ಅನುಭಾವ, ಸಂಚಾರಿ ಭಾವಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಫಟನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.
4. ನಾಯಿಕಾ ಮತ್ತು ನಾಯಕ ಭಾವವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.
5. ಕಥಕ್ ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭಿನಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

(19ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತ (ಜೂನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ - ಪತ್ರಿಕೆ

1. ಭಾರತೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
2. ಸಫಾಲಕ್ಷಣ, ಪಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ, ಪಾತ್ರ ಲಕ್ಷಣ, ನಾಟ್ಯದ ಪ್ರಾರಂಭ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
3. ಕಥಕಳಿ ನೃತ್ಯದ ಪ್ರಮ್ಹಾತ ಗುರುಗಳು ಹಾಗೂ ನರ್ತಕರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
4. ಕಥಕಳಿ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ತಾಳವಾದ್ಯಗಳ ಹೇಸರುಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
5. ಕಥಕಳಿ ನೃತ್ಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ-ಕಥಾರೂಪದಲ್ಲಿ
6. (ಅ) ಸಾರೀನೃತ್ಯ (ಬಿ) ಪಂಡಿತ ನೃತ್ಯ (ಸಿ) ಪೂಜಾನೃತ್ಯ ಇವುಗಳ ಲಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ದೃಶ್ಯಜ್ಞಾನ ಪತ್ರಿಕೆ

ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ-ಹೆಸರಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ. ನೃತ್ಯ, ನೃತ್ಯ, ನಾಟ್ಯ, ಕಲರಿ, ಅಸಂಯುತ, ಹಾಗೂ ಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳು, ಶಿರೋಭೇದ, ದೃಷ್ಟಿಭೇದ, ಭೋಭೇದ, ಗ್ರೀವಾಭೇದ, ನವರಸಗಳು, ಸಪ್ತತಾಳಗಳು, ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳು ಹಾಗೂ ಅದವುಗಳು.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ... ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ನೃತ್ಯದ ಮೂಲಭೂತ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಂತಹ ಶಾರೀರಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು (ಸುಮಾರು 50 ತಿಳಿದಿರಬೇಕು).
2. ನೃತ್ಯದ ಮೂಲಭೂತ ಚಲನೆಗಳು,
3. ಕುತ್ತಿಗೆ, ತಲೆ, ಹುಬ್ಬ, ಹಾಗೂ ಕಣ್ಣಗಳ ಚಲನೆಗಳು-ಅಭಿನಯ ದರ್ಪಣಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ
4. ಚೆಂಬಡ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಾಳಗಳನ್ನು ಮೂರು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ತೋರಿಸುವುದು.
5. ಕಲರಿ ಅಭ್ಯಾಸ-ಚೊಲ್ಲಿಯಾಟ್

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಅ) ಸಾರೀನೃತ್ಯ, ಆ) ಪೂಜಾನೃತ್ಯ,
2. ನೃತ್ಯದ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.
3. ಕಲಾತಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ.

4. ದೃಷ್ಟಿ, ಗ್ರೀವ, ಶಿರೋಧ ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಪ್ರದರ್ಶನ.

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತ (ಸೀನಿಯರ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ-ಪತ್ರಿಕೆ-1

- ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಜಾಣಿನಿಂದ ಕೊಳ್ಳಿ, ರಸ, ಚೌಕ, ತರ್ಕಿನೋಕ್ಕು.
- ಚತುರ್ವಿದ್ವ ಅಭಿನಯ.
- ಕಥಕಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಕಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
- ನೃತ್ಯ ಬಂಧಗಳು, ತಿರನ್ನೋಟಿಂ, ಪಂತಡಿ, ಸಂಯುತ, ಅಸಂಯುತ ಹಸ್ತಗಳು, ಕಥಕಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕರಣಗಳ ಅಭಾವ.
- ಕಥಕಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ನೃತ್ಯ ಹಸ್ತಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿನಿಯೋಗ.

ಪತ್ರಿಕೆ - 2

- ಕಥಕಳಿಯ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ.
- ಭಾರತೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳು.
- ಕೋಲಾಟ, ಕೈಕೊಟಿಕಳಿ, ಕುಮ್ಬಿ, ಘಟ್ಟಂ ತುಲ್ಲಾಲ್ ಹಾಗೂ ಹೊಡಿಯಾಟ್ಟಂ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
- ಕಥಕಳಿ ನೃತ್ಯದ ವೇಷಭೂಷಣಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
- ಕಥಕಳಿ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಂಗೀತದ ಲಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಅದರ ವ್ಯೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಕಥಕಳಿ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕುಮ್ಬಿ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ::ಪತ್ರಿಕೆ - 1

- ಹಸ್ತಗಳ ವಿನಿಯೋಗ.
- ಕೆಳಕಂಡ ತಾಳಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು:
ಚೆಂಬಡ, ಆಡಿತಾಳ, ಅಡಂದ, ಮೂರು ಕಾಲ ಹಾಗೂ ಗತಿಭೇದಗಳೊಂದಿಗೆ,
- ಕೆಳಗಿನ ರಾಗಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು:
ಸಾವೇರಿ, ಕಾಂಭೋದಿ, ಶಂಕರಾಭರಣ, ಶ್ರೀರಾಗ, ಭ್ರಂಗರವಿ, ನಾಟ, ಮಧ್ಯಮಾವತಿ, ಮುಖಾರಿ, ತೋಡಿ, ಆಹಿರಿ, ಹಾಗೂ ಖರವರಣಿಯ.
- ನಡಿಸುವ ಎಲ್ಲ ನೃತ್ಯ ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರತಕ್ಕದ್ದು,

ಪತ್ರಿಕೆ - 2

- ನೃತ್ಯ ಚಲನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶ್ಲೋಕರವಾದ ಶಾರೀರಿಕ ಅಭಾವಗಳು ಹಾಗೂ ಅಡವುಗಳು.

2. ಪಾದವಿನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾಶ
3. ನವರಸಾಭಿನಯ, ಸಂಚಾರಿ ಭಾವಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ.
4. ಅಷ್ಟ ಕಲಾಶ

ಪತ್ರಿಕೆ - 3

1. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಥಕಳಿ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಂದ ಆಯ್ದು 4 ಸನ್ನಿಹಿತಗಳು.
2. ಪಚ್ಚೆ, ಕತ್ತಿ, ತಾಡಿ, ಮಿನಕ್ಕು, ಕರಿ ಇವುಗಳ ವಿವರಣೆ.
3. ಮಯೂರ ನೃತ್ಯ, ಶಿರಾತಾಬೂನ ನೃತ್ಯ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯ.
4. ಕೈಕೊಟ್ಟುಕ್ಕಳಿ ಅಥವಾ ತಿರುವಾದೂರಿಕೆ.
5. ಮೇಲಿನ ನೃತ್ಯಗಳ ಪದ್ಯ ಬಂಧಗಳನ್ನು ಶ್ರುತಿಲಯ ಬಧವಾಗಿ ಹಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪೂರ್ತನಾನೃತ್ಯದ ಅಭಿನಯ

ವಿದ್ವತ್ ಪೂರ್ವ (ಪ್ರಿಪ್ಲೋಫಿಂಯನ್)

ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ::ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಕಥಕಳಿ ನೃತ್ಯ ಪದ್ಯತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲುದ್ದುವ ಎಲ್ಲಾ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಜಾಳನ.
2. ಕಥಕಳಿ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿವಿಧ ತಾಳಗಳ ಪೂರ್ವ ಅಭ್ಯಾಸ, ಅವುಗಳ ಅಂಗ, ಪಂಚಗತಿಗಳು, ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳ ನಿರೂಪಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.
3. ಕಥಕಳಿ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಸ್ತಗಳ ಕೊಲಂಕುಪವಾದ ವಿಶೇಷ ಅಭ್ಯಾಸ-ಅವುಗಳ ವೈವಿಧ್ಯ.
4. ಕಥಕಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯದ ಪ್ರಮುಖೀತೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ರಸ ಮತ್ತು ಭಾವಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ವಿಶೇಷಾಭ್ಯಾಸ (ಸೂತ್ರ, ಏಂಗಡಣಾಕ್ರಮ, ವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧ).
2. ನಾಯಿಕ-ನಾಯಕ ಭಾವಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಅಭ್ಯಾಸ-ಕಥಕಳಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ
3. ನಾಟ್ಯಪಾತ್ರ: ಗುಣ ಹಾಗೂ ಗುರು ಲಕ್ಷಣ.
4. ಹಸ್ತ ಸಂಚಾರಿ.
5. ಕಥಕಳಿಯಲ್ಲಿ ನವರಸಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ವಿಶೇಷ ಅಭ್ಯಾಸ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ::ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ತೋಡಯಂ
2. ಪುರಪ್ಪಾಡು
3. ಏರ ಪಾತ್ರಗಳು (ಬೋಗನ್ನಿಡಿ)
4. ಕುಚೀಲ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಕುಚೀಲನ ಅಭಿನಯ
5. ರುಕ್ಖಣಿ ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾತ್ರ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2

1. ಕೃಷ್ಣನಾಟ್ಟಂ, ರಾಮನಾಟ್ಟಂ
2. ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಗಂಧಿಕಾ ಅಥವಾ ನಳಜರಿತ್ಯೇಯಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಭಾಗದ ಪಾತ್ರವಾಂದನ್ನು ಹದಿನ್ಯೇದು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು.
3. ಶ್ರೀಮಾರ್ತಿ ಪದ; ಲವ=ಕುಶ ಜರಿತಂನಲ್ಲಿ ಹನುಮಾನ್ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಭಿನಯ.

ವಿದ್ವತ್ ಅಂತಿಮ (ಪ್ರೌಢಿಷಿಯನ್ ಘೈನಲ್)

ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಕಥಕಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸ, ಕಥಕಳಿ ಪ್ರದರ್ಶನದ ವಿವಿಧ ಅಂಗಗಳು.
2. ನೃತ್ಯ ನಾಟಕಗಳು, ಗೇಯನಾಟಕಗಳು, ಭಾಗವತಮೇಳ, ಮೋಹಿನಿ ಅಟ್ಟಂ ಕೂಚು ಸೀದಂಗನ್ ತುಳ್ಳಲ್, ಪರೆಯನ್ ತುಳ್ಳಲ್.
3. ಕಥಕಳಿ ನೃತ್ಯದ ಜರಿತ್ಯೇ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇಂದಿನವರೆಗೆ (ತೆಂಕನ್-ವಡಗನ್)
4. ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ನೃತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ-ಅವುಗಳ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ-ನಂಗಿಯಾರ್ ಕೂತ್ತು ಒಟ್ಟಂತೂಲ್ಲಾಲ್, ಜಾಕಿಯಾರ್ ಕೂತ್ತು ಕಳರಿ ಮೈಲ್

ಘೈನಲ್

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಅ)

1. ಬಾಲಿವಿಜಯಂ ನೃತ್ಯ ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಭ್ಯಾಸ.
2. ರಂಗಭೂಮಿ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ವಿನ್ಯಾಸದ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
3. ಕಥಕಳಿ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ-ತತ್ತ- ಸುಷಿರ ಮತ್ತು ಅವನದ್ದ ವಾದ್ಯಗಳು ಇವುಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಆ)

1. ಲಾನ್ನಿ ವಾರಿಯಾರ್, ಇರಿಯಮ್ಮ್ಯಾನ್ ತಂಬಿ, ಶಂಕರಾನಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಕೊಟ್ಟಾರ್ ತಂಬುರಾರ್, ಎಡಪ್ಲಿರಾಜ, ಕುಂಜನ್ ನಂಬಿಯಾರ್, ಸಾಫಿ ತಿರುನಾಲ್, ಮಹಾಕವಿ ವಳ್ಳಾಲ್ ಗೋಡಿನಾಧ್, ಕುಂಬು ಕುರುಪ್, ಕುಂಬುನಾಯರ್ ಈ

ಮಹಾನ್ ಗುರುಗಳ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ,

2. ಶುದ್ಧಮದ್ವಾರ್ಥ, ಎಲ್ಲತ್ತಾಳಂ, ಜಿಂಗಲ ಹಾಗೂ ಚಂಡೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
  3. ಕೆಳಕಂಡ 15 ರಾಗಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು:
- ಯಾದುಕುಲ ಕಾಂಚೋದಿ, ಕೇದಾರ, ಧನ್ಯಾಸಿ, ಸುರುಟಿ, ಕುರಂಜಿ, ಜಂಜಾಟಿ, ಆರಭಿ, ಪುನ್ನಾಗವರಾಳಿ, ನಾಟಕರಂಜಿ, ಆನಂದ ಬ್ಯಾರವಿ, ಬಿಲಹರಿ, ಪಂತುವರಾಳಿ, ಕಾನಡ, ಆರಭಿ.

ಪ್ರಯೋಗ ವಿಭಾಗ: ಪತ್ರಿಕೆ-1

1. ಗಜೀಂದ್ರ ಮೋಕ್ಷ, ಸೀತಾಸ್ನಿಯಂವರ, ಪೂತನಾ ಮೋಕ್ಷ ಇವುಗಳ ಪಾತ್ರ ಅಭಿನಯ
2. ವ್ಯಾಧನೃತ್ಯ, ಪಾಂಚಾಲಿ ಶಪಥಂ ಪಾತ್ರಗಳ ಅಭಿನಯಗಳು.

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಭಾಗ-1)

ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನ:

1. ಕೊಟ್ಟ ಯಾವುದಾದರೂ ಕನ್ನಡ ದೇವರನಾಮಕ್ಕೆ ಭಾವರಸದೊಂದಿಗೆ ಪೂಜಾವಾಗಿಯೂ ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಅಭಿನಯ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಲು ಬರಬೇಕು.
2. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ನೃತ್ಯದ ಪದ್ಯಬಂಧಗಳ ಹಾಗೂ ಕೊಲ್ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಶ್ರುತಿ, ತಾಳದೊಂದಿಗೆ ಹಾಡುವ ಸಾಮರ್ಪ್ಯ.
3. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಇಪ್ಪಣಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಶಾಸ್ತೀಯ ನೃತ್ಯ (ಕಥಕ್).

ಪತ್ರಿಕೆ-2 (ಭಾಗ-II)

ಮೌಲಿಕ:

1. ರಸಾಭಿನಯ-ಭಾವಾಭಿನಯ
2. ಕಲಿತ ಎಲ್ಲಾ ಪದಗಳ ಹಾಗೂ ಶೈಲೀಕಗಳನ್ನು ಶ್ರುತಿ ತಾಳದೊಂದಿಗೆ ಹಾಡುವ ಸಾಮರ್ಪ್ಯ ಕಲಾಶಗಳೊಂದಿಗೆ.

(19ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ)